

Sammelband

Zur

Gräfl. vom Hagen'schen

Majorats - Bibliothek

MÖCKERN

gehörig.

N° 3931

4986h

9931

P. OVIDII

NASONIS

SULMONENSIS

HEROIDVM EPI-
STOLARVM

liber.

*Adiectis ad singulas Heroidum Epi-
stolas Guidonis Morillonis ar-
gumentis.*

*Johannes Ernestus
ab Heugem.*

*Alia eiusdem poetæ opuscula quæ Amatorijs co-
tinentur, uersa indicabit pagella.*

COLONIAE AGRIPPINAE,

Excudebatur Gualthero Fabricio IV. L.

Anno M. D. LXV.

CATALOGVS EORVM
quæ hoc Tomo habentur.

Heroidum epistolæ.

Auli Sabini, ut creditur, Epistolæ tres.

Elegiarum libri tres.

De arte amandi, libri tres.

De remedio amoris, libri tres.

In Ibin.

Ad Liuiam, de morte Drusi.

De nuce.

De medicamine faciæ.

RECENS ACCESSERE

Fragmenta quedam ex Epigrammatis Na-
sonis.

Carmen ad Pisonem, incerti autoris, elegantia
tamen & eruditione iuxtâ nobile.

Halcuticon Nasonis.

AB 49842

P. OVIDII

NASONIS S V L M O N E N -
S I S H E R O I D V M
L I B E R .

ARGVMENTVM.

GRæcis ad Troiam cum maximo bellorū apparatu
ob Helenæ raptum proficiscentibus, Vlysses Laërtes
& Antichæ filius, Penelopes novæ uxoris detentus
amore, insaniam simulans, comitatum negat. Verum ean-
dem fraude viri & Palamede detecta, cū cæteris in Troia-
nam expeditionem ire coactus est: ubi quantum & fraude
& uirtute ualeret, ostendit. Tandem plurimis peractis cer-
taminibus, post decennium Troia euersa, cum in patriam
rediturus cū reliquis Græcorum principibus naues cōscen-
deret, ob læsæ Mineruæ indignationem uastissimis procellis
omnes agitatae sunt. Inter quos Vlysses acerbae tempestatis
impulsu in longissimam, uelut decennem peregrinationem
agitatus est. Quum igitur Penelope Icaris & Polycestes fi-
lia, hæcenus casta huiusce tam longæ moræ causam igno-
raret, ad illum hanc epistolam scripsit, in qua illum multis
rationibus in patriam reducere nititur.

PENELOPE VLYSSI.

*Anc tua Penelope læto tibi mittis
Vlysses:*

*Nil mihi rescribas, attamen ipse
ueni.*

*Troia iacet certè Danais inuisa
puellis:*

Vix Priamus tanti, totaq; Troia fuit.

A 2 Onti.

O utinam tunc, cūm Lacedæmona classe petebat,
 Obrutus insanis esset adulter aquis.
 Non ego deserto iacuissē frigida lecto,
 Nec quererer tardos ire relicta dies,
 Nec mihi quærenti spatiosam fallere noctem,
 Lassaret uiduas pendula tela manus.
 Quando ego non timui grauiora pericula ueris?
Res est solliciti plena timoris amor.
 In te fingebam uiolentos Troas ituros:
 Nomine in Hectoreo pallida semper eram.
 Siue quis Antilochū narrabat ab Hectore uictū,
 Antilochus nostri causa timoris erat.
 Siue Menœtiaden falsis cecidisse sub armis,
 Flebam successu posse carere dolos.
 Sanguine Tlepolemus Lyciam tepesecerat hastam,
 Tlepolemi letbo cura nouata mea est.
 Deniq; quisquis erat castris iugulatus Achiuis,
 Frigidius glacie pectus amantis erat.
 Sed bene consuluit casto Deus æquus amori,
 Versa est in cineres sospite Troia uiro.
 Argolici rediēre duces, altaria fumant,
 Ponitur ad patrios barbara præda Deos.
 Grata ferunt Nymphæ pro saluis dona maritis,
 Illi uicta suis Troica fata canunt.
 Mirantur iusti; senes, trepidæq; puellæ,
 Narrantis coniunx pendet ab ore uiri.
 Iamq; aliquis posita monstrat fera prælia mensa,
 Pingit & exiguo Pergama tota mero.
 Hæc ibat Simois, hæc est Segeia tellus,
 Hæc steterat Priami regia celsa senis.
 Illic Acacides, illic tendebat Vlysses,
 Hæc lacer admissos terruit Hector equos.
Omnia

Omnia nanq; tuo senior te quærere misso
 Retulerat nato Nestor: at ille mihi,
 Rettulit & ferro * Rhesumq; Dolonaq; cæsos,
 Utq; sit hic somno proditus, ille dolo. * aliquò
 Ausus es ô nimium, nimiumq; oblite tuorum, illud q;
 Thracia nocturno tangere castra dolo, omittit.
 Totq; simul mactare viros adiutus ab uno.
 At bene cautus eras, & memor antè mei.
 Usq; metu micuere sinus, dum uictor amicum
 Dictus es Ismarijs isse per agmen equis.
 Sed mihi quid prodest uestris disiecta lacertis
 Ilios? & murus quod fuit antè, solum?
 Si maneo qualis Troia durante manebam,
 Virq; mihi dempto fine carendus abest?
 Diruta sunt alijs, uni mihi Pergama restant,
 Incola captiuo quæ boue uictor arat.
Tam seges est, ubi Troia fuit, resecandaq; falce
 Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus.
 Semisepulta uirum curuis feriuntur aratris,
 Ossa ruinosas occulit herba domos.
 Victor abes: nec scire mihi, quæ causa morandi,
 Aut in quo lateas ferreus orbe, licet.
 Quisquis ad hæc uertit peregrinã littora puppim,
 Ille mihi de te multa rogatus, abit.
 Quamq; tibi reddat, si te modò uiderit usquam,
 Traditur huic digitis charta notata meis.
 Nos Pylon, antiqua Neleia Nestoris arua
 Misimus: incerta est fama remissa Pylo.
 Misimus & Sparten: Sparte quoq; nescia ueri,
 Quas habitas terras, aut ubi lentus abes?
 Utilius starent etiam nunc moenia Phœbi:
 Irascor uotis beu leuis ipsa meis.

A 3 Sciremo

Scirem ubi pugnares, & tantum bella timerem,
 Et mea cum multis iuncta querela foret.
 Quid timeam ignoro, timeo tamen omnia demens,
 Et patet in curas area lata meas.
 Quaecumq; equor habet, quaecumq; pericula tellus,
 Tam longè causas suspicor esse moras.
 Hæc ego dum stultè meditor quæ uestra libido est,
 Esse peregrino captus amore potes.
 Forsitan & narres, quàm sit tibi rustica coniunx
 Quæ tantum lanas non sinat esse rudes.
 Fallar & hoc crimen tenues uanescat in auras,
 Ne' ue reuertendi liber, abesse uelis.
 Me pater Icarius uiduo discedere lecto
 Cogit, & immensas increpat usq; moras.
 Increpet usq; licet, tua sim, tua dicar oportet:
 Penelope coniunx semper Ulyssis ero.
 Ille tamen pietate mea precibusq; pudicis
 Frangitur, & uires temperat ipse suas.
 Dulichij, Samijq;, & quos tulit alta Zacynthos,
 Turba ruunt in me luxuriosa proci.
 Inq; tua regnant, nullis prohibentibus, aula:
 Viscera nostra, tuæ dilacerantur opes.
 Quid tibi Pisandrum, Polybumq;, Medontaq; dirum,
 Eurymachiq; auidas, Antinoiq; manus,
 Atq; alios referam? quos omnes turpiter absens
 Ipse tuo partis sanguine rebus alis.
 Irus egens, pecorisq; Melanthius autor edendi,
 Vitimus accedunt in tua damna pudor.
 Tres sumus imbelles numero, sine uiribus uxor,
 Laertesq; senex, Telemachusq; puer.
 Ille per insidias penè est mihi nuper ademptus,
 Dum parat inuitis omnibus ire Pylon.

DEMOPHOONTI. 7

Dij precor hoc iubeant, ut euntibus ordine fatis,
 Ille meos oculos comprimat, ille tuos.
 Hoc faciunt custosq; boum, longæuaq; nutrix,
 Tertius, immunda cura fidelis haræ.
 Sed neq; Laërtes, ut qui sit inutilis annis,
 Hostibus in medijs regna tenere potest.
 Telemacho ueniet, uiuat modò fortior ætas:
 Nunc erat auxilijs illa tuenda patris.
 Nec mihi sunt uires inimicos pellere tectis,
 Tu citius uenias portus, & aura tuis.
 Est tibi, sitq; precor, natus, qui mollibus annis
 In patrias artes erudiendus erat.
 Respice Laërten, ut iam sua lumina condas:
 Extremum fati sustinet ille diem.
 Certè ego, quæ fueram te discendente puella,
 Protinus ut redeas facta uidebor anus.

ARGUMENTVM.

Demophon Thesei & Phædra filius, a bello Troia
 in patriam rediens, maris tempestatibus in Thraciam delatus, a Phyllide Licurgi & Crustumene filia, quæ tunc Thracis imperabat, hospitio & lecto benigne susceptus est. Et cum aliquandiu secum fuisset, audita morte Mnestei, qui post eiectum ex urbe Athenarum patrem Thesea, imperium occupauerat, regni cupidine captus Phyllidi fide data, se intra mensem rediturum, fingens se ad res suas componendas ire: resarcitis nauibus, Athenas petijt, neque de reditu curauit. Quatuor itaq; exactis mensibus, Phyllis epistolam hanc scripsit, in qua suadet ut beneficiorum memor seruatis sponsonibus, in fide persistat. Quod si negligat, uiolatum pudorem crudeli morte compensare minatur.

A 4 PHYL-

PHYLLIS
PHYLLIS DEMO-
PHOONTI.

Hospita Demophoon tua te Rodopeia Phyl-
lis

Vltra promissum tempus abesse queror,
Cornua cum luna pleno semel orbe coissent,
Littoribus nostris anchora pacta tua est.
Luna quater latuit, toto quater orbe recreuit,
Nec uehit Acteas Scythonis unda rates.
Tempora si numeres, bene quæ numeramus amantes,
Non uenit ante suam nostra querela diem:
Spes quoque lenta fuit: tardè, quæ credita ledunt,
Credimus: inuita nunc & amante nocent.
Sæpè fui mendax pro te mihi, sæpè putavi
Alba procellosos uela referre Notos.
Thesæa deuoui, quia te dimittere nollet,
Nec tenuit cursus forsitan ille tuos.
Interdum timui, ne, dum uada tendis ad Hæbri,
Mersa foret cana naufraga puppis aqua.
Sæpè Deos supplex, ut tu scelerare ualeres,
Sum prece thuri cremis deuenerata focis.
Sæpè uidens uentos coelo, pelagoque fauenteis,
Ipsa mihi dixi, si ualet, * ipse uenit.
Denique fidus amor, quicquid properantibus obstat,
Finxit, & ad causas ingeniosa fui.
Actu lentus abes, nec te iurata reducunt
Numina, nec nostro motus amore redis.
Demophoon uentis & uerba, & uela dedisti,
Vela queror reditu, uerba carere fide.
Dic mihi quid feci, nisi non sapienter amauit?
Crimine te potui demeruisse meo.

* scelerate
celerare

* ille

Vnum

DEMOPHOONTI.

9

Vnum in me scelus est, quod te scelerate recepi:

Sed scelus hoc meriti pondus & instar habet.

Iura fides, ubi nunc? commissaq; dextera dextra?

Quiq; erat in falso plurimus ore Deus?

Promissus socios ubi nunc Hymenæus in annos?

Qui mihi coniugij sponsor, & obses erat?

Per mare, quod totum uentis agitur & undis,

Per quod sæpe ieras, per quod iturus eras:

Perq; tuum mihi iurasti (nisi fictus & ille est)

Concita qui uentis æquora mulcet, auum:

Per Venerem, nimiumq; mihi facientia tela,

Altera tela arcus, altera tela faces,

Iunonemq; toris quæ præsidet alma maritis,

Et per tedifera mystica sacra Dea.

Si de tot læsis sua numina quisq; Deorum

Vindicet, in pœnas non satis unus eris.

Ab laceras etiam puppes furiosa refeci,

Vt qua desererer, firma carina foret.

Remigiumq; dedi, quo me fugiturus abires:

Heu patior telis uulnera facta meis.

Credidimus blandis, quorum tibi copia, uerbis:

Credidimus generi, numinibusq; tuis:

Credidimus lachrymis: an et hæc simulare docentur?

Hæc quoq; habent artes, quaq; iubentur, eunt.

Dijs quoq; credidimus, quid iam tot pignora nobis?

Parte satis potui qualibet inde capi.

Nec moueor, quod te iuui portuq;, locoq;:

Debit hæc meriti summa fuisse mei.

Turpiter hospitium lecto cumulasse iugali

Pœnitet, & lateri conseruisse latus.

Quæ fuit ante illam, mallem suprema fuisset

Nox mihi, dum potui Phyllis honesta mori.

A S Spe

Speravi melius, quia te meruisse putavi:

Quaecumq; ex merito spes uenit, aqua uenit.

Pallere credentem non est operosa puellam

Gloria: simplicitas digna fauore fuit.

Sum decepta tuis & amans & foemina uerbis:

Dij faciant, laudis summa sit ista tua.

Inter & Aegeidas media statuaris in urbe,

Magnificus titulis stet pater ante suis.

Cum fuerit lectus Scyron, toruusq; Procastes,

Et Scinis, & tauri, mixtaq; forma uiri,

Et domitæ bello Thebæ, fusiq; Bimembres,

Et pulsata nigri regia cæca Dei,

Hoc tua post illos titulos signetur imago:

Hic est, cuius amans hospita capta dolo est.

De tanta rerum turba, factisq; parentis,

Sedit in ingenio Cressa puella tuo.

Quod solum excusat, solumq; imitaris in illo,

Hæredem patriæ perfide fraudis agis.

Ulla (nec inuideo) fruitur meliore marito,

Inq; capistratis tigribus alta sedet.

At mea despecti fugiunt connubia Thraces,

Quod seror extremum præposuisse meis.

Atq; aliquis, doctas iam nunc eat, inquit, Athenas,

Armiferam Thracem qui regat, alter erit.

Exitus acta probat: careat successibus opto,

Quisquis ab euentu facta notanda putat.

At si nostra tuo spumescant æquora remo,

Iam mihi, iam dicar consuluisse meis.

Sed neq; consului, nec te mea regia tangit:

Fessaq; Bistoniam membra lauabis aqua.

Ulla meis oculis species abeuntis inbæret,

Cum premeret portus classis itura meos:

Ausus

exlarnum

DEMOPHOONTI.

11

Ausus es amplecti, colloq; infusus amantis
 Oscula per longas iungere pressa moras.
 Cūq; tuis lachrymis lachrymas cōfundere nostras,
 Quodq; foret uelis aura secunda queri:
 Et mihi discedens suprema dicere uoce,
 Phylli face expectes Demophoonta tuum.
 Expectem, qui me nunquam uisurus abisti?
 Expectem pelago uela negata meo?
 Et tamen expecto, redeas modo serus amanti,
 Et tua sit solo tempore lapsa fides.
 Quid precor infelix? iam te tenet altera coniunx
 Forsitan, & nobis qui malè fauet amor.
 Utq; tibi excidimus, nullam puto Phyllida nosti:
 Hei mihi, si quæ sim, Phyllis, & unde, rogas:
 Quæ tibi Demophoon longis erroribus actō
 Threïcios portus, hospitiumq; dedi.
 Cuius opes auxere meæ, cui diues egenti
 Munera multa dedi, multa datura fui.
 Quæ tibi subieci latissima regna Lycurgi,
 Nomine formineo uix satis apta regi.
 Quæ patet umbrosū Rhodope glacialis ad Flentē,
 Et sacer admissas exigit Hæbrus aquas.
 Cui mea uirginitas auibus libatā sinistris,
 Castaq; fallaci Zona recincta manu.
 Promba Tisiphone thalamis ululauit in illis,
 Et cecinit moestum deuia carmen auis.
 Affuit Alecto breuibus torquata colubris,
 Suntq; sepulchrali lumina mota face.
 Mæsta tamen scopulos, fruticosaq; littora calco,
 Quæq; patent oculis & æquora lata meis.   * littora
 Sine die laxatur humus, siue frigida lucent
 Sydera, prospicio quis freta uentus agat.   sen¹

Et

Et quaecunq; procul uenientia lintea uidi,
 Protinus illa meos auguror esse Deos.
 In freta procuro, uix me retinentibus undis,
 Mobile quâ primas porrigit æquor aquas.
 Quô magis accedunt, minus & minus utilis asto:
 Linquor, & ancillis excipienda cado.
 Est sinus adductos modicè falcatus in arcus,
 Vltima prærupta cornua mole rigent.
 Hinc mihi suppositas immittere corpus in undas
 Mens fuit: & quoniam fallere pergis, erit.
 Ad tua me fluctus proiectam littora portent,
 Occurrantq; oculis intus mulata tuis.
 Duricia ferrum ut superes, adamantaq; teq;
 Non tibi sic dices, Phylli sequendus eram.
 Sæpè uenenorum sitis est mihi, sæpè cruenta
 Traiectam gladio morte perire iuuat.
 Colla quoq; infidis quæ se neclenda lacertis
 Præbuerant, laqueis implicuisse iuuat.
 Stat nece matura tenerum pensare pudorem,
 In necis electum parua futura mora est.
 Inscribere meo causa inuidiosa sepulchro,
 Aut hoc, aut simili carmine notus eris:
 Phyllida Demophoon letbo dedit, hostis amantem:
 Ille necis causam præbuit, ipsa manum.

+
Hospes

ARGUMENTVM.

Postquam Græci Phrygiam appulerunt, urbes Tro-
 ia finitimas, & præcipuè quæ Lesbo insulæ erant op-
 positæ, hostili more ceperunt depopulari, inter quos
 Achilles Pelæi & Thetidis filius, utranque Ciliciam, &
 Thebanam atque Lyrnesiam inuasit. Expugnato igitur
 Chrynesio oppido, duas insignes secum uirgines abduxit.

Asty-

ACHILLI.

13

Allynomen Chrysis sacerdotis Smynthei Apollinis filiam, & Hyppodamiam Bryseis natam, quæ deinde à paternis nominibus fuerunt denominata: Chrysen autem Agamemnoni Græcorum principi concessit, & Bryseida sibi reseruauit. Sed cum iam Deorum iussu cogeretur Agamemnon Chrysen patri restituere, Bryseida Achilli surripuit. Quamobrè indignatus Achilles, diu à bello abstinuit, nec ullius suastione, nec precibus ad arma aduersus Troianos sumenda animari potuit: nec postea Bryseida accipere curauit, quamuis illi Agamemnon cum maximis muneribus ultrò misisset. Quare Bryseis ad eum hanc epistolam mittit, in qua conqueritur de eius nimia ira: rogatq; ut sumat arma aduersus Troianos, dummodò iam prius ab Agamemnone ultrò oblatam recipiat.

BRYSSEIS ACHILLI.

Quam legis, à rapta Bryseida littera uenit,
 Vix benè barbarica Græca notata manu.
 Quamuis aspicias, lachrymæ fecere lituras:
 Sed tamen hæc lachrymæ pondera uocis habent.
 Si mihi pauca queri de te, dominoq; uiroq;
 Fas est: de domino pauca, uiroq; querar.
 Non, ego poscenti quòd sum citò tradita Regi,
 Culpa tua est, quamuis hæc quoq; culpa tua est,
 Nam simul Eurybates me, Thaltbybiusq; uocârunt,
 Eurybati data sum, Thaltbybioq; comes.
 Alter in alterius iactantes lumina uultum,
 Querebam taciti, noster ubi esset amor.
 Differri potui, pœnæ mora grata fuisset.
 Hei mihi, discedens oscula nulla dedi.
 At lacrimas sine fine dedi, rupiq; capillos:
 Infelix iterum sum mihi uisa rari.

Sepe

Sape ego decepto uolui custode reuerti,
 Sed, me qui timidam prenderet, hostis erat.
 Si progressa forem, caperer ne nocte timebam,
 Quamlibet ad Priami munus itura nurum.
 Sed data sum, quia danda fui: tot noctibus absum,
 Nec repetor: cessas, iraque lenta tua est.
 Ipse Menœtiades tunc, cum tradebar, in aurem,
 Quid fles? hic paruo tempore, dixit, eris.
 Non repetisse parum est pugnas, ne reddar Achille,
 I nunc, et cupidi nomen amantis habe.
 Venerunt ad te Telamone, et Amyntore nati:
 Ille gradu propior sanguinis, ille comes:
 Laërteque satus, per quos comitata redirem,
 Auxerunt blanda grandia dona prece:
 Viginti fuluos operoso ex ære lebetas,
 Et tripodas septem, pondere et arte pares.
 Addita sunt illis auri bis quinque talenta,
 Bis sex assueti uincere semper equi.
 Quodque superuacuum est forma præstante puellæ
 Lesbides, euersa corpora capta domo.
 Cumque tot his, sed non opus est tibi coniuge, coniunx
 Ex Agamemnonijs una puella tribus:
 Si tibi ab Atrida precio redimenda fuisset,
 Quæ dare debueras, accipere illa negas.
 Quæ merui culpa fieri tibi uilis Achille?
 Quomodo leuis à nobis tam citò fugit amor?
 An miseros tristis fortuna tenaciter urget?
 Nec uenit inceptis mollior aura meis?
 Diruta Marte tuo Lernesia moenia uidi,
 Et fueram patriæ pars ego magna meæ.
 Vidi consortes pariter generisque, necisque,
 Tres cecidisse, tribus quæ mihi mater erat.
 Vidi,

Vidi, quantus erat, fusum tellure cruenta
 Pectora iactantem sanguinolenta uirum.
 Tot tamen amissis, te compensauimus unum:
 Tu dominus, tu uir, tu mihi frater eras.
 Tu mihi iuratus per numina matris aquosæ,
 Vrile dicebas ipse fuisse capi.
 Scilicet, ut quamuis ueniam dotata, repellar,
 Et mecum fugias, quæ tibi dantur opes.
 Quin etiam fama est, cum crastina fulserit * horti, * Eos,
 Te dare nubiferis linthea plena Notis.
 Quod scelus ut pavidas misera mihi cõrigit aures,
 Sanguinis atq; animi pectus inane fuit.
 Ibis, & o cui me miseram uiolente relinquis?
 Quis mihi desertæ mite leuamen erit?
 Deuorer antè precor subito telluris hiatus,
 Aut rutilo missi fulminis igne cremer,
 Quàm sine me Phthijs canescant æquora remis,
 Et uideam puppes ire relictæ tuas.
 Si tibi iam reditusq; placent, patriq; penates,
 Non ego sum classi sarcina magna tuæ.
 Victorem captiua sequar, non nupta maritum:
 Est mihi, quæ lanas molliat, apta manus.
 Inter & Achaidas longè pulcherrima matres
 In thalamos coniunx ibit, eatq; tuos.
 Digna nurus socero, Iouis, Aeginaq; nepote:
 * Cumq; senex Nereus pro socer esse uelit.
 Nos humiles, famulaq; tuæ data pensa trabemus,
 Et minuent plenas stamina nostra colos. * Cuiq;
 Exagitet ne me tantum tua deprecor uxor,
 Quæ mihi nescio quo non erit æqua modo:
 Ne' ue meos coram scindi patiare capillos,
 Et leuiter dicas; hæc quoq; nostra fuit.

Vel patiare licet, dum nec contempta relinquitur,
 Hic mihi uæ miseræ concutit ossa metus.
 Quid tamen expectas? Agamemnona poenitet iræ,
 Et iacet ante tuos Græcia moesta pedes.
Vince animos, iramq; tuam, qui cætera uincis.
 Quid lacerat Danaas impiger Hector opes?
 Arma cape Aeacide, sed me tamen antè recepta,
 Et preme turbatos Marte fauente uiros.
 Propter me mota est, propter me desinat ira:
 Sumq; ego tristitiæ causa, modusq; tuæ.
 Nec tibi turpe puta precibus succumbere nostris:
 Coniugis Oenides uersus in arma prece est.
 Res audita mihi, nota est tibi, fratribus orba
 Deuouit nati spemq; caputq; parens.
 Bello erat ille ferox, positus secessit ab armis,
 Et patriæ rigida mente negauit opem.
 Sola uirum flexit coniunx, felicior illa:
 At mea pro nullo pondere uerba cadunt.
 Nec tamen indignor, nec me pro coniuge gessi,
 Sæpius in domini serua uocata torum.
 Me quædam (memini) dominam captiua uocabat,
 Seruitio, dixi, nominis addis onus.
 Per tamen ossa uiri subito malè tecta sepulchro,
 Semper iudicijs ossa uerenda meis:
 Perq; trium fortes animas, mea numina, fratrum,
 Qui benè pro patria, cum patriaq; iacent:
 Perq; tuum nostrumq; caput, quod iunximus unâ,
 Perq; tuos enses, cognita tela meis,
 Nulla Mycenaum sociasse cubilia mecum
 Iuro, fallentem deseruisse uelis.
 Si tibi nunc dicam, fortissime tu quoq; iura,
 Nulla tibi sine me gaudia facta neges.

At Danaï moerere putant, tibi plectra mouentur,
 Te tenet in tepido mollis amica sinu.
 Et si quis quærat, quare pugnare recuses?
 Pugna nocet: citharæ, noxq̄, Venusq̄ iuuant.
 Tutius est iacuisse toro, tenuisse puellam,
 Threïciam digitis increpuisse lyram,
 Quàm manibus clypeos, & acutæ cuspidis hastam,
 Et galeam pressa sustinuisse coma.
 Sed tibi pro tutis insignia facta placebant,
 Partaq̄ bellando gloria dulcis erat.
 An tantum, dum me caperes, fera bella probabas?
 Cumq̄ mea patria laus tua uicta iacet?
 Dij melius, ualidoq̄ precor uibrata lacerto,
 Transseat Hæctorum Pelias hasta latus.
 Mittite me Danaï, dominum legata rogabo,
 Mixtaq̄ mandatis oscula multa feram.
 Plus ego, quàm Phoenix, plus, q̄ facundus Vlysses
 Plus ego, quàm Teucris (credite) frater agam.
 Est aliquid solitis collum tetigisse lacertis,
 Præsentisq̄ oculos admonuisse sinu.
 Sis licet immitis, matrisq̄ ferocior undis,
 Vt taceam, lachrymis comminuere meis.
 Nunc quoq̄ (sic omneis Pelæus pater impleat annos,
 Sic eat auspicijs Pyrrhus ad arma tuis)
 Respice sollicitam Bryseida fortis Achille,
 Nec miseram lenta ferreus ure mora.
 At si uersus amor tuus est in tædia nostri,
 Quam sine te cogis uiuere, coge mori.
 Utq̄ facis, coges, abiit corpusq̄, colorq̄:
 Sustinet hoc animi spes tamen una tui.
 Qua si destituar, repetam fratresq̄, uirumq̄,
 Nec tibi magnificum foemina iussa mori.

Cur autem iubeas? stricto pete corpora ferro;
 Est mihi qui fossa pectore sanguis eat.
 Me petat ille tuus, qui, si Dea passa fuisset,
 Ensis in Atridae pectus iturus erat.
 At potius serues nostram, tua munera, uitam:
 Quod dederas hosti uictor, amica rogo.
 Perdere quos melius possis, Neptunia praebent
 Pergama: materiam caedis ab hoste pete.
 Me modò, siue paras impellere remige classent,
 Siue manes, domini more uenire iube.

A R G V M E N T V M.

Theseus Aegaei filius, interempto Minotauro, Ariadnen Minois & Pasiphaes filiam, qua ob opem sibi prestitam uxorem accepturam promiserat, simul cum Phadra eius sorore nauis imposita, secum abduxit. Verum Bacchi admonitione, in Naxo, siue, ut alij uolunt, in Chio insula Ariadne relicta, Phadram duxit: qua deinde absente Theseo, in Hippolyti priuigni, quem ex Hippolyto Amazona acceperat, amorem exarsit. Qui cum coelibem ducens uitam, sese uenando exerceret, nec posset uti eius colloquio, hac epistola amorem suum indicauit, in qua illum calidis suasionibus ad suum amorem flectere conatur. Et cum turpe sit, priuignum e nouerca de stupro interpellari, principium ex insinuatione sumpsit, in hunc modum.

P H A E D R A H I P P O L Y T O

Qua, nisi tu dederis, caritura est ipsa salutem
 Mittit Amazonio Cressa puella uiro,
 Peruge quodcumq; est: quid epistola lecta nocebit?
 Te quoq; in hac aliquid quod iuuet, esse potest.

His

His arcana notis in terra, pelagoq; feruntur:
 Inspicit acceptas hostis ab hoste notas.
 Ter tecum conata loqui, ter inutilis hæsit
 Lingua: ter in primo destitit ore sonus.
 Quâ licet, & sequitur pudor, est miscendus amoris
 Dicere quæ puduit, scribere iussit amor.
 Quicquid amor iussit, non est contemnere tutum:
 Regnat, & in superos ius habet ille Deos.
 Ille mihi primò dubitanti scribere, dixit,
 Scribe: dabit uictas ferreus ille manus.
 Adsit, & ut nostras auido fouet igne medullas,
 Figat sic animos in mea uota tuos,
 Non ego nequitia socialia fœdera rumpam:
 Pama (uelim quæras) crimine nostra uacat.
Venit amor grauius, quo seriùs: urimur intus,
 Urimur & cæcum pectora uulnus habent.
 Scilicet ut teneros lædunt iuga prima iuuenos,
 Frenaq; uix patitur de grege captus equus:
 Sic malè, uixq; subit primos rude pectus amores,
 Sarcinaq; hæc animo non sedet apta meo.
Ars fit, ubi à teneris crimen condiscitur annis
 Quæ uenit exacto tempore, peiùs amat.
 Tu noua seruatæ carpes libamina fame,
 Et pariter nostrum fiet uterq; nocens.
 Est aliquid plenis pomaria carpere ramis,
 Et tenui primam deligere ungue rosam.
 Sic tamen ille prior, quo me sine crimine gessi,
 Candor ab insolita labe notandus erat.
 At benè successit, digno quòd adurimur igne:
Peiùs adulterio turpis adulter obest.
 Si mihi concedat Iuno fratremq; uirumq;
 Hippolytum uideor præpositura Ioui.

Iam quoq̄ (uix credes) ignotas mittor in artes,
 Est mihi per scuas impetus ire feras.
 In nemus ire libet, pressisq̄ in retia ceruis
 Hortari celeres per iuga summa canes.
 Iam mihi prima Dea est arcu praesignis adunco
 Delia, iudicium subsequar ipsa tuum.
 Aut tremulum excusso iaculum uibrare lacerto,
 Aut in graminea ponere corpus humo.
 Sæpè iuuat uersare leues in puluere currus,
 Torquentem frenis ora fugacis equi.
 Nunc feror, ut Bacchi furijs Eleides actæ,
 Quæq̄ sub Ideo tympana colle mouent:
 Aut quas semideæ Dryades, Fauniq̄ bicornes,
 Numine contactas attonuere suo.
 Nanq̄ mihi referunt, cum se furor ille remisit,
 Omnia: me tacitam conscius urit amor.
 Forsitan hunc fato generis reddamus amorem,
 Et Venus ex tota gente tributa petit.
 Iuppiter Europam (prima est ea gentis origo)
 Dilexit, tauro dissimulante Deum.
 Pasiphaë mater decepto subdita tauro,
 Enixa est utero crimen, onusq̄ suum.
 Perfidus Aegides ducentia fila secutus,
 Curua meæ fugit tecta sororis ope.
 En ego nunc, ne fortè parum Minoia credar,
 In socias leges ultima gentis eo.
 Hoc quoq̄ fatale est: placuit domus una duabus,
 Me tua forma capit, capta parente soror.
 Thesides, Theseusq̄ duas rapuere sorores:
 Ponite de nostra bina trophea domo.
 Tempore quo nobis inita est Cerealis Eleusis,
 Gnosia me uellem detinisset humus,

Tunc

Tunc mihi præcipue (nec non tamen antè placebas)

Acer in extremis ossibus hæsit amor.

Candida uestis erat, præcincti flore capilli:

Flaua uerecundus tinxerat ora rubor.

Quemq; uocant alia multum rigidumq;, trucemq;,

Pro rigido, Phædra iudice, fortis erat.

Sint procul à nobis iuuenes, ut foemina, compti:

Fine coli modico forma uirilis amat.

Te tuus iste rigor, positiq; sine arte capilli,

Et leuis egregio puluis in ore decet.

Siue ferocis equi luctantia colla retorques,

Exiguo flexos miror in orbe pedes.

Seu lentum ualido torques bastile lacerto,

Ora ferox in se uersa lacertus habet:

Siue tenes lato uenabula cornea ferro,

Deniq; nostra iuuat lumina, quicquid agas.

Tu modò duritiem syluis depone iugosis:

Non sum materia digna perire tua.

Quid iuuat incincta studia exercere Dianæ?

Et Veneri numeros eripuisse suos?

Quod caret alterna requie, durable non est:

Hæc reparat uires, fessaq; membra leuat.

Arcus, & arma tuæ tibi sint imitanda Dianæ,

Si nunquam cesses tendere, mollis erit.

Clarus erat Cephalus syluis, multaq; per herbas

Conciderant illo percutiente feræ.

Nec tamen Auroræ malè se præbebat amandum:

Ibat ad hunc sapiens à sene Diua uiro.

Sæpè sub ilicibus Venerem, Cinyraq; creatum

Sustinuit positos quælibet herba duos.

Arsit & Oenides in Moenalia Atalanta,

Illæ feræ spoliū pignus amoris habet.

Nos quoq; iam primùm turba numeremur in ista,
 Si Venerem tollas, rustica sylua tua est.
 Ipsa comes ueniam, nec me latebroso mouebunt
 Saxa, nec obliquo dente timendus aper.
 Aequora bina suis oppugnant fluctibus Isthmon,
 Et tenuis tellus audit utrunq; mare.
 Hic tecum Troæna colam Pittheia regna,
 Iam nunc & patria charior illa mea est.
 Tempore abest, aberitq; diu Neptunius beros?
 Illum Perithoi detinet ora sui.
 Præposuit Theseus (nisi nos manifesta negemus)
 Pirithoum Phædrae, Pirithoumq; tibi.
 Nec sola hæc ad nos iniuria uenit ab illo:
 In magnis læsi rebus uterq; sumus.
 Ossa mei fratris claua perfracta trinodi
 Sparsit bumi: soror est præda relicta feris.
 Prima securigeras inter uirtute puellas,
 Te peperit: nati digna fauore parens.
 Si quæres ubi sit, Theseus latus ense peregit:
 Nec mater tanto pignore tuta fuit.
 Ac nec nupta quidem, tædæq; accepta iugali,
 Cur nisi ne caperes regna paterna nothus?
 Addidit & fratres ex me tibi, quos tamen omnes
 Non ego tollendi causa, sed ille fuit.
 O utinam nocitura tibi pulcherrime rerum
 In medio nixu uiscera rupta forent.
 I nunc, & meriti lectum reuerere parentis,
 Quem fugit, & factis abdicat ille suis.
 Nec quia priuigno uidear coitura nouerca,
 Terruerint animos nomina uana tuos.
 Ista uetus pietas, quo moritura futuro,
 Rustica Saturno regna tenente fuit.

Iuppi-

HIPPOLYTO.

25

Iuppiter esse pium statuit, quodcunq; iuaret,

Et fas omne facit fratre marita soror.

Illa coit firma generis iunctura cathena,

Imposuit nodos cui Venus ipsa suos,

Nec labor est celare, licet pete munus ab illa?

Cognato poterit nomine culpa regi,

Viderit amplexus aliquis, laudabimur ambo:

Dicar priuigno fida nouerca meo.

Non tibi per tenebras duri reseranda mariti

Ianua, nec custos decipiendus erit.

Vt tenuit domus una duos, domus una tenebit?

Oscula aperta dabas, oscula aperta dabis

Tutus eris mecum, laudemq; merebere culpa,

Tu licet in lecto conspiciare meo.

Tolle moras tantum, properataq; foedera iunge?

Qui mihi nunc scuit, sic tibi parcat amor.

Non ego dedignor supplex humilisq; precari.

Heu, ubi nunc fastus, altaq; uerba iacent?

Et pugnare diu, nec me summittere culpae

Certa fui, certi si quid haberet amor.

Victa precor, genibusq; tuis regalia tendo

Brachia: quid deceat non uidet ullus amans.

Depudit, profugusq; pudor sua signa reliquit:

Da ueniam fassa, duraq; corda doma.

Quod mihi sit genitor, qui possidet aequora, Minos,

Quod ueniant proauis fulmina torta manu:

Quod sit auis radijs frontem uallatus acutis,

Purpureo tepidum qui mouet axe diem,

Nobilitas sub amore iacet: miserere priorum,

Et mihi si non uis parcere, parce meis.

Est mihi dotalis tellus Iouis insula Crete:

Seruiat Hippolyto regia tota meo:

B

A

Flecte

Flecte feros animos, potuit corrumpere taurum
 Mater, eris tauro scuior ipse truci?
 Per Venerem parcas oro, quæ plurima mecum est,
 Sic nunquam, quæ te spernere possit, ames.
 Sic tibi secretis agilis Dea saltibus adsit,
 Sylvaq; perdendas præbeat alta feras.
 Sic faueant Satyri, montanaq; numina Panes,
 Et cadat aduersa cuspide fossus aper.
 Sic tibi dent Nymphæ, quamuis odisse puellas
 Diceris, arentem quæ leuet unda sitim.
 Addimus his precibus lachrymas quoq; uerba pre-
 cantis
 Perlegis, & lachrymas finge uidere meas.

A R G V M E N T V M.

CVM Hecuba Cyssci filia, & Priami uxor, grauida
 esset, ardentem facem totam Troiam comburentem
 se parere somniauit. Territus itaq; Priamus ora-
 culum consuluit: à quo cum accepisset, oriturum filium qui
 patria esset exitio, quamprimùm partus aderetur, iussit in-
 terfici. Hecuba uerò cum puerum, qui postea Paris dictus
 est, peperisset, materna pietate mota, pastoribus regijs clam
 alendum mandauit. Is autem cum iam adolefceret, Oeno-
 nem Nympham adamauit, atq; ut aliquibus placet, in uxo-
 rem duxit. Sed cum Iuno, Pallas & Venus de pulchritudi-
 ne contenderent, propter aureum pomum, in quo scriptum
 erat: Detur pulchriori, à Ioue ad Paridis arbitriū remissa
 sunt: Cui cum Iuno regnum, Pallas sapientiam, Venus uo-
 luptatem, & mulierum pulcherrimam promississet, pro Ve-
 nere sententiam tulit. Qui deinde à patre cognitus, & in gra-
 tiam susceptus, Spartam nauigans, Helenā Menelai uxo-
 rem rapuit, eamq; Troiam abduxit. Quod cum Oenone re-
 sciuiisset, hac epistola de eius perfidia conquerendo, Hele-

nam Gracis reddi, & se recipi suadet.

OENONE PARIDI.

Perlegis? an cōiunx ꝑhibet noua? plege: non est
Ista Mycenæa littera facta manu.

Pegasis Oenone Phrygijs celeberrima syluis
Lasa queror de te, si sinis ipse, meo.

Quis Deus opposuit nostris sua numina uotis?

Ne tua permaneam, quod mihi crimen obest?

Leniter, ex merito quicquid patiare, ferendum est.

Quæ uenit indignè, pœna, dolenda uenit.

Nondum tantus eras, cum te contenta marito

Aedita de magno flumine nympha fui.

Qui nunc Priamides (absit reuerentia uero)

Seruus eras, seruo nubere nympha tuli.

Sæpè greges inter requieuiimus arbore tecti,

Mixtaq; cum folijs præbuit herba torum,

Sæpè super stramen, foenoq; iacentibus alto

Depressa est humili cana pruina casa.

Quis tibi monstrabat saltus uenatibus aptos?

Et tegeret catulos qua fera rupe suos?

Retia sæpè comes maculis distincta terendi,

Sæpè citos egi per iuga summa canes,

Incisæ seruant, à te mea nomina fagi,

Et legor Oenone falce notata tua.

Et quantum trunci, tantum mea nomina crescunt,

Crescite, & in titulos surgite ritè meos.

Populus est (memini) fluuiali consita ripa,

Est in qua nostri littera scripta memor:

Popule uiue precor, quæ consita margine ripæ,

Hoc in rugoso cortice carmen habes.

Cum Paris Oenone poterit spirare relicta,
 Ad fontem Xanthi uersa recurret aqua.
 Xanthe retro propera: uersa q̄; recurrite lymphæ.
 Sustinet Oenonem deseruisse Paris.
 Illa dies fatum miserae mihi duxit, ab illa
 Pessima mutati coepit amoris hyems,
 Qua Venus & Iuno, sumptibusq̄; decentior armis
 Venit in arbitrium nuda Minerva tuum,
 Attoniti micuere sinus gelidosq̄; recurrit,
 Ut mihi narraſti, dura per ossa tremor,
 Consului (neq̄; enim modice terrebar) anusq̄;
 Longeuosq̄; senes: constitit esse nefas.
 Cesa abies, secta q̄; trabes, & classe parata,
 Cærulea cenatas accipit unda rates.
 Fleſti diſcedens, hoc saltem parce negare,
 Præterito magis eſt iſte pudendus amor.
 Et fleſti & nostros uidisti flentis ocellos,
 Miscuimus lachrymas moestas uterq̄; suas,
 Non sic appositis uincitur uiribus ulmus,
 * uincta Ut tua sunt collo brachia * nexa meo,
 Ab quoties, cum te uento quererere teneri,
 Riserunt comites, ille secundus erat:
 Oscula demissa quoties repetita dedisti,
 Quam uix sustinui dicere lingua, uale.
 Aura leuis rigido pendentia lintea malo
 Suscitatur, & remis eruta canet aqua.
 Prosequor infelix oculis abeuntia uela,
 Quam licet, & lachrymis humet arena meis.
 Ut celer uenias, uirides Nereides oro,
 Scilicet ut uenias in mea damna celer.
 Votis ergo meis alij rediture redisti.
 Hei mihi pro diu pellice blanda fui.

Aſpi-

Aspicit immensum moles natiua profundum,

Mons fuit, æquoreis illa resistit aquis:

Hinc ego uelatae * cognoui prima carinae,

Et mihi per fluctus impetus ire fuit.

*spexi

Dum moror, in summa fulsit mihi purpura proa:

Pertimui, cultus non erat ille tuus.

Fit propior, terrasq; cita ratis attigit aura:

Fœmineas uidi corde tremente genas.

Non satis id fuerat (quid enim furiosa morabar?)

Hærebat gremio turpis amica tuo,

* Tunc fleui, rupiq; sinus & pectora planxi,

Et secui madidas ungue rigente genas.

*tumulo

Impleuiq; sacram querulis ululatibus Idam:

Illuc has lachrymas in mea saxa tuli,

Sic Helene doleat, desertaq; coniuge ploret,

Quæq; prior nobis intulit, ipsa ferat.

ro

Nunc tecum ueniunt, quæ te per aperta sequuntur

Æquora, legitimos destituuntq; uiros.

At cum pauper eras, armenta q; pastor agebas,

Nulla, nisi Oenone, pauperis uxor erat.

Non ego miror opes, nec me tua regia tangit,

Nec te tot Priami dicar ut una nurus.

Non tamē ut Priamus Nymphæ socer esse recuseo

Aut Hecubæ fuerim dissimulanda nurus.

Digna q; sum, & cupio fieri matrona potentis:

Sunt mihi quas possunt sceptræ decere manus.

Nec me saginea quod tecum fronde iacebam,

Despice, purpureo sum magis apta toro,

Deniq; tutus amor meus est, tibi nulla parantur

Bella, nec ultrices aduehit unda rates.

Tyndaris infestis fugitiua reposcitur armis,

Hæc uenit in thalamos dote superba tuos.

Quæ

Quæ si sit Danais reddenda, uel Hectora fratrem
 Vel cum Deiphobo Polydamanta roga.
 Quid grauis Antenor, Priamus quid suadeat ipse
 Consule, queis ætas longa magistra fuit.
 Turpe rudimentū est, patriæ præponere raptam:
 Causa pudenda tua est, iusta uir arma mouet.
 Nec tibi, si cupias fidam promitte Læcenam.
 Quæ sit in amplexus tam citò uersa tuos.
 Ut minor Atrides temerati fœdera lecti
 Clamat, & externos læsus amore dolet:
 Tu quoq; clamabis nulla reparabilis arte
Læsa pudicitia est: deperit illa semel.
 Ardet amor tui: sic & Menelaon amauit,
 Nunc iacet in uiduo credulus ille toro,
 Felix Andromache certo bene rupta marito:
 Vxor ad exemplum fratris habenda fui.
 Tu leuior folijs, tunc cum sine pondere succi
 *cadunt. Mobilibus uentis arida facta * uolant.
 Et minus est in te, quam in summa pondus arista,
 Quæ leuis assiduis solibus ustra riget.
 Hoc tua (nam recolo) quondam germana canebat,
 Sic mihi diffusis uaticinata comis:
 Quid facis Oenone: quid arenæ semina mandas?
 Non profecturus littora bobus aras.
 Graia iuuenca uenit, quæ te patriamq; domumq;
 Perdat: iò probibe, Graia iuuenca uenit.
 Dum licet, obscœnam ponto demergite puppim,
 Heu quantum Phrygiæ sanguinis illa uehit.
 Dixerat: incursum famulæ rapuere furentem,
 At mihi flauentes diriguere comæ.
 Ab nimium miseræ uates mihi uera fuisti,
 Possidet en saltus illa iuuenca meos.

Sic

P A R I D I

29

Sit facie quamuis insignis, adultera certè est,
 Deseruit patrios hospite capta deos.
 Illam de patria Theseus (nisi nomine fallor)
 Nescio quis Theseus, abstulit antè sua.
Aiuuene, & cupido credatur reddita uirgo?
 Vnde hæc compererim tam bene quæris? amo:
Vim licet appelles, & culpam nomine ueles,
Quæ toties raptæ est, præbuit ipsa rapi.
 At manet Oenone fallenti casta marito,
 Et poteras falli legibus ipse tuis.
 Me Satyri celeres (sylvæ ego tecta latebam)
 Quæsierant rapido turba proterua pede:
 Cornigerumq; caput pinu præcinctus acuta,
 Faunus in immensis, quæ tumet Ida, iugis.
 Me fide conspicuus Troiæ munitor amauit,
 Ille meæ spoliū uirginitatis habet.
 Id quoq; luctando, rupi tamen ungue capillos,
 Oraq; sunt digitis aspera facta meis,
 Nec precium stupri, gemmas, aurumq; poposci.
Turpiter ingenuum munera corpus emunt.
 Ipse ratus dignam, medicas mihi tradidit artes,
 Admisitq; meas ad sua dona manus.
 Quæcunq; herba potens ad opem, radixq; medendi
 Vtilis in toto nascitur orbe, mea est.
 Memiseram, quod amor non est medicabilis herbis,
 Destituor prudens artis ab arte mea.
 Ipse repertor opis uaccas pauisse Phæreas
 * Fertur, & à nostro saucius igne fuit.
 Quod neq; graminibus tellus fœcunda creatis,
 Nec Deus auxilium, tu mihi ferre potes:
 Et potes, & merui, dignæ miserere puellæ,
 Non ego cum Danais arma cruenta fero.

* Dici-
 tur, & no-
 stro.

Sed

Sed tua sum, tecumq; fui puerilibus annis.
Et tua quod superest temporis esse precor.

ARGVMENTVM.

Monitus oraculo Pelias, Neptuni filius, tunc illi propinquam fore mortem, cum patri sacrificanti aliquis pede nudo sibi superueniret, cui annua sacra peragenti, Iason Aesonis filius, eiusq; nepos, dimisso in limo Anauri fluij calciamento, ad sacra properans, altero pede exuto occurrit. Pelias igitur oraculi memor, Iasoni suasic, ut Colchon iret, aureum uellus quaesiturus, speras illic cum periturum, cum audisset opus esse humanis uiribus insuperabile. Iason autem ueluti magnanimus, expeditione libenter assumens, ac multis Graeciae nobilibus conuocatis, Argo nauem ex Pegaso Thessalia sinu soluens, in Lemno insulam delatus est: ubi cum mulieres uiros omnes communi consilio una nocte interemissent, Hypsipyle Thoantis filia, quae sub falsa mortis simulatione saluauerat, tunc imperium occupabat, quae Iasonem & hospitio & lecto liberalissime excepit. Verum iam duobus annis peractis, orantibus socijs, & exigente tempore ut praedictam expeditionem perficeret, Hypsipylem pregnantem relinquens, Colchon nauigauit. Vbi arte Medae dracone sopito, taurisq; superatis, aureum illud uellus adeptus, illam secum abduxit. Quare Hypsipyle Medeam sibi praelata dolens, hac epistola Iasoni de prospero reditu congratulando, in contemptum eius, crudelitatem atque incantationes execrans, uertere nititur. Postremo in Iasonem & Medeam imprecatur.

HYP SIP YLE IASONI.

Littora Thessaliae reduci tetigisse carina
Diceris, auratae uellere diues ouis.

Gratu-

I A S O N I.

31

Gratulor incolumi, quantum finis: hoc tamen, ipso
 Debueram scripto certior esse tuo.
 Nam ne pacta tibi præter mea regna redires,
 Cum cuperes, ventos non habuisse potes.
 Quamlibet aduerso signetur epistola uento.
 Hypsipyle missa digna salute fui,
 Cur mihi fama prior, quam nuncia littera uenit,
 Iste sacros Martis sub iuga pande boues?
 Seminibus iactis segetes adolesse uirorum,
 Inq; necem dextra non eguisse tua,
 Peruigilem spoliū pecudis seruasse draconem
 Raptam tamen forti uellera fulua manu.
 Hæc ego, si possem timidè credentibus ista,
 Ipse mihi scripsit, dicere, quanta forem?
 Quid queror officium leuiter cessasse mariti?
 Obsequium, maneo si tua, grande tuli.
 Barbara narratur uenisse uenefica tecum,
 In mihi promissi parte futura tui:
 Credula res amor est: utinam temeraria dicar
 Criminibus falsis insimulasse uirum,
 Nuper ab Aemonijs hospes mihi Thessalus oris
 Venerat, & tactum uix bene limen erat:
 Aesonides dixi: quid agit meus? ille pudoræ
 Hæsit in opposita lumina fixus humo.
 Protinus exilui, tunicisq; à pectore ruptis,
 Viuit an exelamo? me quoq; fata trabunt.
 Viuit, ait, timidumq; mihi iurare coëgi:
 Vix mihi, teste Deo, credita uita tua est.
 Utq; animus redijt, tua facta requirere coëpi.
 *Narrat & eripides Martis arasse boues. *Rettu-
 Vipereos dentes in humum pro seruine iactos, liz eripa-
 Et subito uatos aruatulisse uiras, des

Ter-

Terrigenas populos ciuili Marte peremptos,
 Implesse ætatis fata diurna sua,

* Deui- * Deuictus serpens iterum, si uiuat Iason,
 elo serpe Quærimus: alternant spesq; timorq; fidem.

re. Singula dum narrat, cursu studioq; loquendi,
 Detegit ingenio uulnera facta suo.

Heu ubi pacta fides? ubi connubialia iura?

Faxq; sub arsuos dignior ire rogos?

Non ego sum furtim tibi cognita: pronuba Iuno
 Adfuit, & sertis tempora uinctus Hymen.

At mihi nec Iuno, nec Hymen, sed tristis Erinnys
 Prætulit infastas sanguinolenta faces.

Quid mihi cum Minyis? quid cum Tritonide pinus?

Quid tibi cum patria nauita Tiphys mea?

Non erat hic aries uillo spectabilis aureo:

Non senis Acetæ regia Lemnos erat.

Certa fui primò (sed me mea fata trabebant)

Hospita foeminea pellere castra manu.

Lemniadesq; uiros nimum quoq; uincere norunt,

Milite tam forti uita tuenda fuit.

Urbe uirum uidi, tectoq; animoq; recepi.

Hic tibi bis æstas, bisq; recurrit hyems.

Tertia mensis erat, cum tu dare uela coactus

Implesti lachrymis talia uerba tuis:

Abstrahor Hypsipyle, si dēt modò fata recursum,

Vir tuus hinc abeo, uir tibi semper ero.

Quòd tamen è nobis grauida celatur in aluo,

Viuat, & eiusdem simus uterq; parens.

Hactenus, & lachrymis in falsa cadentibus ora,

Cætera te memini non potuisse loqui.

Ultimus è socijs sacram conscendis in Argo,

Ille uolat, uentus concaua uela tenet.

Caru-

Cærulea propulsa subducitur unda carinae,
 Terra tibi, nobis aspiciuntur aquæ.
 In latus omne patens turris circumspicit undas:
 Huc feror, & lacrymis * osq; sinusq; madent. * ora,
 Per lacrymas spectro, cupidaq; fauentia menti
 Longius assueto lumina nostra uident.
 Adde preces castas, immixtaq; uota timori.
 Nunc quoq; te saluo persoluenda mibi.
 Vota ego persoluam, uotis Medea fruetur?
 Cor dolet, atq; ira mixtus abundat amor.
 Dona feram templis, uiuum quod Iasona perdam?
 Hostia pro damnis concidet icta meis?
 Non equidem secuta fui, semperq; uerebar,
 Ne pater Argolica sumeret urbe nurum,
 Argolicas timui, nocuit mibi barbara pellex:
Non expectato uulnus ab hoste tuli.
 Nec facie meritisq; placet, sed carmine mouit,
 Diraq; cantata pabula falce metit.
 Illa reluctans cursu deducere lunam
 Nititur, & tenebris abdere solis equos.
 Illa refrenat aquas: obliquaq; flumina sistit:
 Illa loco syluas, uiuaq; saxa mouet.
 Per tumulos errat * sparsis discincta capillis, * passis
 Certa q; de tepidis colligit ossa rogis.
 Deuouet absentes, simulachra q; cerea fingit,
 Et miserum tenues in iecur urget acus:
 Et quæ nescierim melius, * malè quæritur herbis, * ne agè
 Moribus, & forma conciliandus amor.
 Hanc potes amplecti, thalomoq; relictus in uno
 Impavidus somno nocte silente frui?
 Scilicet ut tauros, ita te iuga ferre coëgit,
 Quaq; feros angues, te quoq; mulcet ope.

⊕ Adde,

Adde, quòd a scribi factis procerumq; tuisq;
 Se facit, & titulo coniugis uxor obest.
 Atq; aliquis Pelicæ de partibus acta uenenis
 Impurat, & populum, qui sibi credat, habet:
 Non hæc Aesonides, sed filia Phasias Oetæ,
 Aurea Phryxææ terga & reuulsit ouis.
 *reuellit Non probat Alcimede mater tua, consule matrem,
 Non pater, à gelido cui uenit axe nurus.
 Illa sibi à Tanais, Scythicæq; paludibus undæ
 Quærat, & à patria Phasidis usq; uirum.
 Nobilis Aesonide, uernaq; incertior aura,
 Cur tua polliciti pondere uerba carent?
 Vir meus hinc ieras, cur non meus inde redisti?
 Sim reducis coniunx, sicut euntis eram.
 Si te nobilitas, generosaq; nomina tangunt,
 En ego Minoo nata Thoante feror.
 Bacchus auus, Bacchi coniunx redimita coronâ
 Præradiat stellis signa minora suis.
 Dos mihi Lemnos erit, terra ingeniosa colenti,
 Me quoq; iam tales inter habere potes.
 Nunc etiam peperit, gratare ambobus Iason,
 Dulce mihi grauidæ fecerat autor onus.
 Fœlix in numero quoq; sum, prolemq; gemellam
 Pignora Lucina bina fauente dedi.
 Si quæras, cui sint similes, cognosceris illis,
 Fallere non norunt, cætera patris habent.
 Legatos quos penè dedi pro matre ferendos.
 Sed tenuit coeptas sæua nouerca uias.
 Medeam timui, plus est Medea nouerca.
 Medæ faciunt ad scelus omne manus.
 Spargere quæ fratris potuit lacerata per agros
 Corpora, pignoribus parceret illa meis?

Hanc

Hanc tamen ô demens, Colchisq̄ ablata uenenis,

Diceris Hypsipyles præposuisse toro.

Turpiter illa uirum cognouit adultera uirgo:

Me tibi, teq̄ mibi teda pudica dedit.

Prodidit illa patrem, rapui de cæde Thoanta,

Deseruit Colchon, me mea Lemnos habet.

Quid * referam, scelerata piam si uincit, & ipso

Crimine dotata est, emeruitq̄ uirum?

* refero

Lemniadum facinus culpo, non miror Iason,

Quælibet iratis ipse dat arma dolor.

Dic agè, si uentis, ut oportuit, actus iniquis

Intrasses portus tuq̄, comesq̄ meos,

Obuiaq̄ exissem foetu comitata gemello,

Hiscere * nempe tibi terra roganda foret?

Quo uultu natos, quo me scelerate uideres?

* nonne

Perfide quo precio, qua nece dignus eras.

Ipse quidem per me tutus, sospesq̄ fuisses,

Non quia tu dignus, sed quia mitis ego.

Pellicis ipsa meos impelessem sanguine uultus,

Quosq̄ ueneficijs abstulit illa suis:

Medeæ Medeæ forem, quod si quis ab alto

Iustus adest precibus Iuppiter ipse meis:

Quod gemit Hypsipyle, lecti quoq̄ succuba nostri

Mœreat, & leges sentiat ipsa suas.

Vtq̄ ego destituor coniunx, materq̄ duorum,

A totidem natis orba sit, atq̄ uiro.

Nec malè parua diu teneat, peiusq̄ relinquat,

Exulet, & toto quærat in orbe fugam,

Quàm fratri germana fuit, miseroq̄ parenti

Filia, tam natis, tam sit acerba uiro.

Cùm mare, cùm terras consumpserit, aëra tentes,

Erret inops, expes, cæde cruenta sua.

G a Hæc

*Hæc ego coniugio fraudata Thoantias oro,
Viuite deuoto nuptaq̄, uirq̄ toro.*

ARGUMENTVM.

Troia à Græcis euersa, Aeneas Anchisæ & Veneris filius, raptis ab incendio secum penatibus, uiginti nauibus mare conscendit. Qui tempestate uexatus, magna parte maris pererrata, in Libiã quidem delatus est. Vbitunc Dido, ut Vergilius finxit, Beli filia, & Sichi Herculis sacerdotis uxor, ex Tyro urbe profecta, fratris Pygmalionis, qui incautum maritum ob eius diuitias interemerat, & scauitiam & auaritiam fugiens, urbem nouam Carthaginem condebat: à qua Aeneas cum socijs liberalissimè susceptus & amatus, cum ea concubuit. Verùm cum Mercurij monitu in Italiam sibi ab oraculo promissam nauigare cogeretur, Dido presentiens, ueluti quæ ardentissimo amoris flagrabat incendio, illum à nauigandi, aut saltem differendi proposito reuocare tentãs: post multas tandem frustra effusas preces ad eum moribunda scripsit, quem nouerat mortis causam præbuisse.

D I D O A E N E A E.

Sic, ubi fata uocant, udis abiectus in herbis,
Ad uada Mæandri concinit albus olor.
Nec, quia te nostra sperem prece posse moueri,
Alloquor: aduerso mouimus ista Deo.
Sed meriti saniam, corpusq̄; animumq̄; pudicum
Cum malè perdiderim, perdere uerba leue est.
Certus es ire tamen, miseramq̄; relinquere Dido,
Atque ijdem uenti uela, fidemq̄; ferent.
Certus es Aenea cum fœdere soluere naues,
Quæq̄; ubi sint nescis, Itala regna sequi.

Nec

Nec noua Carthago, nec te crescentia tangunt
 Mœnia, nec sceptro tradite summa tuo.
 Facta fugis fugienda petis: quærenda per orbem
 Altera, quæ sita est altera terra tibi.
 Vt terram inuenias, quis eam tibi tradet habendam?
 Quis sua non notis arua tenenda dabit:
 Alter habendus amor tibi restat, & altera Dido,
 Quamq; iterum fallas, altera danda fides
 Quando erit, ut condas instar Carthaginis urbem?
 Et uideas populos altus ab arce tuos?
 Omnia si ueniant, nec te tua uota morentur,
 Vnde tibi, quæ te sic amet, uxor erit?
 Vror, ut inducto ceratæ sulfure tedæ:
 Aeneamq; animo noxq; diesq; refert.
 Ille quidem malè gratus, & ad mea munera surdus,
 Et quo, si non sim stulta, carere uelim.
 Non tamen Aeneam, quamuis malè cogitet, odi,
 Sed quæror infidum, quæstaq; peius amo.
 Parce Venus nurui, durumq; amplectere fratrem
 Frater Amor, castris militet ille tuis.
 Aut ego quæ coepi (neq; enim dedignor) amare,
 Materiam curæ præbeat ille meæ.
 Fallor, & ipsa mihi falso iactatur imago,
 Matris ab ingenio dissidet ille suæ
 Te lapis, & montes, innataq; rupibus altis
 Robora, te seuæ progenuere feræ.
 Aut mare, quid uides agitari nunc quoq; uentis,
 Quo tamen aduersis fluctibus ire paras.
 Quò fugis? obstat hyems, hyemis mihi gratia profit:
 Aspice ut euersas concitet Eurus aquas.
 Quod tibi malueram, sine me debere procellis,
 Iustior est animo uentus, & unda tuo.

Non ego sum tanti, quod non mediteris iniquè,
 Ut percas, dum me per freta longa fugis.
 Exerces preciosa odia, & constantia magno,
 Si, dum me fugias, est tibi uile mori.
 Iam uenti ponent, strataq; equaliter unda,
 Cæruleus Triton per mare curret equis.
 Tu quoq; cum uentis ut inam mutabilis esses:
 Et, nisi duritia robora uincis, eris.
 Quid? si nescires insana quid æquora possent?
 Expertæ toties tam malè credis aquæ?
 Ut pelago suadente etiam retinacula soluas,
 Multa tamen latus tristia Pontus habet.
 Nec uiolasse fidem tentantibus æquora prodest,
 Perfidie pœnas exigit ille locus.
 Præcipuè cum læsus amor: quia mater amorum,
 Nuda Cytheriacis ædita fertur aquis.
 Perdita ne perdam timeo, noceam uenocenti,
 Neu bibat æquoreas naufragus hostis aquas:
 Viue precor, sic te melius, quam funere, perdam,
 Tu potius lethi causa ferere mei.
 Finge agere te rapido (nullum sit in omine pondus)
 Turbine deprendi, quid tibi mentis erit?
 Protinus occurrent falsæ periuria lingua,
 Et Phrygia Dido fraude coacta mori.
 Coniugis ante oculos deceptæ stabit imago
 Tristis & effusis sanguinolenta comis.
 Quicquid id est, totum merui, concedite dices:
 Quæq; cadent, in te fulmina missa putes.
 Da breue scuitiæ spatium pelagiq; tuæq;
 Grande moræ precium, tuta futura uia est.
 Nec mihi tu parcas, puero parcatur Iulo,
 Te satis est titulum mortis habere meæ.

Quid

Quid puer Ascanius? quid Dij meruere penates?
 Ignibus ereptos obruet unda Deos.
 Sed neq; fers tecum, nec, quæ mihi perfide iactas,
 Presserunt humeros sacra paterq; tuos.
 Omnia mentiris, neq; enim tua fallere lingua
 Incipit à nobis primaq; plector ego.
 Si quæras, ubi sit formosi mater Iuli,
 Occidit à duro, sola relicta, uiro.
 Hæc mihi narrabas, at me mouere merentem.
 Illa minor culpa pœna futura mea est.
 Nec mihi mēs dubia est, quin te tua numina dānent,
 Per mare, per terras septima iactat hyems.
 Fluctibus eiectum tuta statione recepi,
 Vixq; bene audito nomine, regna dedi.
 His tamen officijs utinam contenta fuissē,
 Et mihi concubitus fama sepulta foret.
 Illa dies nocuit, qua nos decliue sub antrum
 Ceruleus subitis compulit imber aquis.
 Audieram uoces, Nymphas ululasse putauī.
 Eumenides fatis signa dedere meis.
 Exige læse pudor pœnas uiolate Sichæo,
 Ad quem (me miseram) plena pudoris eo.
 Est mihi marmorea sacratus in æde Sichæus:
 Oppositæ frondes, uellera & alba tegunt.
 Hinc ego me sensi noto quater ore citari,
 Ipse sono tenui dixit, Elisa ueni.
 Nulla mora est, uenio quondā tibi debita coniunx:
 Sum tamen amisso tarda pudore meo.
 Da ueniam culpæ, decepit idoneus autor,
 Inuidiam noxæ detrahit ille meæ.
 Diua parens, seniorq; pater, pia sarcina nati
 Spem mihi mansuri ritè dedere uiri.

Si fuit errandum, causas habet error honestas:
 Adde fidem, nulla parte pingendus erit.
 Durat in extremum, vitæq; nouissima nostræ
 Prosequitur fati, qui fuit antè, tenor.
 Occidit in terras coniunx mactatus ad aras,
 Et sceleris tanti præmia frater habet.
 Exul agor, cineresq; uiri, patriamq; relinquo,
 Et feror in duras hoste sequente uias.
 Applicor ignotis, fratriq; elapsa fretaq;
 Quod tibi donauit perfide litus, emo.
 Urbem constitui, lateq; patentia fixi
 Mœnia finitimis inuidiosa locis.
 Bella tument, bellis peregrina, & foemina tentor,
 Utq; rudes portas urbis, & arma paro.
 Mille procis placui, qui in me coière, querentes
 Nescio quem thalamis præposuisse suis.
 Quid dubitas uinctam Getulo tradere Iarbae?
 Præbueram sceleri brachia nostra tuo.
 Est etiam frater, cuius manus impia poscit
 Respergi nostro, sparsa cruore uiri.
 Pone Deos, & quæ tangendo sacra profanas,
 Non bene cœlestes impia dextra colit.
 Si tu cultor eras elapsus igne futurus,
 Pœnitet elapsos ignibus esse Deos,
 Forsitan & grauidam Dido scelerate relinquis,
 Parsq; tui * latitat corpore clausa meo.
 Accedet fati matris miserabilis infans,
 Et nondum nati funeris autor eris.
 Cumq; parente sua frater morietur Iuli.
 Pœnaq; connexos auferet una duos.
 Si iubet ire Deus, uellem uetuisset adire:
 Punica nec Teucris pressa fuisset humus.

* lateat

Hoc

Hoc duce nempe Deo uentis agitaris iniquis,
 Et teris in rapido tempora longa freto.
 Pergama uix tanto tibi erant repetenda labore,
 Hectore si uiuo quanta fuere, forent.
 Non patrium Simoëntæ petis, sed Tybridis undas,
 Nempe ut peruenias, quò cupis, hospes eris:
 Utq; latet, refugitq; tuas obstrusa carinas,
 Vix tibi continget terra petita seni:
 Hos populos potius in dotem ambage * remissa * remota
 Accipe, & aduectas Pygmalionis opes.
 Ilion in Tyriam transfer felicius urbem,
 Inq; loco regis, * sceptraq; sacra tene. * sceptru
 Si tibi mens auida est belli. si querit Iulus * sacra
 Vnde suo partus Marte triumphus eat,
 Quem superet, ne quid desit, præbebitus hostem:
 Hic pacis leges, hic locus arma capit.
 Tu modò per patrem, fraternaq; tela sagittas,
 Perq; fugæ comites, Dardana sacra, Deos,
 Sic superent quoscunq; tua de gente reportas,
 Mars ferus, & damni sit modus ille tui:
 Ascaniusq; suos feliciter impleat annos,
 Et senis Anchisæ molliter ossa cubent.
 Parce precor domui, quæ se tibi tradit habendam: * amasse
 Quod crimen ducis, præter * amare meum?
 Non ego sum Phtia, magnisq; oriunda Mycenis,
 Nec steterant in te uirq;, paterq; meus.
 Si pudet uxoris, non nupta, sed hospita dicar,
 Dum tua sit Dido, quodlibet esse feret.
 Nota mihi freta sunt Afrum * tangentiâ littus, * frangen
 Temporibus certis dantq;, negantq; uiam. * tia
 Cùm dabit aura uiam, præbebis carbasa uentis,
 Nunc leuis eiectam continet alga ratem.

Tempus ut obseruem, manda mihi, certiùs ibis:
 Nec te, si cupias, ipsa manere, sinam.
 Et socij requiem poscunt, laniat aq; classis
 Postulat exiguas semirefecta moras.
 Pro meritis, & si qua tibi debebimus ultra,
 Pro spe coniugij, tempora parua peto.
 Dum freta mitescunt, & amor dum temperat usum,
 Fortiter ediscam tristia posse pati.
 Sin minùs, est animus nobis effundere uitam:
 In me crudelis non potes esse diu.
 Aspicias utinam, quæ sit scribentis imago:
 Scribimus, & gremio Troicus ensis adest.
 Perq; genas lachrymæ strictum labuntur in enses,
 Qui iam pro lachrymis sanguine tinctus erit.
 Quàm benè conueniunt fato tua munera nostro:
 Instruis impensa nostra sepulchra breui.
 Nec mea nunc primùm feriuntur pectora telo,
 Ille locus seui uulnus amoris habet.
 Anna soror, soror Anna meæ malè conscia culpæ,
 Iam dabis in cineres ultima dona meos.
 Nec consumptæ rogis inscribar Elisa Sichæi,
 Hoc tamen in tumuli marmore carmen erit:
 Præbuit Aeneas & causam mortis, & enses:
 Ipsa sua Dido concidit usa manu.

ARGVMENTVM.

Hermione Menelai et Helenæ filia, à Tyndaro auo
 materno, cui domum commendarat Menelaus, dū
 iret ad Troiam, Orestis Agamemnonis & Clytem
 nestræ filio desponsata est. Quam etiam Menelaus, huiusce
 rei inscius, Pyrrho Achillis filio ante Troiam promissit:
 qui tandem reuersus Heruionem rapuit. Sed cū Pyrrhi

CONNU-

conubium maximo odio haberet, & Orestem adamaret, etiam per nuncium monuit, facile se posse à Pyrrhi vinculis liberari. Quod quidem est assequuta. Nam Orestes post Aegysthi matrisque eadem furore purgatus, Pyrrho in templo Apollinis interfecto, eam recipit.

HERMIONE

Orestis.

Alloquor Hermione nuper fratremque, uirumque,
 Nunc fratrem, nomen coniugis alter habet.
 Pyrrhus Achilleides animosus imagine patris,
 Inclusam contra iusque, piusque tenet.
 Quod potui, renui, ne non inuita tenerer:
 Cetera foemineae non ualere manus.
 Quid facis Aeacide? non sum sine uindice, dixi:
 Haec tibi sub domino est Pyrrhoe puella suo.
 Surdior ille freto, clamantem nomen Orestis
 Traxit inornatis in sua tecta comis.
 Quid grauius capta Lacedaemone serua tulissem,
 Si raperet Graias barbara turbaturus?
 Parcius Andromachen uexauit Achaia uictrix,
 Cum Danaus Phrygias ureret ignis opes.
 At tu, cura mei si te pia tangit, Oreste,
 Injice non timidas in tua iura manus.
 An si quis rapiat stabulis armenta reclusis
 Arma feras, raptam coniuge lentus eris?
 Si socer exemplo nuptae repetitor ademptae,
 Cui pia militiae causa puella fuit.
 Si socer ignauus uacua stertisset in aula,
 Nupta foret Paridi mater, ut ante fuit.
 Non tu mille rates, sinuosaque uela parabis,
 Nec numerum Danae militis: ipse ueni.

Sic

Sic quoque eram repetenda, tamen nec turpe marito

Aspera pro charo bella tulisse toro. (est,

Quid? quod auus nobis idem Pelopæius Atreus?

Et si non esses uir mihi, frater eras.

Vir precor uxori, frater succurre sorori:

Instant officio nomina bina tuo.

Me tibi Tyndareus uita grauis autor & annis,

Tradidit: arbitrium neptis habebat auus.

At pater Aeacidae promiserat inscius acti:

Plus quoque, qui prior est ordine, posset auus.

Cum tibi nubebam, nulli mea teta nocebat,

Si iungar Pyrrho, tu mihi laesus eris.

Et pater ignoscet nostro Menelaus amori,

Succubuit telis praepetis ipse Dei.

* permit
tet Quem sibi permisit, genero * concedet amorem,
Proderit exemplo mater amata suo.

Tu mihi, quod matri pater, es: quas gesserat olim

Dardanius partes aduena, Pyrrhus agit.

Ille licet patrijs sine fine superbiat actis,

Et tu quae referas facta parentis, habes.

Tantalides omneis, ipsumque regebat Achillem:

Hic pars militiae, dux erat ille ducum.

Tu quoque habes proauum Pelopen, Pelopisque paren-

Si melius numeres, a Ioue quintus eris. (tem,

Nec uirtute cares, arma inuidiosa tulisti.

Sed tu quid faceres? induit illa patrem.

Materia uellem fortis meliore fuisses,

Non lecta est operi, sed data causa tuo.

Hanc tamen implesti, iuguloque Aegyptus aperto

Tecta cruentauit, quae pater ante tuus.

Increpat Aeacides, laudemque in crimina uertit,

Et tamen aspectus sustinet ille meos.

Rum-

Rumpor, & ora mihi pariter cum mente tumescunt,
 Pectoraq; inclusis ignibus usta dolent.
 Hermione coram quisnam ne obiecit Orestis?
 Nec mihi sunt uires, nec ferus ensis adest.
 Flere licet, certè flendo diffundimus iram:
 Perq; sinus lacrimæ fluminis instar eunt.
 Has semper solas habeo, semperq; profundo,
 Flument incultæ fonte perenne genæ.
 Hoc generis fatum, quod nostros errat in annos.
 Tantalides omnes apta rapina sumus.
 Non ego flumine referam mendacia Gygni,
 Nec querar in plumis delituisse Iouem.
 Qua duo porrectus longè freta distinet Isthmos
 Vecta peregrinis Hippodameia rotis.
 Castori Amyclæo, & Amyclæo Polluci
 Reddita Mopsopia Tyndaris urbe soror.
 Tyndaris Idæo trans æquora ab hospite raptæ,
 Argolicas pro se uertit in arma manus.
 Vix equidem memini, memini tamen, omnia luctus,
 Omnia solliciti plena timoris erant.
 Flebat auus, flebatq; soror, fratresq; gemelli,
 Orabat superos Leda, suumq; Iouem:
 Ipsa ego non longos etiam tunc scissa capillos
 Clamabam, sine me, me sine mater abis?
 Non coniunx aberat, ne non Pelopeia credar.
 Ecce Neoptolemo præda parata fui.
 Pelides utinam uitasset Apollinis arcus:
 Damnaret nati facta proterua pater.
 Nec quondam placuit, nec non placuisset Achilli,
 Abducta uiduum coniuge flere uirum.
 Quæ mea cœlestis iniuria fecit iniquos?
 Quod' ut mihi miseræ sydus obesse querar?

Parua

Parua mea sine matre fui, pater arma gerebat,
 Et duo cum uiuant, orba duobus eram.
 Non tibi blanditias primis mea mater in annis
 Incerto dictas ore puella tuli.
 Non ego captui breuibus tua colla lacertis,
 Non sedi gremio sarcina grata tuo.
 Non cultus tibi cura mei, nec pacta marito
 Intrauit thalamos matre parante novos.
 Obuia prodieram reduci tibi (uera fatebor)
 Nec facies nobis nota parentis erat.
 Te tamen esse Helenam, q̄ eras pulcherrima, sensi:
 Ipsa requirebas, quæ tua nata foret.
 Pars hæc una mihi coniunx benè cessit Orestes,
 Is quoq̄, ni pro se pugnet, ademptus erit.
 Pyrrhus habet captam, reduce & uictore parente,
 Et minùs hoc nobis diruta Troia * dedit.
 Cùm tamen altus equis Titan radiantibus instat,
 Perfruur infelix liberiore malo.
 Nox ubi me thalamis ululantē, et acerba gementem
 Condidit, in mœsto procubuiq̄ toro.
 Pro somno lacrymis oculi funguntur obortis,
 Quæq̄ licet fugio, sicut ab hoste, uiro.
 Sæpè malis stupeo, rerumq̄ oblita, lociq̄,
 Ignara tetigi Scyria membra manu.
 Vtq̄ nefas sensi, malè corpora tacta relinquo,
 Et mihi pollutas credor habere manus.
 Sæpè Neoptolemi pro nomine nomen Orestis
 Exit, & errorem uocis, ut omen, amo.
 Per genus infelix oro, generisq̄ parentem,
 Qui freta, qui terras, & sua regna quatit:
 Per patris ossa tui, patrui mihi, quæ tibi debent,
 Quæ se sub tumulo fortiter ultra iacent:

* fuit.

Aut

Aut ego præmoriar, primoq; extinguar in æuo:
Aut ego Tantalida Tantalus uxor ero.

A R G V M E N T V M.

Herculem Iupiter ex Alcumena, sub forma Amphitrionis mariti oppressa, tribus noctibus in unam unctis, genuit: quem Eurystheus rex Mycenarum, Junonis astutia, ut sic ille periret, ad arduos labores incitavit. Sed cum robore corporeo atq; ingenio ualeret, semper uictor eua sit. Inter quos Acheloum, Aetoliae fluum, in uarias sese uertentem figuras, ob Deianiræ conjugium, in taurum tandem debellauit. Et profectò quamuis reliqua monstra uiriliter superauerit, amor muliebri succubuit. Nam cum Eurytus rex Oechaliae, Iolem filiam sibi promissam denegasset, urbe capta, et Euryto occiso, Iolem obtinuit: cuius amore ita cecatus est, ut ea iubente leonis spoliū & clauam deposuerit. Et, quod turpis est, inter Iola pedis sequas cultu foemineo indutus, nec non erubuit. Et deniq; quicquid prius sub Omphale Lydiae regina, ex qua genuerat Lemum, tolerauerat, ea sub Iola perpeffus est. Cum igitur Deianira Oenei regis Calydoniae filia, eius uxor, illum tam illecebre amore captum rescisset, ex uoluntate aduersariorum factum uituperans, ad eum scripsit. Ponit autē illi ante oculos egregia illa sua priora facinora, ut comparatione infamiam apertiore faciat. Sed cum inter scribendum accepisset nunciū de Herculis calamitate, ob uestem Nesei Centauri sanguine intoxicatam a se missam, in qua uim reuocandi ab alienis amoribus inesse credebat: id enim Neseus illi in traiectu Eueni fluij suaserat, cum ab Hercule sagitta Lerneo ueneno infecta confossus esset. grauissimo dolore compressa, facinus suum purgando, ut non ultrò, sed ut illum in sui amore retineret, fecisse uideatur, de suspendio deliberat.

DEIANIRA HERCVLI.

Græc.

Gratulor Oechaliam titulis accedere nostris,
 Victorem uictæ succubuisse queror.
 Tanta Pelasgiadas subito peruenit in urbes
 Decolor, & factis inficianda tuis:
 Quem nunquam Iuno, seriesq; immensa laborum
 Pregerit, huic Iolen imposuisse iugum.
 Hoc uelit Eurysteus, uelit hoc germana tonantis,
 Lætaq; sit uitæ labe nouerca tuæ.
 At non ille uenis, cui nox (si creditur) una,
 Non tanti, ut tantus conciperêre, fuit,
 Plus tibi, quàm Iuno, nocuit Venus: illa premendo
 Sustulit, hæc humili sub pede colla tenet.
 Respice uindicibus pacatum uiribus orbem,
 Quæ latam Nereus cærulæ ambit humum.
 Se tibi pars terræ, tibi se tota æquora debent:
 Implesti meritis Solis utranq; domum.
 Quod te laturum est, cœlum prius ipse tulisti,
 Hercule supposito sydera fulsit Atlas.
 Quid nisi notitia est misero quæ sit a pudori,
 Si cumulas stupri facta priora nota?
 Te ne ferunt geminos pressisse tenaciter angues,
 Cùm tener in cunis iam Ioue dignus eras?
 Coepisti melius, quàm desinis: ultima primis
 Cedunt: dissimiles, hic uir, & ille puer.
 Quem non mille feræ, quem non Stbeneleius hostis,
 Non potuit Iuno uincere, uincit Amor.
 At bene nupta ferox, quia nominor Herculis uxor,
 Sitq; socer, rapidis qui tonat altus equis.
Quàm malè inæquales ueniunt ad aratra iuuenti,
Tam premitur magno coniuge nupta minor.
Non honor est, sed onus. species læsura ferentes:
Si qua uoles aptè nubere, nube pari.

Vir mihi semper abest, & coniuge notior hospes:
 Monstraq̄, terribiles persequiturq̄ feras.
 Ipsa domo uidua uotis operata pudicis
 Torqueor, infesto ne uir ab hoste cadat,
 Inter serpentes, aprosq̄, auidosq̄ leones
 Iactor, & hasuros cerno per ossa canes.
 Me pecudum fibra, simulacraq̄ inania somni,
 Omniaq̄ arcana nocte petita mouent.
 Aucupor infelix incertæ murmura famæ:
Speq̄ timor dubia, spesq̄ timore cadit.
 Mater abest, queriturq̄ Deo placuisse potenti,
 Nec pater Amphitryon, nec puer Hyllus adest.
 Arbitratur Eurystheus iræ Iunonis iniquæ
 Sentitur nobis, iraq̄ longa Deæ.
 Hac mihi ferre parū est, peregrinos addis amores,
 Et mater de te quælibet esse potest.
 Non ego Parthenijs temerata uallibus Augem,
 Nec referam partus Ormeni nympha tuos.
 Nec tibi crimen erūt Teuthrantia turba sorores,
 Quarum de populo nulla relictæ tibi est.
 Vna recens crimen referetur adultera nobis,
 Vnde ego sum Lydo facta nouerca Lamo.
 Meander, toties qui terris errat in iisdem,
 Qui lapsas in se sæpè retorquet aquas,
 Vidit in Herculeo suspensa monilia collo
 Illo, cui coelum sarcina parua fuit.
 Non puduit fortes auro cohibere lacertos,
 Et solidis gemmas opposuisse toris.
 Nempe sub his animam pestis Nemeæ lacertis
 Aedidit, unde bumerus tegmina laeuis habet.
 Ausus es hirsutos mitra redimere capillos,
 Aptior Herculeæ populus alba comæ.

D

Nec

Nec te Mæonia lasciua more puellæ
 Incingi Zona dedecuisse pudet.
 Non tibi succurrit crudi Diomedis imago,
 Efferus humana qui dape pavit equos.
 Si te uidisset cultu Busiris in isto,
 Huic uictor uicto nempe pudendus eras.
 Detrahat Antæus duro redimicula collo,
 Ne pigeat molli succubuisse uiro.
 Mæonias inter calathum tenuisse puellas
 Diceris, & dominæ pertimuisse minas.
 Non pudet Alcide uictricem mille laborum
 Rasilibus calathis imposuisse manum?
 Crassaq; robusto deducis pollice fila,
 Aequaq; formosæ pensa rependis beræ.
 Ah quoties, digitis dum torques stamina duris,
 Præualide fusos comminuere manus.
 Diceris infelix scuticæ tremefactus habenis,
 Ante pedes dominæ pertimuisse minas.
 Eximijs pompis præconia summa triumpho,
 Factaq; narrabas dissimulanda tibi.
 Scilicet immaneis elisos faucibus hydros,
 Infantem * caudis inuoluisse manum.
 *nuda di
 lacerasse manu. Vt Tegeæus aper cupressifero Erymantho
 Incubat, & uasto pondere lædit humum.
 Non tibi Tbreicijs affixa penatibus ora,
 Non hominum pingues cæde tacentur equæ.
 Prodigiumq; triplex armenti diues Iberi
 Geryones, quamuis in tribus unus erat.
 Inq; canes totidem trunco digestus ab uno
 Cerberus, implicitis angue minante comis.
 Quæq; redundabat fœcundo uulnere serpens
 * ditior
 ipsa Fertilis, & damnis * diues ab ipsa suis.

Quodq;

HERCVLI.

51

Quodq̄ inter læuūq̄ latus, dextrūq̄ lacertum,
 Prægraue compressa fauce pependit onus.
 Et malè confisum pedibus formaq̄ bimembri,
 Pulsū Thessalicis agmen equestre iugis.
 Hæc tu Sidonio potes insignitus amictu
 Dicere: num cultu lingua retenta silet?
 Se quoq̄ nympha tuis * ornauit lardanis armis, * ONERATA
 Et tulit è capto nata trophæa uiro. * UIR
 Inunc, tolle animos, & fortia facta recense:
 Quod tu non esses iure, uir illa fuit.
 Qua tanto minor es, quanto te maxime rerum,
 Quam quos uicisti, uincere maius erat.
 Illi procedit rerum mensura tuarum:
 Cede bonis, hæres laudis amica tuæ est.
 O pudor, hirsuti costis exuta leonis,
 Aspera texerunt ueller a molle latus.
 Falleris, & nescis, non sunt spolia ista leonis,
 Sed tua: tuq̄ fera uictor es, illa tui.
 Fœmina tela tulit Lernæis atra uenenis,
 Ferre grauem lana uix satis apta colum.
 Instruxitq̄ manum claua domitricæ ferarum,
 Vidit & in speculo coniugis arma sui.
 Hæc tamen audieram, licuit non credere famæ:
 En uenit ad sensus mollis ab aure dolor.
 Ante meos oculos adducitur aduena pellex,
 Nec mihi, quæ patior, dissimulare licet.
 Non sinis auerti, mediam captiua per urbem
 Inuitis oculis aspicienda uenit.
 Nec uenit incultis, captarum more, capillis,
 Fortunam uultu fassa * tegente suo. * tegerē
 Ingreditur latè multo spectabilis auro, do suos.
 Qualiter in Phrygia tu quoq̄ cultus eras.

D 2 Dab

Dat uultum populo sublimis, ut Hercule uicto,
 Oechaliam uiuo stare parente putes.
 Forsitan expulsa Aetolida Deianira,
 Nomine deposito pellicis, uxor erit.
 Eurytidos Ioles, atq; insani Alcida
 * famosus   Turpia * formosus corpora iunget Hy-men.
 Mens fugit admonitu, frigusq; perambulat artus,
 Et iacet in gremio languida facta manus.
 Me quoq; cum multis, sed me sine crimine amasti:
 Ne pigeat, pugnae bis tibi causa fui.
 Cornua flens legit rapidis Achelous in undis,
 Truncaq; limosa tempora mersit aqua.
 * lethifere-   Semiuir occubuit ui, * Lerniferoq; ueneno
 roq;   Nessus, & infecit sanguis equinus aquas.
 Sed quid ego haec refero? scribenti nuncia uenit
 Fama uirum tunicae labe perire meae.
 Hei mihi, quid feci? quo me furor egit amantem?
 Impia quid dubitas Deianira mori?
 An tuus in media coniunx lacerabitur Oeta?
 Tu sceleris tanti causa superstes eris?
 Et quid adhuc habeo facti, cur Herculis uxor
 Credar? coniugij mors mea pignus erit.
 Tu quoq; cognosces in me Meleagre sororem:
 Impia quid dubitas Deianira mori?
 Heu, deuota domus solio sedet acrior alto,
 * longa   Oenea desertum * nuda senecta premit.
 Exulat ignotis Tydeus germanus in oris:
 Alter fatali uiuus in igne fuit.
 Exegit ferrum sua per praecordia mater:
 Impia quid dubitas Deianira mori?
 Deprecor hoc unum per iura sacerrima lecti,
 Ne uidear thalamis insidiata tuis.

Nessus

HERCVLI.

53

Nessus, ut est auidum percussus arundine pectus,
 Hic, dixit, uires sanguis amoris habet.
 Illita Nesso nisi tibi texta ueneno:
 Impia quid dubitas Deianira mori?
 Iamq; uale seniorq; pater, germanaq; Gorge,
 Et patria, & patriæ frater adempte meæ.
 Et tu lux oculis hodierna nouissima nostris,
 Vixq; (sed ô possis) & puer Hylle uale.

ARGVMENTVM.

MInos Iouis et Europa filius, Cretensis rex, ob An-
 drogeum filium ab Atheniensibus dolose occisum,
 illos tandem post acria bella coëgit, ut sibi pœnas
 penderent, quotannis pueros septem, & totidem uirgines
 mittere, ut Minotauro, quæ arte Dadali Pasiphaë ex tau-
 ro genuerat, dum eius maritus Minos cum Atheniensibus
 bellū gereret, deuorandi traderentur. Cum uerò sors The-
 seo contigisset, ab Ariadne edoctus est, quo nam pacto in-
 terfecto Minotauro, ex Labyrinthis ambagibus egredere-
 tur. Errabunda regens tenui uestigia filo, ut ait Catullus,
 Theseus autē Creta cum Ariadne & Phædria discedens,
 in Naxos insulam delatus est, ubi à Baccho monitus, ut
 Ariadnen relinqueret: qui Dei timore percussus, dum al-
 tissimo somno pressam animaduerteteret, puellam dimisit.
 Quamprimùm igitur expergesceta est, hanc epistolam scri-
 psit, in qua de crudelitate & duritia Thesei, ac beneficio-
 rum ingratitude conqueritur: cum post multas lamenta-
 tiones & querelas rogando, ut nauem ad se flectat.

ARIADNE THESEO.

Mltius inueni, quàm te, genus omne ferarum:
 Credita non ulli, quàm tibi, peius eram.
 D 3 Quæ

Quae legis, ex illo Theseu tibi littore mitto,
 Unde tuam sine me uela tulere ratem.
 In quo me somnusq; meus malè prodidit, & tu
 (Prò facinus) somnis insidiare meis.
 Tempus erat uitrea quo primùm terra pruina
 Spargitur, & tectæ fronde queruntur aues:
 Incertum uigilans an somno languida, moui
 Thesea prensuras semisopita manus.
 Nullus erat, referoq; manus, iterumq; retento,
 Perq; torum moueo brachia, nullus erat.
 Excussere metus somnum, conterrita surgo,
 Membraq; sunt uiduo præcipitata toro.
 Protinus adductis sonuerunt pectora palmis,
 Utq; erat è somno turbida, raptâ coma est.
 Luna fuit, specto, si quid nisi littora cernam:
 Quod uideant oculi, nil, nisi littus, habent.
 Nunc huc, nunc illuc, & utroq; sine ordine curro:
 Alta puellares tardat arena pedes.
 Interea toto clamanti littore, Theseu,
 Reddebant nomen concaua saxa tuum.
 En quoties ego te, toties locus ipse uocabat:
 Ipse locus miseræ ferre uolebat opem.
 Mons fuit, apparent frutices in uertice rari:
 Nunc scopulus raucis pendet adesus aquis:
 Ascendo, uires animus dabat, atq; ita latè
 Aequora prospectu metior alta meo.
 Unde ego (nam uentis quoq; sum crudelibus usa)
 Vidi præcipiti carbasa tensa Noto.
 Aut uidi, aut certè quia me uidisse putauì,
 Frigidior glacie, semianimisq; fui.
 Nec languere diu patitur dolor: excitor illo,
 Excitor, & summa Thesea uoce uoco.

Quæ

Quò fugis? exclamo, scelerate reuertere Theseu,
 Flecte ratem, numerum non habet illa suum.
 Hoc ego, quod uoci deerat, plangore replebam:
 Verbera cum uerbis mista fuere meis.
 Si non audires, ut saltem cernere posses,
 Iactata late signa dedere manus.
 Candida quæ imposui longæ uelamina uirgæ,
 Scilicet oblitos admonitura mei.
 Iam quæ oculis ereptus eras, tunc denique fleui:
 Torpuerant molles ante dolore genæ.
 Quid potius facerent, quam me mea lumina flerent,
 Postquam desierant uela uidere tua?
 Aut ego diffusis erravi sola capillis,
 Qualis ab Ogygio concita Baccha Deo:
 Aut mare prospiciens in saxo frigida sedi,
 Quam quæ lapis sedes, tam lapis ipsa fui.
 Sæpe torum repeto, qui nos acceperat ambos,
 Sed non acceptos exhibiturus erat.
 Et tua quæ possum pro te uestigia tango,
 Strata quæ, quæ membris intepuere tuis.
 Incumbo, lacrymis quæ toro manante profusis,
 Pressimus, exclamo, te duo, redde duos.
 Venimus huc ambo, cur non discedimus ambo?
 Per fide pars nostri lectule maior ubi est?
 Quid faciam? quò sola ferar? uacat insula cultu:
 Non hominum uideo, non ego facta boum.
 Omne latus terræ cingit mare, nauita nusquam est:
 Nulla per ambiguas puppis itura uias.
 Finge dari comites quæ mihi, uentos quæ, ratem quæ:
 Quid sequar? accessus terra paterna negat.
 Ut rate felici pacata per æquora labar,
 Temperet ut uentos Æolus, exul ero.

Non ego te Crete centum digesta per urbes
 Aspiciam, puero cognita terra Ioui.
 Nam pater, & tellus iusto regnata parente,
 Proditæ sunt factæ nomina cara meo,
 Cum tibi, ne uictus tecto morerere recuruo,
 Quæ regerent passus, pro duce fila dedi.
 Cum mihi dicebas, per ego ipsa pericula iuro,
 Te fore, dum nostrum uiuet uterq; meam.
 Viuimus, & non sum Theseu tua, si modò uiuit
 Fœmina periuri fraude sepulta uiri.
 Me quoq; qua fratrem, mactasses improbe claua,
 Esset, quam dederas, morte soluta fides.
 Nunc ego non tantum, quæ sum passura recordor,
 Sed quæcunq; potest ulla relicta pati.
 Occurrunt animo pereundi mille figurae,
Morsq; minus poenæ, quam mora mortis, habet.
 Tam iam uenturos aut hæc, aut suspicor illæc,
 Qui lanient auido uiscera dente, lupos.
 Forsitan & fuluos tellus alit ista leones.
 Quis scit, an hæc sæuas insula tigres habet?
 Et freta dicuntur magnas expellere phocas.
 Quis uetat & gladios per latus ire meum?
 Tantum ne religer dura captiua cathena,
 Ne ue trabam serua grandia pensa manu?
 Cui pater est Minos, cui mater filia Pboebi,
 Quodq; magis memini, quæ tibi pacta fui.
 Si mare, si terras, porrectaq; littora uidi,
 Multa mihi terræ, multa minantur aquæ.
 Coelum restabat, timeo simulachra Deorum:
 Destituor rapidis præda, cibusq; feris.
 Siue colunt, habitantq; uiri, diffidimus illis:
 Externos didici læsa timere uiros.

Vine-

Viueret Androgeos utinam, nec * fata tulisses   * facta
     Impia funeribus Cecropi terra tuis.   luisse
 Nec * tu mactasses nodoso stipite Theseu   * tua ma
     Ardua parte uirum, dextera parte bouem.   casset
 Nec tibi, quæ reditus monstrarent fila dedissem,
     Fila per adductas sæpè recepta manus.
 Non equidem miror, si stat uictoria tecum,
     Strataq; Cretæam bellua strauit * humi.   *bumum.
 Non poterant figi præcordia ferrea cornu?
     Ut te non tegeres, pectore tutus eras.
 Illic tu silices, illuc adamantæ tulisti,
     Illic, qui silices Thesea uincat babes.
 Crudeles somni, quid me tenuistis inertem?
     At semel æterna nocte premenda fui.
 Vos quoq; crudeles uenti, nimiumq; parati,
     Flaminaq; in lacrimas officiosa meas.
 Dextera crudelis, quæ me fratremq; necauit,
     Et data poscenti nomen inane fides.
 In me iurârunt somnus uentusq; fidesq;
     Prodita sum causis una puella tribus,
 Ergo ego nec matris lacrymas moritura uidebo,
     Nec mea, qui digitis lumina condat, erit.
 Spiritus infelix peregrinas ibit in auras.
     Nec positos artus unget amica manus.
 Ossa superstabunt uolucres inbumata marinæ.
     Hæc sunt officijs digna sepulchra meis.
 Ibis Cecropios portus: patriaq; receptus
     Cum steteris turbæ celsus honore tuæ,
 Et benè narrabis lethum tauriq;, uiriq;
     Sectaq; per dubias saxea tectæ uias.
 Me quoq; narrato solam tellure relictam:
     Non ego sum titulis surripienda tuis.

Nec pater est Aegeus, nec tu Pittheidos Aetbrae
 Filius, autores saxa, fretumq; tui.
 Dii facerent, ut me summa de puppe uideres:
 Mouisset uultus moesta figura tuos.
 Nunc quoq; non oculis, sed qua potes aspice mente
 Haerentem scopulo, quem uaga pulsat aqua.
 Aspice demissos lugentis more capillos,
 Et tunicas lachrymis, sicut ab imbre, graues.
 Corpus, ut impulsae segetes Aquilonibus, horret,
 Litteraq; articulo pressa tremente labat.
 Non te per meritum, quoniam male cessit, adoro:
 Debita sit facti gratia nulla meo.
 Sed nec poena quidem, si non ego causa salutis,
 Non tamen est, cur tu sis mihi causa necis.
 Has tibi plangendo lugubria pectora lassas.
 Infelix tendo trans freta longa manus.
 Hos tibi qui superant, ostendo moesta capillos:
 Per lachrymas oro, quas tua facta mouent,
 Flecte ratem Theseu, uersoq; relabere uento:
 Si prius occidero, tu tamen ossa feres.

ARGUMENTVM.

MAcareus & Canace Aeoli regis uentorum fi-
 lij, cum turpiter se amarent, & consanguinitatis
 praetextu culpam tegentes concumberent, Cana-
 ce filium peperit, quem dum clām e regia per nutricem emit-
 teret ut aleretur, infelix infans suo uagitu se auo prodidit:
 qui filiorum incensus scelere, innocuum infantem iussit cani-
 bus exponi: & per satellitem Canace gladium misit, quo il-
 la pro meritis uteretur: ex quo se interfecisse creditur. Sed
 priusquam moreretur, Macareo, qui iam in templo Apol-
 linais Delphici aufugerat, hac epistola casum suum narra-
 uit

M A C A R E O.

59

uit, illum precando, ut expositi infantis ossa legat, & una
cum suis urna imponat.

CANACE MACAREO.

SI quæ tamen cæcis errabunt scripta lituris,
Oblitus à dominæ cæde libellus erit.

Dextra tenet calamum, strictum tenet altera ferrū,

Et iacet in gremio charta * notata meo.

Hæc est Aeolidos fratri scribentis imago:

* soluta

Sic uideor duro posse placere patri.

Ipsæ necis cuperem nostræ spectator adesset,

Autorisq; oculis exigeretur opus.

Vt ferus est, multoq; suis truculentior Euris.

Spectaret siccis uulnera nostra genis.

Scilicet est aliquid cum sæuis uiuere uentis,

Ingenio populi conuenit ille sui.

Ille Noto Zephyroq; & Scythonio Aquiloni

Imperat, & pennis Eure proterue tuis.

Imperat heu uentis, tumida non imperat ira,

Possidet & uitijs regna minora suis.

Quid iuuat admotam per auorum nomina coelo

Inter cognatos posse referre Iouem?

Non minus infestum funebria munera ferrum

Fœminea teneo non mea tela manu.

O utinam Macareu, quæ * nos coniunxit in unum, * cōmissis

Venisset letho serior hora meo.

Cur unquam plus me frater, quàm frater amasti?

Et tibi, non debet quod soror esse, fui?

Ipsa quoq; incalui, qualemq; audire solebam,

Nescio quem sensi corde tepente Deum.

Fugerat ore color, maciesq; * obduxerat artus,

* macies

Sumebant minimos ora coacta cibos.

adduxer-

Nec rat

Nec somni faciles, & nox erat annua nobis,
 Et gemitum nullo læsa dolore dabam.
 Nec cur hoc facerem, poterã mihi reddere causam,
 Nec noram quid amans esset, at illud eram,
 Prima malum nutrix, animo præsensit anili,
 Prima mihi nutrix Aeoli dixit, amas.
 Erubui, gremioq; pudor deiecit ocellos:
 Hæc satis in tacita signa fatentis erant.
 Iamq; tumescebant uitiatæ pondera uentris,
 Aegraq; furtiuum membra grauabat onus,
 Quas mihi non herbas, quæ non medicamina nutrix
 Attulit? audaci supposuitq; manu?
 Vt penitus nostris (hoc te celauimus unum)
 Visceribus crescens excuteretur onus,
 Ab nimium uiuax admotis restitit infans
 Artibus, & tectus tutus ab hoste fuit.
 Iam nouies erat orta soror pulcherrima Phœbi,
 Denaq; Luciferos Luna mouebat equos.
 Nescio quæ faceret subitos mihi causa dolores,
 Et rudis ad partus, & noua miles eram.
 Nec tenui uocem: quid, ait, tua crimina prodis?
 Oraq; clamantis conscia pressit anus,
 Quid faciam infelix (gemitus dolor ædere cogit:
 Sed timor & nutrix, & pudor ipse uetant.
 Contineo gemitus, elapsaq; uerba reprendo,
 Et cogor lacrymas combibere ipsa meas.
 Mors erat ante oculos, & opem Lucina negabat,
 Et graue, si morerer, mors quoq; crimen erat.
 Cum super incumbens scissa tunicaq; comaq;
 Pressa refouisti pectora nostra tuis.
 Et mihi uiue soror, soror ô charissima, dixti,
 Viue, nec unius corpore perde duos.

Spes

M A C A R E O.

61

Spes bona det uires, fratri nam nupta futura es,
 Illius, de quo * mater, & uxor eris. * mater
 Mortua (crede mihi) tamen ad tua uerba reuixi, es,
 Et positum est uteri crimen, onusq; mei.
 Quid tibi grataris? media sedet Aeolus aula,
 Crimina sunt oculis surripienda patris.
 Frondibus infantem, ramisq; albens oliuae,
 Et leuibus uittis sedula celat anus.
 Fictaque sacra facit, dicitq; precantia uerba,
 Dat populus sacris, dat pater ipse uiam.
 Iam prope limen erat, patrias uagitus ad aures
 Venit, & indicio proditur ille suo.
 Eripit infantem, mentitq; sacra reuelat
 Aeolus, insana regia uoce sonat.
 Ut mare fit tremulum, tenui cum stringitur aura,
 Ut quatitur tepido fraxina uirga Notis:
 Sic mea uibrari pallentia membra uideres,
 Quassus ab imposito corpore lectus erat.
 Irruit, & nostrum uulgat clamore pudorem,
 Et uix a misero continet ore manus.
 Ipsa nihil praeter lachrymas pudibunda profudi,
 Torpuerat gelido lingua retenta metu.
 Iamque dari paruum canibusq; auibusq; nepotem
 Iusserat, in solis destituiq; locis.
 Vagitus dedit ille miser, sensisse putares,
 Quaque suum poterat uoce, rogabat auum:
 Quid mihi tunc animi credis germane fuisse
 (Nam potes ex animo colligere ipse tuo)
 Cum mea me coram syluas inimicus in altis
 Viscera montanis ferret edenda lupis?
 Exierat thalamo, tunc demum pectora planxi,
 Contigit inq; meas unguibus ire genas.

Interced

Interea patrius vultu mœrente satelles
 Venit, & indignos ædedit ore sonos:
 Aeolus hunc ensẽ mittit tibi, tradidit ensẽ,
 Et iubet ex merito scire, quid iste velit.
 Scimus, & utemur uiolento fortiter ense,
 Pectoribus condam dona paterna meis.
 His mea muneribus genitor connubia donas?
 Hac tua dote pater filia diues erit?
 Tolle procul decepte faces Hymenæe maritas,
 Et fuge turbato tecta nefanda pede.
 Ferre faces in me, quas fertis, Erinnyes atra,
 Ut meus ex isto luceat igne rogas.
 Nubite felices Parca meliore sorores,
 Admissi memores sed tamen este mei.
 Quid puer admisit tam paucis æditus horis?
 Quo læsit factò uix bene natus auum?
 Si potuit meruisse necem, meruisse putetur:
 Ab miser admissò plectitur ille meo.
 Nate dolor matris, rapidarum præda ferarum,
 Hæc mihi natali dilacerate tuo:
 Nate parum fausti miserabile pignus amoris,
 Hæc tibi prima dies, hæc tibi summa fuit.
 Non mihi te licuit lachrymis perfundere iustis,
 In tua non tonsas ferre sepulchra comas.
 Non super incubui, non oscula frigida carpsi,
 Diripiunt auidæ uiscera nostra fera.
 Ipsa quoq; infantis cum uulnere persequar umbras,
 Nec mater fuero dicta, nec orba diu.
 Tutamen ô frustra miseræ sperate sorori,
 Sparsa precor nati collige membra tui:
 Et refer ad matrem, socioq; impone sepulchro,
 Vrnaq; nos habeat quamlibet arcta duos.

Viue

Viue memor nostri, lachrymasq; in funera funde,
 Ne' ue reformida corpus amantis amans
 Tu, rogo, proiecta nimum mandata sororis,
 Perfer, mandatis perfruar ipsa patris.

A R G V M E N T V M.

Cum florida iuuentute & formositate ualeret Iason,
 quam primùm Colchum attigit, à Medea Oeta Col-
 chorum regis & Hecates filia, receptus est, & ama-
 tus, habitaq; conjugij sponsione illum edocuit, quo nam pa-
 cto in optatam deueniret pradam. Aureo igitur uellere
 rapto, clam cum Medea fugam arripuit. Quos cum insequeretur
 Oeta, illa Absyrti fratris, quem secum ducebat,
 membra dispersit, ut ita patrem ossa filij legentem, remora-
 retur: & sic incolumes in Thessaliam tandem deuenerunt.
 Vbi Aesonem Iasonis patrem annis iam decrepitum, in ro-
 bustiorem aetatem reduxit. Medea præterea in Peliam mor-
 tem suas filias armauit: fingens enim ei iuuentutem resti-
 tuere uelle, quemadmodum Aesoni fecerat filiabus persua-
 sic, ut omnem sanguinem frigidum atq; ueterem, cultris ex-
 haurirent, ut nouum atq; floridum posset infundere. Quod
 cum fecissent puellæ, statim expirauit Pelias. Iason uero,
 seu criminis enormitate, seu ex alia causa, Medeam repu-
 diauit, & Cræusam Creontis regis Corinthiorum filiam in
 uxorem assumpsit. Furibunda igitur Medea ad Iasonem
 scripsit, ingratitude in eo exostulando, præsentem ul-
 tionem, nisi recipiatur, minitanda.

M E D E A I A S O N I.

VI tibi Colchorum (memini) regina uacauit,
 Ars mea cum peteres, ut tibi ferret opẽ.
 Tunc, quæ dispensant mortalia fata sorores,
 Dehurrant fusos euoluisse suos.
 Tunc potui Medea mori benè: quicquid ab illo
 Produxi uitæ tempore, pœna fuit.

Hei

Hei mihi, cur unquam iuuenilibus acta lacertis
 Phryxæam petijt Pelias arbor ouem?
 Cur unquam Colchi Magnetida uidimus Argo?
 Turbaq; Phasiacam Graia bibistis aquam?
 Cur mihi plus æquo flaui placuere capilli?
 Et decor & linguæ gratia ficta tuæ?
 * semel At * saltem (in nostras quoniã noua puppis arenas
 Venerat, audaces attuleratq; uiros)
 Iffet anhelatos non præmeditatus in ignes
 Immemor Aesonides oraq; adunca boum,
 Semina iecisset, totidem sumpsisset & hostes,
 Vt caderet cultu cultor ab ipse suo.
 Quantum perfidiæ tecum scelerate perisset,
 Dempta forent capiti quàm mala multa meo.
 Est aliqua ingrato meritum exprobrare uoluptas,
 Hac fruar, hæc de te gaudia sola feram.
 Iussus inexpertam Colchos aduertere puppim,
 Intraſti patriæ regna beata meæ.
 Hoc illic Medea fui, noua nupta quod hic est:
 Quàm pater est illi, tam mihi diues erat.
 Hic Ephyren bimarem, Scythiã tenus ille niuosam,
 Omne tenet Ponti quã plaga læua iacet.
 Accipit hospitio iuuenes pater Aeta Pelasgos,
 Et premitis pictos corpora Graia toros.
 Tunc ego te uidi, tunc coepi scire, quis esses:
 Illa fuit mentis prima ruina meæ.
 Et uidi, & perij nec notis ignibus arsi,
 Ardet ut ad magnos pinea teda Deos.
 Et formosus eras, & me mea fata trahabant:
 Abstulerant oculi lumina nostra tui.
 Perfide sensisti, quis enim bene celat amorem?
Eminet indicio prodita flamma suo.

Dixe-

Dixerat interea tibi rex, ut dura ferorum
 Insolito premeres uomere colla boum.
 Martis erant tauri plus quam per cornua scui,
 Quorum terribilis spiritus ignis erat.
 Aere pedes solidi prætentatq; naribus æra,
 Nigra per afflatus hæc quoq; facta suos.
 Semina præterea populos genitura iuberis
 Spargere deuota lata per arua manu:
 Qui peterent natis secum tua corpora telis,
 Illa erat agricolæ messis iniqua suo.
 Lumina custodis succumbere nescia somno,
 Vltimus est aliqua decipere arte labor.
 Dixerat Oetes, moesti consurgitis omnes,
 Mensaq; purpureos deserit alta toros.
 Quam tibi nunc longè regnum dotale Cræusæ,
 Et soror & magni nupta Creontis erat:
 Tristis abis, oculis abeuntem prosequor udis,
 Et dixit tenui murmure lingua, uale.
 Vt positum tetigi thalamo malè saucia lectum,
 Acta est per lachrymas nox mihi quanta fuit.
 Ante oculos tauriq; meos segetesq; nefandæ,
 Ante meos oculos peruigil anguis erat. (rem
 Hinc amor, hinc timor est: ipsum timor auget amo-
 Manè erat, & thalamo chara recepta soror.
 Disiectamq; comas, auersaq; in ora iacentem
 Inuenit, & lachrymis omnia plena meis.
 Orat opem Minyis, petit altera, & altera habebit,
 Aesonio iuueni, quod rogat illa, damus.
 Est nemus, & piceis, & frondibus ilicis atrum,
 Vix illuc radijs solis adire licet.
 Sunt in eo (fuerant certè) delubra Dianæ:
 Aurea barbarica stat dea facta manu,
 E Nostinè

Nostin? an exciderint mecum loca? uenimus ambo:

Ausus es infido sic prior ore loqui:

Ius tibi, & arbitrium nostræ fortuna salutis

Tradidit. inq; tua est uitaq; morsq; manu.

Perdere posse sat est, si quem iuuat ista potestas,

Sed tibi seruatus gloria maior ero.

Per mala nostra precor, quorum potes esse leuamen,

Per genus, & numen cuncta uidentis aui:

Per triplices uultus, arcanaq; sacra Dianæ,

Et si fortè aliquos gens habet ista Deos:

O uirgo miserere mei, miserere meorum,

Effice me meritis tempus in omne tuum.

Quòd si fortè uirum non dedignare Pelasgum

(Sed mihi tam faciles unde Deosq; meos?)

Spiritus antè meus tenues uanescat in auras,

Quàm thalamo, nisi tu, nupta sit ulla meo.

Conscia sit Iuno sacris præfecta maritis,

Et Dea, marmorea cuius in æde sumus.

* horum Hæc animū (& quota pars * possent?) mouère puel-

Simplicis, & dextræ dextera iuncta meæ. (la

Vide etiam lachrymas, an & est pars fraudis in il-

Sic citò sum uerbis capta puella tuis. (lis?)

Iugis & eripedes in adusto corpore tauros,

Et solidam iusso uomere scindis humum.

Arua uenenatas pro semine dentibus imples,

Nascitur & gladios, scutaq; miles habens.

Ipsa ego, quæ dederam medicamina pallida sedi,

Cum uidi subitos arma tenere uiros,

Donec terrigenæ (facinus miserabile) fratres

In se constrictas conseruère manus.

Peruigil ecce draco squamis crepitantibus horrēs

Sibilat, & torto pectore uerrit humum,

Dotis

Dotis opes ubi erant? ubi erat tua regia coniunx?

Quiq; maris gemini * detinet Isthmos aquas?

Illa ego, quæ tibi sum nunc deniq; barbara facta,

* disti-
nes

Nunc tibi sum pauper, nunc tibi uisa nocens:

Flammea subduxi medicato lumina somno,

Et tibi, quæ raperes uellera tuta dedi.

Proditus est genitor: regnum, patriamq; reliqui:

Munus in exilio quodlibet esse tuli,

Virginitas facta est peregrini præda latronis:

Optima cum chara matre relicta soror,

At non te fugiens sine me germane reliqui,

Deficit hoc uno littera nostra loco.

Quod facere ausa mea est, nō audet scribere dextra

Sic ego, sic tecum dilaceranda fui.

Nec tamen extimui (quid enim post illa timerem?)

Crederem me pelago foemina iamq; nocens.

Numen ubi est? ubi Dij? meritas subeamus in alto,

Tu fraudis poenas, credulitatis ego.

Compressos utinam Symplegades elisissent,

Nostraq; adhererent ossibus ossa tuis.

Aut nos Scylla rapax canibus misisset edendos

Debit ingratis Scylla nocere uiris.

Quæq; uomit totidem fluctus, totidemq; resorbet,

Nos quoq; Trinacriæ supposuisset aquæ.

Sospes ad Aemonias, uictorq; reuerteris urbes,

Ponitur ad patrios aurea lana Deos.

Quid referam Pelicæ natas pietate nocentes?

Cæsaq; uirginea membra paterna manu?

Vt culpent alij, tibi me laudare necesse est,

Pro quo sum toties esse coacta nocens.

Ausus es ô (iusto desunt sua uerba dolori)

Ausus es Aesonia dicere cede domo.

Iussa domo cessi natis comitata duobus,
 Et, qui me sequitur semper, amore tui.
 At subito nostras ut Hymen cantatus ad aures
 Venit, & accenso lampades igne micant,
 Tibiaq; effudit socialia carmina uobis,
 At mihi funesta flebiliora tuba:
 Pertimui: nec adhuc tantum scelus esse putabam,
 Sed tamen in toto pectore frigus erat.
 Turba ruunt, & Hymen clamant, Hymenæe frequen-
 Quò propior uox est, hoc mihi peius erat. (tant:
 Diuersi flebant serui, lachrymasq; tegebant.
 Quis uellet tanti nuncius esse mali?
 Me quoq; quicquid erat, potius nescire iuuabat,
 Sed tanquam scirem, mens mea tristis erat.
 * iussus,
 Cùm minor è pueris * iussu, studioq; uidendi
 Constitit ad geminæ limina prima foris.
 Hinc mihi, mater abi, pompam pater, inquit, Iason
 Ducit, & adiunctos aureus urget equos.
 Protinus abscissa planxi mea pectora ueste,
 Tutæ nec à digitis ora fuere meis,
 Ire animus mediæ suadebat in agmina turbæ,
 Sertaq; compositis demere raptæ comis.
 Vix me continui, quin sic laniata capillos
 Clamarem, meus est, inijceremq; manus:
 Læse pater gaude, Colchi gaudete relictæ,
 Inferias umbræ fratris habete mei.
 Deseror amissis, regno patriaq; domoq;
 Coniuge, qui nobis omnia solus erat.
 Serpentes igitur domui, taurosq; furentes,
 Vnum non potui perdomuisse uirum.
 Quæq; feros repuli doctis medicatibus ignes,
 Non ualeo flammæ effugere ipsa meas.

Ipsi me cantus, artes, herbaeque relinquunt:

Nil Dea, nil Hecates sacra potentis agunt.

Non mihi grata * quies noctes uigilantur amara, * dies

Nec tener in misero pectore somnus adest.

Quae me non possum, potui sopire draconem:

Utilior cuius, quam mihi, cura mea est.

Quos ego seruavi, pellex amplectitur, artus,

Et nostri fructus illa laboris habet,

Forsitan & stultae dum te iactare maritae

Quæris, & iniustis auribus apta loqui:

In faciem, moresque meos noua crimina fingis:

Rideat, & uitijis læta sit illa meis:

Rideat, & Tyrio sedeat sublimis in ostro:

Flebit, & ardores uincet adusta meos.

Dum ferrum flammæque aderunt, succusque ueneni,

Hostis Medæ nullus inultus erit.

Quod si fortè preces præcordia ferrea tangunt

Nunc animis audi uerba minora meis.

Nam tibi sum supplex, quod tu mihi sæpè fuisti,

Nec moror ante tuos procubuisse pedes.

Si tibi sum uilis, communes respice natos.

Scuiet in partus dira nouerca meos.

Et nimium similes tibi sunt, & imagine tangor,

Et quoties uideo, lumina nostra madent.

Per superos oro, per auitæ lumina flammæ,

Per meritum, & natos pignora nostra * tuos,

Redde torum pro quo tot res insana reliqui: * duos,

Adde fidem dictis, auxiliumque refer.

Non ego te imploro contra taurosque, uirosque,

Utque tua serpens uicta quiescat ope,

Te peto, quem merui, quem nobis ipse dedisti,

Cum quo sum pariter facta parente parens.

Dos ubi sit quæris? campo numerauimus illo,
 Qui tibi laturo uellus, arandus erat.
 Aureus ille aries uillo spectabilis aureo
 Dos mea: quam, dicam si tibi, redde, neges,
 Dos mea, tu sospes, dos est mea Graia iuuentus,
 Inunc Sisyphias improbe confer opes.
 Quòd uiuis, quòd habes nuptam, socerumq; potentè:
 Hoc ipsum, ingratus quòd potes esse, meum est.
 Quos equidem actutum: sed quid prædicere poenam
 Attinet? ingentes parturit ira minas,
 Quò feret ira, sequar, facti fortasse pigebit:
 Et piget infido consuluisse uiro.
 Viderit ista Deus, qui nunc mea pectora uersat:
 Nescio quid certè mens mea maius agit.

ARGUMENTVM.

Protesilaus Iphicli filius, ad Troiam quadraginta
 nauibus, ut ait Homerus, nauigans, cum cæteris Gra-
 cis Aulide portu Bœotia ob tempestatem clausus est.
 Quod dum intellexisset Laodameia Acasti ex Laodoebe
 filia, atq; eius uxor sincerè maritum amans, multis somnijs
 sollicitata, hanc epistolam ad eum scripsit: qua suadet, ut o-
 raculi memor, à belli periculis abstineat. Datum enim Gra-
 cis fuerat responsum, eum qui primus ex classe in terram
 Troianorum descendisset, periturum. At Protesilaus mag-
 nanimus, primus in terram descendit, & ab Hectore occi-
 sus est.

LAODAMEIA PRO-
TESILAO.

Mittit, & optat amans quo mittitur ire, sa-
 lutem
 Aemonis Aemonio Laodameia uiro,

Auli.

Aulide te fama est uento retinente morari,
 Ab me cum fugeres, hic ubi uentus erat:
 Tunc freta debuerant uestris obsistere remis:
 Illud erat seuis utile tempus aquis.
 Oscula plura uiro, mandataq; plura dedissem:
 Et sunt, quae uolui dicere plura tibi.
 Raptus es hinc praecipis, & qui tua uela uocaret,
 Quem cuperent nautae, non ego, uentus erat.
 Ventus erat nautis aptus, non aptus amanti.
 Soluor ab amplexu Protesilaë tuo.
 Linguaq; mandatis uerba perfecta reliquit,
 Vix illud potui dicere triste, uale.
 Incubuit Boreas, arreptaq; tela tetendit,
 Iamq; meus longè Protesilaus erat,
 Dum potui spectare uirum spectare iuuabat,
 Sumq; tuos oculos usq; secuta meis.
 Ut te non poteram, poteram tua uela uidere,
 Vela diu uultus detinuere meos.
 At postquam nec te, nec uela fugacia uidi,
 Et quod spectarem, nil, nisi pontus, erat:
 Lux quoq; tecum abiit, tenebrisq; exanguis obortis
 Succiduo dicor procubuisse genu.
 Vix socer Iphiclus, uix me grandaeuus Acastus,
 Vix mater gelida moesta refecit aqua.
 Officium fecere pium, sed inutile nobis:
 Indignor misera non licuisse mori.
 Utq; animus redijt, pariter rediëre dolores:
 Pectora legitimus casta momordit amor.
 Nec mihi pectendos cura est praebere capillos,
 Nec libet aurata corpora ueste tegi.
 Ut quas pampinea tetigisse Bicorniger hasta
 Creditur, huc illuc, quò furor egit, eo.

Conueniunt matres Phylaceïdes, & mihi clamant
 Indue regales Laodameia sinus.
 Scilicet ipsa geram saturatas murice uestes,
 Bella sub Iliacis moenibus ille geret?
 Ipsa comas pectam, galea caput ille premetur?
 Ipsa nouas uestes, dura uir arma feret?
 Quâ possum, squalore tuos imitata labores
 Dicar, & hæc belli tempora tristis agam.
 Dux Pari Priamide damno formose tuorum,
 Tam sis hostis iners, quàm malus hospes eras.
 Aut te Tænariæ faciem culpasse maritæ,
 Aut illi uellem displicuisse tuam.
 Tu, qui pro raptâ nimum Menelaë laboras,
 Hei mihi quàm multis flebilis ultor eris.
 Dii precor à nobis omen remouete sinistrum,
 Et suadet reduci uir meus arma Ioui.
 Sed timeo: quotiesq; subit miserabile bellum,
 More niuis lachrymæ sole madentis eunt.
 Ilion, & Tenedos, Simoisq;, & Xanthus, & Ide,
 Nomina sunt ipso penè timenda sono,
 Nec rapere ausurus, nisi se defendere posset,
 Hospes erat: uires nouerat ipse suas.
 Venerat, ut fama est, multo spectabilis auro,
 Quiq; suo Phrygias corpore ferret opes:
 Classe, uirisq; potens, per quæ fera bella geruntur:
 Et sequitur regni, pars quota quenq; sui?
 His ego te uictam consors Ledaëa gemellis
 Suspicio, hæc Danais posse nocere puto.
 Hæctora nescio quem timeo: Paris Hæctora dixit
 Ferrea sanguinea bella mouere manu.
 Hæctora, quisquis is est, si sum tibi chara, cauto:
 Signatum memori pectore nomen habe.

Hunc

Hunc ubi uitaris, alios uitare memento:
 Et multos illic Hectoras esse puta.
 Et facito, ut dicas, quoties pugnare parabis,
 Parcere me iussit Laodomeia sibi.
 Si cadere Argolico fas est sub milite Troiam,
 Te quoq; non ullum uulnus habente * cadat. * cedit.
 Pugnet, & aduersos tendat Menelaus in hostes,
 Ut rapiat Paridi, quam Paris ante sibi.
 Irruat, & causa quem uincit, uincat & armis.
 Hostibus e medijs nupta petenda uiro est?
 Causa tua est dispar, tu tantum uiuere pugna,
 Inq; pios dominae posse redire sinus.
 Parcite Dardanidae de tot (precor) hostibus uni,
 Ne meus ex illo corpore sanguis eat.
 Non est, quem deceat nudo concurrere ferro,
 Saevaq; in oppositos pectora ferre uiros.
 Fortius ille potest multo, qui pugnat amore:
 Bella gerant alij, Protesilaus amet.
 Hunc fateor uolui reuocare, animusq; ferebat,
 Substitit auspicij lingua timore mali.
 Cum foribus uelles ad Troiam exire paternis,
 Pes tuus offenso limine signa dedit.
 Ut uidi, ingemui, tacitoq; in pectore dixi,
 Signa reuersuri sint precor ista uiri.
 Haec tibi nunc refero, ne sis animosus in armis:
 Fac meus in uentos hic timor omnis eat.
 Sors quoq; nescio quem fato designat iniquo,
 Qui primus Danaum Troada tanget humum.
 Infelix, quae prima uirum lugebit ademptum:
 Dij faciant, ne tu strenuus esse uelis.
 Inter mille rates tua sit millesima puppis,
 Iamq; fatigatas ultima uerset aquas

Hoc quoq; præmoneo, de naue nouissimus exi:
 Non est, quò properes, terra paterna tibi.
 Cùm uenies, remoq; moue, ueloq; carinam,
 nq; tuo celerem littore siste gradum.
 Siue later Phœbus, seu terris altior extat,
 Tu mihi luce dolor, tu mihi nocte uenis.
 Noctē tamen quàm luce magis: nox grata puellis,
 Quarum suppositus colla lacertus habet.
 Aucupor in lecto mendaces coelibe somnos:
 Dum careo ueris, gaudia falsa iuuant.
 Sed tua cur nobis pellens occurrit imago?
 Cur uenit à uerbis multa querela tuis?
 Excitior somno, simulachraq; noctis adoro:
 Nulla caret fumo Thessalis ara meo.
 Thura damus, lachrymasq; super, quæ sparsa relu-
 * affuso   Ut solet à fuso surgere flamma mero. (cent,
 Quando ego te reducem cupidis amplexo lacertis,
 Languida letitia soluar ab ipsa mea?
 Quando erit ut lecto mecum benè iunctus in uno,
 Militiæ referas splendida facta tua?
 Quæ mihi dum referes, quamuis audire iuuabit,
 Multa tamen rapies oscula, multa dabis.
 Semper in his aptè narrantis uerba resistunt:
 Promptior est dulci lingua referre mora.
 Sed cùm Troia subit, subeunt uenti iq;, fretumq;,
 Spes bona sollicito uicta timore cadit.
 Hoc quoq;, quod uenti prohibent exire carinas,
 Me mouet: inuitis ire paratis aquis.
 Quis uelit in patriam uento prohibente reuerti?
 A patria pelago uela uet ante datis.
 Ipse suam non præbet iter Neptunus ad urbem.
 Quò ruitis? uestras quisq; redite domos.

Quò

Quò ruitis Danai? uentos audite uetantes:
 Non subiti casus, numinis ista mora est.
 Quid petitur tanto, nisi turpis adultera, bello?
 Dum licet, Inachiae uertite uela rates.
 Sed quid ego reuoco hæc? omen reuocantis adesto,
 Blandaq; compositas aura secundet aquas.
 Troadas inuideo, quæ sic lachrymosa suorum
 Funera conspicient, nec procul hostis erit.
 Ipsa suis manibus forti noua nupta marito
 Imponet galeam, barbaraq; arma dabit.
 Arma dabit, dumq; arma dabit simul oscula sumet:
 Hoc genus officij dulce duobus erit.
 Producetq; uirum, dabit & mandata reuertit:
 Et dicet, referas ista fac arma Ioui.
 Ille ferens dominae mandata recentia secum,
 Pugnabit cautè, respicietq; domum.
 Exuet & reduci galeam, clypeumq; resoluet:
 Excipietq; suo corpora lassæ sinu.
 Nos sumas incertæ: nos anxius omnia cogit,
 Quæ possunt fieri, facta putare, timor.
 Dum tamen arma geris diuerso miles in orbe,
 Quæ referat uultus, est mihi cera, tuos.
 Illi blanditias, illi tibi debita uerba
 Dicimus: amplexus accipit illa meos.
 Crede mihi, plus est, quàm quod uideatur, imago:
 Adde sonum ceræ, Protesilaus erit.
 Hanc specto, teneoq; sinu pro coniuge uero,
 Et tanquam possit uerba referre, queror.
 Per reditus, corpusq; tuum mea numina iuro
 Perq; pares animi, coniugijq; fâces:
 Perq;, quod ut uideam canis albere capillis,
 Quod tecum possis ipse referre caput,

Me

Me tibi uenturam comitem, quocunq; uocaris,
 Siue quod heu timeo, siue superstes eris.
 Vltima mandato claudatur epistola paruo:
 Sit tibi cura mei, sit tibi cura tui.

ARGUMENTVM.

DAnaus Beli Prisci filius, ex pluribus coniugibus
 quinquaginta filias suscepit: quas dum Aegyptus
 eius frater, cui totidem erant filij, postulasset in nu-
 rus, Danaus oraculi responso comperto, se manibus generi
 moriturum, uolens periculum euitare, conscensis nauibus,
 Argos uenit. Indignatus autem Aegyptus, eò quod spre-
 tus esset, filios cum exercitu ad illum oppugnandum misit,
 hac lege, ut non nisi interempto Danao ad se redirent, aut
 filiarum connubia iniuissent. Ille autem obsidione coactus,
 filias se daturū spondit. Sed puellæ accepto à patre gla-
 dio, ut iussum erat, prima nocte cum uino læticia q̄ calentes
 iuuenes in profundissimum soporem descendissent, unaquæ q̄
 suū iugulauit: sola Hypermnestra excepta, quæ Lino, quem
 Eusebius Lynceum appellat, marito suo miserta pepercit:
 suasit q̄ ut ad patrem Aegyptum detecto facinore quam-
 primum fugeret. Sed cum pater Danaus ab omnibus perfe-
 ctum facinus intellexisset, præterquam ab Hypermnestra,
 eam crudelissimè uinctam in carcerem seruandam tradidit.
 Quare Linum patruelem, eundem q̄ maritum, quem serua-
 uerat, hac epistola rogat, ut uel opem ferat, captiuitate q̄ li-
 beret: uel si mori contingat, ut sepulturae honore nō careat.
 A Lino tandem, Danao trucidato, fuit liberata.

HYPERMNESTRA

* Lino.

* Lynceo.

Mittit Hypermnestra de tot modò fratribus
 uni:
 Cætera nuptarum crimine turba iacet.

Clau-

Clausa domo teneor, grauibusq; coërcita uinclis,
 Est mihi supplicij causa fuisse piam.
 Quod manus extimuit iugulo demittere ferrum,
 Sum rea: laudarer, si scelus ausa forem.
 Esse ream præstat, quam sic placuisse parenti:
 Non piget immunes cædis habere manus.
 Me pater igne licet, quem non uiolauimus, urat,
 Quæq; aderant sacris, tendat in ora faces:
 Aut illo iugulet, quem non benè tradidit, ense,
 Ut qua non cecidit uir nece, nupta cadat:
 Non tamen, ut dicant morientia, pœnitet, ora,
 Efficiet: non est, quam piget esse piam.
 Pœniteat sceleris Danaum, sæuasq; sorores:
 Hic solet euentus facta nefanda sequi.
 Cor pauet admonitu temerata sanguine noctis,
 Et subitus dextræ præpedit ossa tremor.
 Quam tu cæde putes fungi potuisse mariti,
 Scribere de facta non sibi cæde timet.
 Sed tamen experiar, modò facta crepuscula terris,
 Vltima pars noctis, primaq; lucis erat.
 Ducimur Inachides sub magni tecta Pelasgi,
 Et socer armatas accipit ipse nurus.
 Vndiq; collucent præcinctæ lampades auro,
 Dantur in inuitos impia thura focos.
 Vulgus Hymen Hymenæe uocant, fugit ille uocan-
 Ipsa Iouis coniunx cessit ab urbe sua. (tes:
 Ecce mero dubij comitum clamore frequentes,
 Flore nouo madidas impediante comas,
 In thalamos læti, thalamos sua busta feruntur,
 Strataq; corporibus funera digna premunt.
 Iamq; cibo, uinoq; graues, somnoq; iacebant,
 Securumq; quies alta per Argos erat:

Cir-

Circum me gemitus morientum audire uidebar,
 Et tamen audieram, quodq̄ uerebar, erat.
 Sanguis abit, mentemq̄ calor, corpusq̄ reliquit:
 Inq̄ nouo iacui frigida facta toro.
 Utq̄ leui Zephyro graciles uibrantur arista,
 Frigida populeas ut quatit aura comas:
 Aut sic, aut etiam tremui magis: ipse iacebas,
 Quaeq̄ tibi dederam uina soporis erant.
 Excussere metum uiolenti iussa parentis:
 Erigor, & capio tela tremente manu.
 Non ego falsa loquor, ter acutum sustulit ensem,
 Ter male sublato decidit ense manus.
 At rursus monitis, iussuq̄ coacta parentis,
 Admoui iugulo tela paterna tuo.
 Sed timor, & pietas crudelibus obstitit ausis,
 Castaq̄ mandatum dextra refugit opus.
 Purpureos laniata sinus, laniata capillos,
 Exiguo dixi talia uerba sono:
 Sauius Hypermnestra pater est tibi: iussa parentis
 Effice, germanis sit comes iste suis.
 Foemina sum, & uirgo natura mitis, & annis:
 Non faciunt molles ad fera bella manus.
 Quin agè, dumq̄ licet, fortes imitare sorores:
 Credibile est casos omnibus esse uiros.
 Si manus haec aliquam posset committere caedem,
 Morte foret dominae sanguinolenta suae.
 Quid meruere necem patruelia regna tenendo?
 Quae tamen externis danda forent generis?
 Finge uiros meruisse mori, quid fecimus ipsae?
 Quo mihi commisso non licet esse piam?
 Quid mihi cum ferro? quid bellica tela puellae?
 Aptior est digitis lana, colusq̄ meis.

Haec

Hæc ego dumq̄ queror, lacrymæ sua uerba sequuntur
 Deq̄ meis oculis in tua membra cadunt. (tur,
 Dum petis amplexus, sopitaq̄ brachia iactas,
 Penè manus te!o saucia facta tua est.
 Iamq̄ patrem, famulosq̄ patris, lucemq̄ timebam,
 Expulerant somnos hæc mea * uerba tuos: * dicta
 Surge agè Belide, de tot modò fratribus unus:
 Nox tibi, ni properes, ista perennis erit.
 Territus exurgis, fugit omnis inertia somni:
 Aspicias in timida fortia tela manu.
 Quærenti causam, dum nox sinit, effuge, dixi:
 Dum nox atra sinit, tu fugis: ipsa moror.
 Manè erat, & Danaus generos ex cæde iacentes
 Dinumerat: summe criminis unus abes.
 Pert malè cognatae iacturam mortis in uno,
 Et queritur factum sanguinis esse parum.
 Abstrabor à patrijs manibus, raptamq̄ capillis
 (Hæc meruit pietas præmia) carcer habet.
 Scilicet ex illo Iunonia permanet ira,
 Quo bos ex homine est, ex boue facta Dea.
 Ab satis est poenæ teneram mugisse puellam,
 Nec modò formosam posse placere Ioui.
 Astitit in ripa liquidi noua uacca parentis,
 Cornuaq̄ in patrijs non sua uidit aquis.
 Et conata loqui, mugitus ædedit ore,
 Territaq̄ est forma, territa uoce sua.
 Quid furis infelix? Quid te miraris in unda?
 Quid numeras factos ad noua membra pedes?
 Ipsa Iouis magni pellex metuenda sorori,
 Fronde leuas nimiam, cessitibusq̄ famem.
 Fonte bibis, spectasq̄ tuam stupefacta figuram:
 Et te ne feriant, quæ geris, arma times.

Quæq̄

Quæq; modò, ut posses etiam Ioue digna uideri,
Diues eras nuda, nuda recumbis humo.

Per mare, per terras, cognatæq; flumina curris:
Dat mare, dant amnes, dat tibi terra uiam.

Quæ tibi causa fugæ? quid Iô freta longa pererras?
Non poteris uultus effugere ipsa tuos.

Inachi quò properas? eadem sequerisq; fugisq;
Tu tibi dux comiti, tu comes ipsa duci.

Per septem Nilus portus emissus in æquor
Exiit insanæ pellicis ora bouis.

Vltima quid referam, quorum mihi cana senectus
Auror? dant anni quod querar ecce mei.

Bella pater, patruusq; gerunt: regnoq; domoq;
Pellimur, eiectas ultimus orbis habet.

Ille ferox solus solio sceptrisq; potitur,
Cum sene nos inopi turba uagamur inops.

De fratrum turba pars exiguissima restat:
Quiq; dati letho, quæq; dedere fleo.

Nam mihi quot fratres, tot idem periêre sorores:
Accipiat lachrymas utraq; turba meas.

En ego quòd uiuis, pœnæ crucianda reseruo:
Quid fiet fonti, cum rea * mortis agar?

* laudis Et consanguineæ quondam centesima turbae,
Infelix, uno fratre manente, cadam.

* rema- Act u, si quæpiæ * Lynce est tibi cura sororis,

net tibi Quæq; tibi tribui munera, dignus habes:

Vel fer opem, uel dede neci: defunctaq; uita

Corpora furtiuus insuper adde rogis.

Et sepeli lachrymis perfusa fidelibus ossa,

Sculptaq; sint titulo nostra sepulchra breui:

Exul Hypermnestra, precium pietatis iniquum,

Quam mortem fratri depulit, ipsa tulit.

Scri-

HELENAE.

81

Scribere plura libet, sed pondere lassa cathena
Est manus, & vires subtrahit ipse timor.

ARGUMENTVM.

Paris, qui alio nomine Alexander dictus est, ob Helenam sibi a Venere promissam. Lacedaemona nauigans, a Menelao honorificentissime susceptus est, & honoratus. Sed cum per id tempus oportuisset Menelaum, omnesque Minois pronepotes ad diuidendas Atrei opes Cretam adire, Paridem domi dimittens, Helenam mandauit, ut non minorem hospitis, quam sui ipsius curam gereret. Verum Paris dum datam sibi oportunitatem uideret, Helenam in amorem sui, quantum potuit, sollicitare conatus est. Hac autem artificiosa epistola detegit, quanto amoris astus ardeat, se ab omnibus commendando, quibus amatores laudari solent. Et quia nouerat muliebrem sexum esse fragile, & gloriae & laudis ex forma atque genere cupidissimum, omnia affert Paris, quae sibi Helenes animum conciliare possunt, & quae odium mariti atque contemptum excitent. Fugam itaque suadet, quam Troianis uiribus tueri posse asserit.

PARIS HELENAE.

Hanc tibi Priamides mitto Ledaea salutem,
Quae tribui sola te mihi dante potest.
Eloquar? an flammæ non est opus indice notæ?
Et plus, quam uellem, iam meus extat amor.
Ille quidem lateat malim, dum tempora dentur
Lætitiae mistos non habitura metus.
Sed malè dissimulo: quis enim celauerit ignem,
Lumine qui semper proditur ipse suo?
Si tamen expectas, uocem quoque rebus ut addam,
Vror: babes animi nuncia uerba mei.

R

Par-

Parce precor fasso, nec duro cætera uultu
 Perlege, sed formæ conueniente tuæ.
 Iam dudum gratum est, q̄ epistola nostra recepta est:
 Spem facit hoc recipi me quoq; posse modo.
 Quæ rata sit, nec te frustra promiserit opto,
 Hoc mihi quæ suasit mater amoris iter.
 Namq; ego diuino monitu, ne nescia pecces,
 A duebor, & cœpto non leue numen adest.
 Præmia magna quidem, sed non indebita posco:
 Pollicita est thalamo te Cytherea meo.
 Hac duce, Sigeo dubias à ~~me~~ littore feci
 Longa Phereclea per freta puppe uias.
 Illa dedit faciles auras, uentosq; secundos:
 * nimirū In mare * (nil mirum) ius habet orta mari.
 Præstet, & ut pelagi, sic pectoris adiuuet æstus:
 Deferat in portus & mea uota suos.
 Attulimus flammæ, non hic inuenimus illas:
 Hæ mihi tam longæ causa fuere uia.
 Nam neq; tristis hyems, neq; nos huc appulit error:
 Teneris est classi terra petita meæ.
 Nec me crede fretum merces portante carina
 Findere: quas habeo Di; tueantur opes.
 Nec uenio Graias ueluti spectator ad urbes:
 Oppida sunt regni diuitiora mei.
 Te peto, quam pepigit lecto Venus aurea nostro:
 Te prius optaui, quàm mihi nota fores.
 Antè tuos animo uidi, quàm lumine uultus:
 Prima fuit uultus nuncia fama tui.
 Nec tamen est mirum, si sic ut oporteat, arcu
 Missilibus telis eminùs ictus amo.
 Sic placuit fatis, quæ ne conuellerententes,
 Accipe cum uera dicta relata fide.

Matris

HELENAE.

85

Matris adhuc utero partu remorante tenebar,
 iam grauidus iusto pondere uenter erat
 Illa sibi ingentem uisa est sub imagine somni
 Flammiferam pleno reddere uentre facem.
 Territa consurgit, metuendaq; noctis opacæ
 Visa seni Priamo, uatibus ille refert.
 Arsurum Paridis uates canit Ilion igni.
 Pectoris, ut nunc est, fax fuit illa mei.
 Forma, uigorq; animi, quamuis de plebe uidebar,
 Iudicium tectæ nobilitatis erat.
 Est locus in mediæ nemorosus uallibus Idæ
 Deuius, & piceis, ilicibusq; frequens:
 Qui nec ouis placidæ, nec amantis saxa capellæ,
 Nec patulo tardæ carpitur ore bouis:
 Hinc ego Dardaniæ muros, excelsaq; tectæ,
 Et freta prospiciens, arbore nixus eram.
 Ecce pedum pulsus uisa est mihi terra moueri:
 Vera loquar, uero uix habitura fidem.
 Constitit ante oculos actus uelocibus alis
 Atlantis magni, Pleionesq; nepos.
 Fas uidisse fuit, fas sit mihi uisa referre:
 Inq; Dei digitis aurea uirga fuit.
 Tresq; simul Diuæ, Venus, & cum Pallade Iuno
 Graminibus teneros imposuere pedes.
 Obstupui, gelidusq; comas erexerat horror,
 Cùm mihi, pone metum, nuncius ales ait.
 Arbitr es formæ, certamina siste Dearum,
 Vincere quæ forma digna sit una duas,
 Ne ue recusarem uerbis Iouis imperat, & se
 Protinus ætherea tollit in astra uia.
 Mens mea conualuit, subitoq; audacia uenit:
 Nec timui uultu quanq; notare meo.

R 2. Via;

Vincere erant omnes dignæ, iudexq; uerebar
 Non omnes causam uincere posse suam.
 Sed tamen ex illis iam tunc magis una placebat,
 Hanc esse ut scires, unde mouetur amor.
 Tantaq; uincendi cura est, ingentibus ardent
 Iudicium donis sollicitare meum.
 Regna Iouis coniunx, uirtutem filia iactat:
 Ipse potens dubito fortis an esse uelim.
 Dulcè Venus risit: nec te Pari munera tangant,
 Vtraq; suspensi plena timoris, ait.
 Nos dabimus quod ames: & pulchræ filia Leda
 Ibit in amplexus pulchrior illa tuos.
 Dixit, & ex æquo donis, formaq; probata
 Victorem cœlo rettulit illa pedem.
 Interea (credo uersis ad prospera fatis)
 Regius agnoscor per rata signa puer.
 Lata domus nato per tempora longa recepto,
 Addit & ad festos hunc quoq; Troia diem.
 Utq; ego te cupio, sic me cupière puella:
 Multarum uotum sola tenere potes.
 Nec tantùm regum natæ petière, ducumq;
 Sed Nymphis etiam curaq; amorq; fui.
 At mihi cunctarum subeunt fastidia, postquam
 Coniugij spes est Tyndari facta tui.
 Te uigilans oculis, animo te nocte uidebam,
 Lumina cùm placido uicta sopore iacent.
 Quid facies præsens, quæ nondum uisa placebas:
 Ardebam, quamuis hic procul ignis erat.
 Nec potui debere mihi spem longiùs istam,
 Cærulea peterem quin mea uota uia.
 Troia cæduntur Phrygia pineta securi,
 Quæq; erat æquoreis utilis arbor aquis.

Ardue

HELENAE.

85

Ardua proceris spoliantur Gargara syluis,
 Innumerasq; mihi longa dat Ida trabes.
 Fundatura citas flectuntur robora naues,
 Textitur & costis panda carina suis.
 Addimus antennas, & uela sequentia malos:
 Accipit & pictos puppis adunca Deos.
 Quae tamen ipse uehor, comitata Cupidine peruo,
 Sponsor coniugij stat Dea picta sui.
 Imposita est facta postquam manus ultima classi,
 Protinus Aegæis ire iubebar aquis.
 Et pater, & genitrix inhihent mea uota rogando,
 Propositum uia uoce morantur iter.
 Et soror effusis ut erat Cassandra capillis,
 Cum uellent nostræ iam dare uela rates:
 Quò ruis? exclamat, referes incendia tecum:
 Quanta per has nescis flamma petatur aquas.
 Vera fuit uates, dictos inuenimus ignes:
 Et ferus in molli pectore flagrat amor.
 Portubus egredior, uentisq; ferentibus usus
 Applicor in terris Oebali nympha tuas.
 Excipit hospitio me uir tuus: hoc quoq; factum
 Non sine consilio, numinibusq; Deum.
 Ille quidem ostendit, quicquid Lacedæmone tota
 Ostendi dignum, conspicuumq; fuit.
 Sed mihi laudatam cupienti cernere formam,
 Lumina nil aliud, quo caperentur, erat.
 Ut uidi, obstupui, præcordiaq; intima sensi
 Attonitus curis intonuisse nouis.
 His similes uultus, quantum reminiscor, habebat,
 Venit in arbitrium cum Cytherea meum.
 Si tu uenisses pariter certamen in illud,
 In dubium Veneris palma futura fuit.

F 3 Magne

Magna quidem de te rumor praeconia fecit,
 Nullaq; de facie nescia terra tua est.
 Nec tibi per usquam Phrygiam, nec solis ab ortu
 Inter formosas altera nomen habet.
 Credis & hoc nobis? minor est tua gloria uero,
 Famaq; de forma penè maligna tua est.
 Plus hinc inuenio, quam quod promiserat illa:
 Et tua materia gloria uicta sua est.
 Ergo arsit meritò, qui nouerat omnia, Theseus,
 Et uisa es tanto digna rapina uiro:
 More tuae gentis nitida dum nuda palestra
 Ludis, & es nudis foemina mista uiris.
 Quod rapuit, laudo: miror, quòd reddidit unquam:
 Tam bona constanter praeda tenenda fuit.
 Antè recessisset caput hoc ceruice cruenta,
 Quàm tu de thalamis abstraberè meis.
 Tè ne manus unquam nostrae dimittere uellent?
 Tè ne meo paterer uiuus abire sinu?
 Si reddenda fores, aliquid tamen antè tulissem,
 Nec Venus ex toto nostra fuisset iners.
 Vel tua uirginitas esset libata, uel illud,
 Quod poterat salua uirginitate rapi.
 Da modò te * Paridi, quae sit constantia nosces:
 Paridis Flamma rogi flammis finiet una meas.
 Praeposui regnis ego te, quae maxima quondam
 Pollicita est nobis nupta, sororq; Iouis.
 Dumq; tuo possem circundare brachia collo,
 Contempta est uirtus Pallade dante mihi,
 Dum Venus, & Iuno, Pallasq; in uallibus Idae
 Corpora iudicio supposuère meo.
 Nec piget, aut unquam stultè elegisse uidebor:
 Permanet in uoto mens mea firma suo.

* quae sit
 Paridis
 constan-
 tia

Spem

Spem modò ne vestram fieri patiare caducam
 Deprecor, ò tanto digna labore peti.
 Non ego coniugium generosæ degener opto,
 Nec mea (crede mihi) turpiter uxor eris.
 Pleiada, si quæras, in nostra gente, louemq̃
 Inuenies, medios ut taceamus auos.
 Sceptra parens Asiæ, qua nulla beatior ora,
 Finibus immensis uix obeunda tenet.
 Innumeras urbes, atq; aurea tecta uidebis:
 Quæq; suos dicas templa decere Deos.
 Ilium aspicias, firmataq; turribus altis
 Moenia Phœbeæ structa canore lyræ.
 Quid tibi de turba narrem, numeroq; uirorum?
 Vix populum tellus sustinet illa suum.
 Occurrent denso tibi Troades agmine matres,
 Nec capient Phrygias atria nostra nurus.
 O quoties dices, quàm pauper Achaïa nostra est?
 Vna domus quæuis urbis habebit opes.
 Nec mihi fas fuerit Sparten contemnere uestram:
 In qua tu nata es, terra beata mihi est.
 Parca sed est Sparte, tu cultu diuite digna:
 Ad talem formam non facit iste locus.
 Flanc faciem largis sine fine paratibus uti,
 Delicijsq; decet luxuriare nouis.
 Cùm uideas cultus nostra de gente uirorum,
 Quales Dardanias credis habere nurus?
 Da modò te facilem, nec dedignare maritum
 Rure Therapnæo nata puella Phrygem.
 Phryx erat, & nostro genitus de sanguine, qui nunc
 Cum Dijs potando Nectare miscet aquas.
 Phryx erat Auroræ coniunx, tamē abstulit illum,
 Extremum noctis quæ Dea finit iter.

Phryx erat Anchises, uolucrum cui mater amorū
Gaudet in Idæis concubuisse iugis.

* armis, Nec puto collatis forma Menelaus & * annis,
Iudice te, nobis antefendus erit.

Non dabimus certè socerum tibi clara fugantem
Lumina, qui trepidos à dape uertat equos.

Nec pater est Priamo soceri de cæde cruentus,
Et qui Myrtoas crimine signet aquas.

Nec proauo Stygia nostro captantur in unda
Poma, nec in medijs quæritur humor aquis.

Quid tamen hoc refert? si te tenet ortus ab illis,
Cogitur huic domui Iuppiter esse socer.

Heu facinus, totis indignus noctibus ille
Te tenet, amplexu perfruiturq; tuo.

At mihi conspiceris posita uix deniq; mensa:
Multaq; quæ lædant, hoc quoq; tempus habet.

Hoslibus eueniant conuiuia talia nostris,
Experior posito qualia sæpè mero.

Pœnitet hospitij, cum me spectante lacertos
Imponit collo rusticus ille tuo.

Rumpor, & inuideo (quid nunc tamen omnia nar-
Membra superiecta cum tua ueste fouet. (rem?))

Oscula cum uerò coram non dura daretis,
Ante oculos posui pocula sumpta meos:

Lumina demitto, cum te tenet arctiàs ille:
Crescit & inuito lentus in ore cibus.

Sæpè dedi gemitus, & te lasciuia notaui,
In gemitu risum non tenuisse meo.

* meam Sæpè * mero uolui flammam compescere, at illa
Creuit, & ebrietas ignis in igne fuit.

Multaq; ne uideam, uersa ceruice recumbo:
Sed reuocas oculos protinus ipsa meos.

Quid

HELENAE.

89

Quid faciam? dubito: dolor est meus iste uidere:
 Sed dolor à facie maior abesse tua est.
 Qua licet, & possum, luctor celare furorem,
 Sed tamen apparet dissimulatus amor.
 Nec tibi uerba damus, sentis mea uulnera, sentis:
 Atq; utinam soli sint ea nota tibi.
 Ab quoties lachrymis uenientibus ora reflexi,
 Ne causam fletus quæreret ille mei,
 Ab quoties aliquem narraui potius amorem,
 Ad uultus referens singula uerba tuos.
 Indiciūq; mei ficto sub nomine feci:
 Ille ego si nescis, uerus amator eram,
 Quinet iam ut possem uerbis petulantibus uti,
 Non semel ebrietas est simulata mihi.
 Proditæ sunt (nemini) tunica tua pectora laxa,
 Atq; oculis aditum nuda dedere meis:
 Pectora uel niuibus puris, uel lacte, tuamq;
 Complexo matrem candidiora loue.
 Dum stupeo uisis (nam pocula fortè tenebam)
 Tortilis à digitis excidit ansa meis.
 Oscula si natæ dederas, ego protinus illa
 Hermiones tenero lætus ab ore tuli.
 Et modò cantabam ueteres resupinus amores,
 Et modò per nutum signa tegenda dabam.
 Et comitum primas Clymenenq;, Aethramq; tuarū
 Ausus sum blandis nuper adire sonis.
 Quæ mihi nil aliud, quàm formidare, locutæ,
 Orantis medias deseruere preces.
 Dii facerent precium magni certaminis esses,
 Teq; suo posset uictor habere toro,
 Vt tulit Hippomenes Schæneïda præmia cursus,
 * Quæ propero cursu uicerat ante procos:

* Venit
 ut in
 Phrygi-
 os Hippo-
 dameia
 sinus.

F S Vt

Ut ferus Alcides Acheloia cornua fregit,
 Dum petit amplexus Deianira tuos.
 Nostra per has leges audacia fortiter issit,
 Teq; mei scires esse laboris opus.
 Nunc mihi nil superest, nisi te formosa precari,
 Amplectiq; tuos, si patiare, pedes.
 O decus, o praesens geminorum gloria fratrum,
 O Ioue digna uiro, ni Ioue nata fores.
 Aut ego Sigeos reperam te coniuge portus,
 Aut hic Tanaria contegar exul humo.
 Non mea sunt summa leuiter districta sagitta
 Pectora: descendit uulnus ad ossa meum.
 Hoc mihi (nam recolo) fore ut a caeleste sagitta
 Figar, erat uerax uaticinata soror.
 Parce datum fati Helene contemnere amorem,
 Sic habeas faciles in tua uota Deos.
 Multa quidem subeunt, sed coram ut plura loquamur
 Excipe me lecto nocte silente tuo,
 An pudet, & metuis Venerem temerare maritam,
 Castaq; legitimi fallere iura tori?
 Ab nimium simplex Helene, ne rustica dicam,
 Hanc faciem culpa posse carere putas?
 Aut faciem mutes, aut sis non dura, necesse est:
Lis est cum forma magna pudicitiae.
 Iuppiter his gaudet, gaudet Venus aurea furtis,
 Haec tibi nempe patrem furta dedere Iouem.
 Vix fieri, si sint uires in semine amorum,
 Et Iouis, & Leda filia, casta potes.
 Casta tamen tunc sis, cum te mea Troia tenebit,
 Et tua sim quae so crimina solus ego.
 Nunc ea peccemus, quae corrigat hora iugalis,
 Si modo promisit non mihi uana Venus.

Sed

Sed tibi & hoc suadet rebus, non uoce, maritus,
Ne' ue sui furtis hospitis obstet, abest.

Non habuit tempus, quo Cresia regna uideret
Aptius: ô mira calliditate uirum.

* Ipse abit, Idæi mando tibi dixit iturus,
Curam pro nobis hospitis uxor agas.

*Exit, et

Negligis absentis (testor) mandata mariti,
Cura tibi non est hospitis ulla tui.

Hunc cinea tu speras hominem sine pectore, dotes
Posse satis formæ Tyndari nosse tuæ?

Falleris, ignorat: * nam si bona magna putaret,
Quæ tenet, externo crederet illa uiro?

* NEO

Vt nec mea uox, nec te meus incitet ardor,
Cogimur ipsius commoditate frui.

Ut nec te mea uox,
nec me meus

Aut erimus stulti, sic ut superemus & ipsum,
Si tam securum tempus abibit iners.

Penè suis manibus ad te deduxit amantem
Vtere mandantis simplicitate uiri.

Sola iaces uiduo tam longa nocte cubili,
In uiduo iaceo solus & ipse toro.

Te mihi, meq; tibi communia gaudia iungant,
Candidior medio nox erit illa die.

Tunc ego iurabo quæuis tibi numina, meq;
Astringam uerbis in sacra iura meis,

Tunc ego, si non est fallax fiducia nostri,
Efficiam, præsens ut mea regna petas,

Si pudet, & metuis, ne me uideare secuta,
Ipse reus sine te criminis huius ero.

Nam sequar Aegidæ factum, fratrumq; tuorum:
Exemplo tangi non proprio potes.

Te rapuit Theseus geminas Leucippidas illi:
Quartus in exemplis annumerabor ego.

Tro.

Troica classis adest armis instructa, uirisq̄,
 Iam facient celeres remus, & aura uias.
 Ibis Dardaniæ ingens regina per urbes,
 Teq̄ nouam credet uulgus adesse Deam.
 Quaq̄; feres gressus, adolebunt cinnama flammæ,
 Cæsaq̄; sanguineam uictima planget humum.
 Dona pater, fratresq̄, & cum genitrice sorores,
 Iliadesq̄; omnes, totaq̄; Troia dabit.
 Hei mihi uix à me pars dicitur ulla futuri:
 Plura feres, quam quæ littera nostra refert,
 Nec tu raptâ time ne nos fera bella sequantur.
 Concitet & uires Græcia tota suas.
 Tot prius abductis, ecquæ est repetita per arma?
 Crede mihi, uanos res habet ista metus.
 Nomine ceperunt Aquilonis Erechthida Traces,
 Tuta tamen bello Bistonis ora fuit.
 Phasida puppe noua uexit Pagaseus Iason,
 Læsa nec est Colcha Thessala terra manu.
 Te quoq̄; qui rapuit, rapuit Minoida Theseus,
 Nulla tamen Minos Cretas ad arma uocat.
Terror in his ipso maior solet esse periclo:
Quaq̄; timere libet, pertimuisse pudet.
 Finge tamen si uis, ingens consurgere bellum,
 Et mihi sunt uires, & mea tela nocent,
 Nec minor est Asia, quam uestra copia terræ:
 Illa uiris diues, diues abundat equis.
 Nec plus Atrides animi Menelaus habebit,
 Quam Paris, aut armis antefendus erit.
 Penè puer cæsis abducta armenta recepi.
 Hostibus, & causam nominis inde tuli.
 Penè puer iuuenes uario certamine uici,
 In quibus Ilioneus, Deiphobusq̄; fuit.

Ne'ue

HELENAE.

93

Ne' ue putes, non me nisi comminus esse timendum,
 Figitur in iusso nostra sagitta loco.
 Non potes hęc illi primę dare facta iuuenta.
 Instruere Atriden non potes arte mea.
 Omnia si dederis, nunquam dabis Hectora fratrem,
 Vnus is innumeri militis instar erit.
 Quid ualeam nescis, & te mea robora fallunt:
 Ignoras, cui sis nupta futura uiro.
 Aut igitur nullo belli repetere tumultu,
 Aut cedent Marti Dorica castra meo.
 Nec tamen indignor pro tanta sumere bellum
 Coniuge: certamen præmia magna mouent.
 Tu quoq; si de te totus contenderit orbis,
 Nomen ab æterna posteritate feres.
 Spe modò non timida Dijs hinc egressa secundis,
 Exige cum plena munera pacta fide.

ARGUMENTVM.

Multi hanc epistolam non esse Ouidij contendunt, afferentes Sabinum omnes responsales literas confinxisse. Quod ipsius Ouidij testimonio comprobare nituntur, cum in secundo Elegiarum ita ad Marcum scribat.

Quam citò de toto redijt meus orbe Sabinus,
 Scripta q̄, diuersis rettulit ille locis?
 Candida Penelope signum cognouit Vlyssis:
 Legit ab Hyppolito scripta nouerca suo.
 Iam pius Aeneas misera rescripsit Elisæ:
 Quod q̄ legat Phyllis, si modò uiuit habet.
 Tristis ad Hypsipylem ab Iasone littera uenit,
 Dat notam Phœbo Lesbis amica lyram.
 Quod quidẽ nihil ad rem facere uidetur, cum nullam interim de Helena mentionem faciat. Verũ statim subiunxit hos duos uersus:

Es

Et Paris est illic, & adultera nobile crimen,
 Et comes extincto Laodameia uiro.

Quibus facile conuincuntur, nisi ad Sabinum referre ma-
 lint. Sed cum Ouidianis epistolis responderit, quomodo pos-
 sunt esse Sabini? Non enim Paris, nec Laodameia respon-
 dent, sed scribunt. Nimirum hæ quoque Ouidianæ sunt, &
 eodem penè stylo scriptæ, quo reliquæ. Helena autem, lecta
 Paridis epistola, quasi offensa, primùm respondens obiur-
 gat. Deinde ut pudorem tutetur, Paridis suasiones infringere
 conatur: quædam semina spargendo, ne omnino illius
 amorem negligere uideatur. Et sic aperte ostendit, mulie-
 bre ingenium uariū esse atque mutabile. Iuxta illud Ouidia-
 num in Arte amandi: Forsitan & primò ueniet tibi litte-
 ra tristis, Quæquæ roget ne se sollicitare uelis. Quod rogat, il-
 la timet: quod non rogat, optat ut instes. Postremò Paridis
 uoluntatem impletura, ut honestius, ita tutius uisum est, si
 quid in desiderio erit non literis mandare, sed ut Clymene
 & Aethra comites fidissimè exponerent: idque cum fecissent,
 cum Paride & Helena ad Troiam aduecta sunt.

H E L E N A P A R I D I .

Nunc oculos tua cū uiolarit epistola nostros,
 Non rescribendi gloria uisa leuis.
 Ausus es hospitij temeratis aduena sacris
 Legitimam nuptæ sollicitare fidem?
 Scilicet idcirco uentosa per æquora uectum
 Exceptit portu Tanaris ora suo,
 Nec tibi, diuersa quamuis à gente uenires,
 Oppositas habuit regia nostra fores,
 * officij *Esset ut * hospitij merces iniuria tanti?*
 Qui sic intrabas, hospes, an hostis eras?
 Nec dubito quin hæc, cum sit tam iusta, uocetur
 Rustica iudicio nostra querela tuo.

Rusti-

Rustica sim sanè, dum non oblita pudoris,
Dumq; tenor uitæ sit sine labe meæ.
Si non est ficto uultus mihi tristis in ore,
Nec sedeo duris torua supercilijs:
Fama tamen clara est, & adhuc sine crimine * uixi, * lusi,
Et laudem de me nullus adulter habet.
Quò magis admiror, quæ sit fiducia cœpto,
Spemq; tori dederit quæ tibi causa mei.
An, quia uim nobis Neptunius attulit heros?
Rapta semel, uideor bis quoq; digna rapi?
Crimen erat nostrum, si delinita fuisset,
Cum sim rapta, meum quid nisi nolle fuit?
Nec tamen è factò fructum tulit ille petatum,
Excepto redij passa timore nihil.
Oscula * luclando tantummodo pauca proteruus * luclan
Abstulit: ulterius nil habet ille mei. ti
Quæ tua nequitia est, non his contenta fuisset:
Dij melius: similis non fuit ille tui.
Reddidit intactam, minuitq; modestia crimen,
Et iuuenem facti poenituisse patet.
Thesea poenituit, Paris ut succederet illi,
Ne quando nomen non sit in ore meum.
Nec tamen irascor: quis enim succenset amanti?
Si modò, quem præfers, non simulatur amor.
Hoc quoq; enim dubito, non quòd fiducia desit,
Aut mea sit facies non benè nota mihi:
Sed quia credulitas damno solet esse puellis,
Verbaq; dicuntur uestra carere fide.
At peccant alia, matronaq; rara pudica est:
Quis prohibet raris nomen inesse meum?
Nam mea quòd uisa est tibi mater idonea, cuius
Exemplo flecti me quoq; posse putes:

Matris

*Matris in admisso falsa sub imagine lusæ
 Error inest, pluma tectus adalter erat.
 Nil ego, si peccem, possum nescisse: nec ullus
 Error, qui facti crimen obumbret, erit.
 * re- Illa bene errauit, uitiumq; autore * leuauit.
 mit. Felix in culpa quo loue dicar ego?
 Et genus G proauos, G regia nomina iactas:
 Clara domus satis hæc nobilitate sua est.
 Iuppiter ut soceri proauus taceatur, G omne
 Tantalidæ Pelopis, Tyndareiq; genus.
 Dat mihi Læda Iouem cygno decepta parentem,
 Quæ falsam gremio credula fouet auem.
 Inunc, G Phrygiæ clara primordia gentis,
 Cumq; suo Priamo Laomedontæ refer.
 Quos ego suspicio: sed, qui tibi gloria magna est
 Quintus, is à nostro sanguine primus erit.
 Sceptra tuæ quamuis rear esse potentia Troiæ,
 Non tamen hæc illis esse minora puto,
 Si iam diuitijs locus hic, numeroq; uirorum
 Vincitur, ac certè barbaræ terra tua est.
 Munera tanta quidem promittit epistola diues,
 Ut possint ipsas illa mouere Deas,
 Sed si iam uellem fines transire pudoris,
 Tu maior culpæ causa futurus eras.
 Aut ego perpetuò famam sine labe tenebo,
 Aut ego te potiùs quam tua dona sequar.
 Utq; ea non sperno, sic acceptissima semper
Munera sunt, autor quæ preciosa facit.
 Plus multò est quòd amas, q; sum tibi causa laboris,
 Quòd tam per longas spes tua uenit æquas.
 Illa quoq; appositæ quæ nunc facis improbe mensa,
 Quamuis expediat dissimulare, noto.*

Tu

Tu modò me spectas oculis lasciue proteruis,
Quos uix instantes lumina nostra ferunt:
Et modò suspiras, modò pocula proxima nobis
Sumis: quaq; bibi, tu quoq; parte bibis.
Ab quoties digitis, quoties ego tecta notauis
Signa supercilio penè loquente dari.
Et sæpè extimui, ne uir meus illa uideret,
Non satis occultis erubuiq; notis.
Sæpè uel exiguo uel longo murmure dixi,
Nil pudet hunc: nec uox hæc mea falsa fuit.
Orbe quoq; in mensæ legi sub nomine nostro,
Quod deducta mero littera fecit, amo.
Credere me tamen hoc oculo reuente negauis:
Hei mihi, iam didici sic quoq; posse loqui.
His ego blandicijs si peccatura fuisssem,
Flecterer: his poterant pectora nostra capi.
Est quoq; (confiteor) facies tibi rara, potestq;
Velle sub amplexus ire puella tuos.
Altera sed potiùs felix sine crimine fiat,
Quàm cadat externo noster amore pudor.
Disce meo exemplo, formosis posse carere:
Est uirtus placitis abstinuisse bonis.
Quàm multos credis iuuenes optare, quod optas?
Qui sapiant: oculos an Paris unus habet?
Non tu plus cernis, sed plus temerarius audes:
Non tibi plus cordis, sed minus oris inest.
Tunc ego te uellem celeri uenisse carina,
Cum mea uirginitas mille petita procis.
Si te uidisssem, primus de mille fuisses:
Iudicio ueniam uir dabit ipse meo.
Ad possessa uenis, præceptaq; gaudia serus:
Spes tua lenta fuit: quod petis, alter habet.

Vt tamen optarem fieri tua Troica coniunx,
 Inuitam sic me non Menelaus habet.
 Desine molle precor uerbis conuellere pectus,
 Ne' ue mibi, quam tu dicis amare, noce.
 Sed sine quam tribuit sortem fortuna tueri,
 Nec spolium nostri turpe pudoris habe.
 At Venus hoc pacta est, & in altæ uallibus Idæ
 Tres tibi se nudas exhibuere Deæ.
 Vnaq; cum regnum, belli daret altera laudem,
 Tyndaridis coniunx tertia dixit eris.
 Credere uix equidem coelestia numina possum
 Arbitrio formam supposuisse tuo.
 Utiq; sit hoc uerum, certè pars altera ficta est,
 Iudicij precium qua data dicar ego.
 Non est tanta mei fiducia corporis, ut me
 Maxima, teste Dea, dona fuisse putem.
 Contenta est oculis hominum mea forma probari,
 Laudatrix Venus est * insidiosa mibi.
 Sed nihil * insinuo, faueo quoq; laudibus istis:
 Nam mea uox quare, quod cupit, esse neget?
 Nec tu succense nimium mibi creditus ægre:
Tarda solet magnis rebus inesse fides.
 Prima mea est igitur Veneri placuisse uoluptas,
 Proxima, me uisam præmia summa tibi.
 Nec te Palladios, nec te Iunonis honores
 Auditis Helenes præposuisse bonis.
 Ergo ego sum uirtus, ego sum tibi nobile regnum:
 Ferrea sim, si non hoc ego pectus amem.
 Ferrea, crede mibi, non sum, sed amare recuso
 Illum, quem fieri uix puto posse meum.
 Quid bibulum curuo proscindere lirtus aratro,
 Spemq; sequi coner, quam locus ipse negat?

* inuidio
 sa

* infir-
 mio.

Sum

Sum rudis ad Veneris, furtum, nullaq; fidelem
(Dij mihi sunt testes) lusimus arte uirum.
Nunc quoq; quod tacito mando mea uerba libello,
Fungitur officio littera nostra nouo.
Felices, quibus usus adest: ego nescia rerum
Difficilem culpæ suspicor esse uiam.
Ipse malo metus est, iam nunc confundor, & omnes
In nostris oculos uultibus esse reor.
Nec reor hoc falso, sensi mala murmura uulgi,
Et quasdam uoces rettulit Aetbra mihi.
At tu dissimula: nisi * tu desistere mauis: * si
Sed cur desistas? dissimulare potes,
Lude, sed occultè: maior, non maxima nobis
Est data libertas, quod Menelaus abest,
Ille quidem procul est, ita re cogente, profectus:
Magna fuit subitæ, iustaq; causa uia:
At mihi sic * uisum est, ego, cū dubitaret, an iret, * iussum
Quam primùm, dixi, fac rediturus eas.
Omne latatus dedit oscula: resq;, domusq;,
Et tibi sit curæ Troïcus hospes, ait.
Vix tenui risum: quem dum compescere luctor,
Nil illi potui dicere, præter erit.
Vela quidem uentis Creten dedit ille secundis,
Sed tu non ideo cuncta licere puta,
Sic meus hinc uir abest, ut me custodiat absens:
An nescis longas regibus esse manus?
Fama quoq; est oneri: nam quò constantius ore
Laudamur uestro, iustius ille timet,
Quæ iuuat, ut nūc est, eadē mihi gloria damno est.
Et melius famæ uerba dedisse fuit.
Nec quod abest, hic me tecum mirare relictam:
Moribus, & uitæ credidit ille meæ.

De facie metuit: uitæ confidit, & illum
 Securum probitas, forma timere facit.
 Tempora ne pereant ultro data præcipis, utq̃
 Simplicis utamur commoditate uiri.
 Et liber, & timeo, nec adhuc exacta uoluntas
 Est satis, in dubio pectora nostra labant.
 Et uir abest nobis, & tu sine coniuge dormis,
 Inq̃ uicem tua me, te mea forma capit.
 Et longæ noctes, & iam sermone coimus,
 Et tu (me miseram) blandus, & una domus.
 Et peream, si non inuitent omnia culpam:
 Nescio quo tardor sed tamen ipsa metu.
 Quod malè persuades, utinam bene cogere posses,
 Sic mea rusticitas excutienda foret.
 Vtilis interdum est ipsis iniuria passis.
 Sic certè felix ipsa coacta forem.
 Dum nouus est, cœpto potius pugnemus amori:
Flamma recens parua sparsa resedit aqua.
 Certus in hospitibus non est amor: errat, ut ipsi:
 Cumq̃ nihil speres firmitus esse, fugit.
 Hypsipyle testis, testis Minoia uirgo,
 In non exhibitis utraq̃ iuncta toris.
 Tu quoq̃ dilectam multos infide per annos
 Diceris Oenonen deseruisse tuam.
 Nec tamen ipse negas, & nobis omnia de te
 Querere, si nescis, maxima cura fuit.
 Adde, quòd ut cupias constans in amore manere,
 Non potes, expedient iam tua uela Phryges,
 Dum loqueris mecum, dum mox sperata paratur,
 Qui ferat in patriam iam tibi uentus erit.
 Cursibus in medijs nouit atis plena relinques
 Gaudia: cum uentis noster abibit amor.

An sequar, ut suades, laudataq; Pergama uisam?
 Pronurus & magni Laomedontis ero?
 Non ita contemno uolucris præconia famæ,
 Ut probris terras impleat illa meis.
 Quid de me poterit Sparte? quid Achaia tota?
 Quid gentes Asia? quid tua Troia loqui?
 Quid priamus de me? Priami quid sentiet uxor?
 Totq; tui fratres, Dardaniaq; nurus?
 Tu quoq; qui poteris fore me sperare fidelem?
 Et non exemplis anxius esse tuis?
 Quicumq; Iliacos intrauerit aduena portus,
 Istibi solliciti causa timoris erit.
 Ipse mihi quoties iratus, adultera, dices,
 Oblitus nostro crimen inesse tuum.
 Delicti fies idem reprehensor, & autor:
 Terra precor uultus obruat antè meos.
 At fruar Iliacis opibus, cultuq; beato,
 Donaq; promissis uberiora feram:
 Purpura nempe mihi preciosaq; texta dabuntur,
 Congestoq; auri pondere diues ero:
 Da ueniam fassæ, non sunt tua munera tanti,
 Nescio quo tellus me tenet ista modo.
 Quis mihi, si lædar, Phrygijs succurret in oris?
 Unde petam fratris, unde parentis opem?
 Omnia Medæ fallax promisit Iason:
 Pulsa est Aesonia non minùs illa domo,
 Non erat Aëtes, ad quem despecta rediret.
 Non Ipsæa parens, Chalciopèq; soror.
 Tale nihil timeo, sed nec Medæa timebat,
 Fallitur augurio spes bona sæpè suo.
 Omnibus inuenies, quæ nunc iactantur in alto,
 Nauibus, à portu lenè fuisse fretum.

Fax quoque me terret, quam se peperisse cruentam
 Ante diem partus est tua uisa parens.
 Et uatum timeo monitus, quos igne Pelasgo
 Ilion arsurum praemonuisse ferunt.
 Utque fauet Cytherea tibi quia uicit habetque
 Parta per arbitrium bina trophaea tuum,
 Sic illas timeo quae si tua gloria uera est,
 Iudice te causam non tenuere duae.
 Nec dubito quin te si persequar, arma parentur:
 Ibit per gladios (hei mihi) noster amor.
 An fera Centauris indicere bella coegit
 Athracis Aemonios Hippodameia uiros?
 Tu fore tam lentum iusta Menelaon in ira,
 Et geminos fratres, Tyndarumque putas?
 Quod bene te iactas et fortia facta recenses,
 A uerbis facies dissidet ista tuis.
 Aptamagis Veneri, quae sunt tua corpora Marti:
 Bella gerant fortes, tu Pari semper ama.
 Hectora quem laudas, pro te pugnare iubeto:
 Militia est operis altera digna tui,
 His ego si saperem, pauloque audacior essem,
 Vterer: utetur si qua puella sapit.
 Aut ego deposito faciam fortasse pudore.
 Et dabo conuictas tempore uicta manus.
 Quod petis, ut furtim praesentes ista loquamur,
 Scimus quid captes, colloquiumque uoces.
 Sed nimium speras, et adhuc tua mensis in uerba est:
 Haec mora fit uoto forsitan amica tuo,
 Haec tenus arcanum furtiuae conscientis
 Littera iam lasso pollice sistat opus.
 Caetera per socias Clymenem, Aethramque loquemur,
 Quae mihi sunt comites, consiliumque duae.

AR-

LEAND. HERONI.
ARGUMENTVM.

103

Hellepontiacum mare septem tantum stadijs, teste Plinio, Europam ab Asia diuidens: Seston in Europa, Heros patriam, & Abydon in Asia, ex qua fuit Leander, aduersas urbes habet. Cum autem Leander Abydenus Sestiam puellam Hero miserè deperiret, per Hellepontem noctu ad eam natare consueuerat. Sed maris tempestate interclusus, iam præteritis septem diebus, ad amicam Hero, per audacem nautam, ea tempestate Seston nauigantem, hanc epistolam misit, in qua primum amorẽ suum firmũ & stabile esse ostendit. Deinde queritur, quod natandi facultas, ob feruentissimũ maris æstum, ei sit ablata. Denum uero pollicetur se breui uerum: & quamuis mare non fuit tranquillum, se tamen periculis potius commissurum, quam illius iucundissimo conspectu atq; colloquio cariturum. Unde de eo sic cecinit Martialis.

Cum peteret dulces audax Leander amores,
Et fessus timidus iam premeretur aquis.
Sic miser instantes affatus dicitur undas,
Parcite dum propero, mergite dum redeo.

LEANDER
HERONI

Mittit Abydenus, quã mallet ferre, salutem,
Si cadat unda maris, Sesta puella, tibi.
Si mihi Di faciles, & sunt in amore secundi,
Inuitis oculis hæc mea uerba leges,
Sed non sunt faciles, nam cur mea uota morantur?
Currere me nota non patiuntur aqua.
Ipsa uides cœlum pic nigrius, & freta uentis
Turbida, perq; caecas uix adeunda rates.

G 4 Vnus,

Unus, & hic audax, à quo tibi littera nostra
 Redditur, à portu nauitæ fecit iter,
 Ascensurus eram, nisi quòd dum uincula proræ
 Solueret, in speculis omnis Abidos erat.
 Non poteram celare meos, uelut antè parentes:
 Quemq; regi uolumus, non latuisset amor.
 Protinus hæc scribens, felix i littera dixi:
 Iam tibi formosam porriget illa manum.
 Forsitan admotis etiam tangere labellis,
 Rumpere dum niueo uincula dente uolet.
 Talibus exiguo dictis mihi murmure uerbis,
 Cætera cum charta dextra locuta mea est
 Ab quanto mallem, quàm scriberet, illa nat. ret,
 Meq; per assuetas sedula ferret aquas.
 Aptior illa quidem placido dare uerba ponto,
 Est tamen & sensus apta ministra nei,
 Septimana nox agitur, spatium mihi longius anno,
 Sollicitum raucis quòd mare feruet aquis.
 His ego si uidi mulcentem pectora somnum
 Noctibus, insani sit mora longa freti.
 Rupe sedens aliqua spectro tua littora tristis,
 Et quò non possum corpore, mente feror:
 Lumina quientiam summa uigilantia turre
 At uidet, aut acies nostra uidere putat.
 Ter mihi deposita est in sicca uestis arenæ,
 Ter graue tentæui carpere nudus iter.
 Obstiruit inceptis tumidum iuuenilibus æquor,
 Mersit & aduersis ora natantis aquis.
 At tu de rapidis immansuetissime uentis,
 Quid mecum certa prælia nente geris?
 In me, si nescis Borea, non æquora, scuis:
 Quid faceres, esset ni tibi notus amor?

Tant

Tam gelidus cum sis, non te tam improbe quondam
 Ignibus Actæis incaluisse negas.
 Gaudia rapturo si quis tibi * rumpere uellet   * clau-
     Aëreos aditus, quo paterêre modo?   dere.
 Parce precor, facilemque moue moderantius auram
     Imperet Hippotades sic tibi triste nihil,
 Vana peto, precibusque meis obmurmurat ipse:
     Quasque quatit, nulla parte coercet aquas.
 Nunc daret audaces utinam mihi Dædalus alas,
     Icarium quamuis hic propè littus adest.
 Quicquid erit, patiar, liceat modo corpus in au-
     Tollere, quod dubia sæpè pependit aqua. (ras
 Interea dum cuncta negant uenti que, fretumque,
     Mentem agito furti tempora prima mei.
 Nox erat incipiens (namque est meminisse uoluptas)
     Cum foribus patrijs egrediebar amans:
 Nec mora, deposito pariter cum ueste timore,
     Iactabam liquido brachia lenta mari.
 Luna mihi tremulum lumen præbebat eunti,
     Ut comes in nostras officiosa uias:
 Hanc ego suspiciens, fauceas o candida, dixi,
     Et subeant animo Lathmia saxa tuo.
 Non sinit Endymion te pectoris esse seueri:
     Flecte precor uultus ad mea furtiva tuos.
 Tu Dea mortalem cœlo delapsa petebas,
     (Vera loqui liceat) quam sequor, ipsa Dea est.
 Ne referam mores cœlesti pectore dignos,
     Forma nisi in ueras non cadit illa Deas.
 AVeneris facie non est prior ulla, tuaque:
     Ne' ue meis credas uocibus, ipsa uide.
 Quantum, cum radijs fulges argentea puris,
     Concedunt flammis sydera cuncta tuis:

Tantò formosis formosior omnibus illa est.
Si dubitas, cæcum Cynthia lumen habes.
Hæc ego, uel certè non his diuersa loquutus,
Per mihi cedentes nocte ferebar aquas.
Vnde repercussæ radiabat imagine Lunæ,
Et nitior in tacita nocte diurnus erat.
Nullaq; uox unquam nostras ueniebat ad aures,
Præter dimotæ corpore murmur aquæ.
Halcyones solæ memores Cæycis amanti
Nescio quid uisæ sunt mihi dulce queri.
Iamq; fatigatis humero sub utroq; lacertis,
Fortiter in summas erigor altus aquas.
Ut procul aspexi lumen, meus ignis in illo est,
Illa meum, dixi, littora lumen habent.
Et subitò lassis uires rediére lacertis,
Visaq; quam fuerat, mollior unda mihi.
Frigora ne possim gelidi sentire profundi,
Qui calet in cupido pectore, præstat amor.
Quò magis accedo, propioraq; littera fiunt,
Quoq; minus restat, plus libet ire mihi.
Cum uerò possum cerni quoq; protinus addis
Spectatrix animos, ut ualeamq; facis.
Tunc etiam nendo domina placuisse laboro,
Atq; oculis iactò brachia nostra tuis.
Te tua uix prohibet nutrix descendere in altum:
Hoc etenim uidi, nec mihi uerba dabas.
Nec tamen effecit, quamuis retinebat euntem,
Ne fieret prima pes tuus udus aqua.
Excipis amplexu, feliciaq; oscula iungis,
Oscula Dijs magnis trans mare digna peti.
Deq; tuis demptos humeris mihi tradis amictus,
Et madidam siccas æquoris umbre comam.

Cæc.

Cætera nox, & nos, & turris conscia nouit:
 Quodq; mihi monstrat per uada lumen iter.
 Non magis illius numerari gaudia noctis,
 Hellepontiaci quàm maris alga potest.
 Quò breuius spacium nobis ad furtâ dabatur,
 Hoc magis est cautum, ne foret illud iners.
 Iamq; fugatura Titboni coniuge noctem,
 Præuius Auroræ Lucifer ortus erat:
 Oscula congerimus properata sine ordine raptim,
 Et querimur paruas noctibus esse moras.
 Atq; ita contactus monitu nutricis amaro,
 Frigida deserta littora turre peto.
 Digredimur flentes, repetoq; ego uirginis æquor,
 Respiciens dominam, dum licet, usq; meam.
 Si qua fides uero est, ueniens huc, esse natator,
 Cùm redeo, uideor naufragus esse mihi.
 Hoc quoq; si credis, ad te uia prona uidetur:
 Ad te cùm redeo, cliuus inertis aquæ.
 Inuitus patriam repeto, quis credere posset?
 Inuitus certè nunc moror urbe mea.
 Hei mihi, cur animis iuncti secernimur undis?
 Vnaq; mens, tellus non habet una duos?
 Vel tua me Sestos, uel te mea sumat Abydos:
 Tam tua terra mihi, quàm tibi nostra, placet.
 Cur ego confundor, quoties confunditur æquor?
 Cur mihi causa leuis, uentus obesse potest?
 Iam nostros curui norunt Delphines amores.
 Ignotum nec me piscibus esse reor.
 Iam patet attritus solitarum limes aquarum,
 Non aliter, multa quàm uia pressa rota.
 Quod mihi non esset, nisi sic iterare, querebar,
 At nunc per uentos hoc quoq; adesse queror.
Flucti-

Fluctibus immodicis Athamãtidos æquora canet,
Vixq; manet portu tuta carina suo.

Hoc mare cum primùm de uirgine nomina, mersa,
Quæ tenet, est naclum, tale fuisse puto.

Et satis amissa locus hic infamis ab Helle est,
* nomine
* crimen Vtq; mihi parcat, * crimine nomen habet.

Inuideo Phryxo, quem per freta tristia tutum
Aurea lanigero uellere uexit ouis.

Nec tamen officium pecoris, nauisq; requiro,
* findam
* fiet Dummodò, quas * scindã corpore, dẽtur aquæ.

Arte ego nulla, detur modò copia nandi:
Idem nauigium, nauita, uector ego.

Nec sequar aut Helicẽ, aut qua Tyrus utitur Ar
Publica non curat sydera noster amor. (Ælon:

Andromeden alius spectat, clarãq; coronam,
Quæq; micat gelido Parrhasis ursa polo.

At mihi, quod Perseus, & cum Ioue Liber amarũt,
Indicium dubicẽ non placet esse uicẽ.

Est aliud lumen multo mihi certius istis,
Non erit in tenebris quo duce noster amor.

Hoc ego dum spectem, Colchos, atq; ultima ponti.
Quãq; uiam fecit Thessala puppis, eam.

Et iuuenem possum superare Palemona nando.
Mirãq; quem subito reddidit herba Deum.

Sæpe per assiduos languent mea brachia motus,
Vixq; per immensas fessa trahuntur aquas.

His ego cum dixi, precium non uile laboris,
Iam dominae uobis colla tenenda dabo.

Protinus illa ualent, atq; ad sua præmia tendunt,
Ut celer Eleo carcere missus equus.

Ipse meos igitur seruo, quibus uxor, amores,
Teq; magis cœlo digna puella sequor.

Digna

Digna quidem cælo: sed adhuc tellure morare,
 Aut dic, ad superos hinc mihi quâ sit iter.
 * Hinc est, quod raro misero contingis amanti,
 Cumq; mea fiunt turbida mente freta. * Hic es
 ¶ exiguus
 Quid mihi, quod lato nõ separor æquore, prodest? um
 Non minùs hæc nobis tam breuis obstat aqua.
 Num malim, dubito, toto procul orbe remotus,
 Cum domina longè spem quoq; habere meam.
 Quo propius nunc * es, flamma propiore caleſco: * est
 Et res non semper spes mihi semper adest.
 Penè manu, quod amo, tanta est uicinia, tango.
 Sepè sed (heu) lachrymas hoc mihi penè mouet.
 Velle quid est aliud fugientia prendere poma?
 Spemq; suo refugii fluminis ore sequi?
 Ergo ego te nunquam, nisi cum uolet unda, tenebo?
 Et me felicem nulla uidebit hyems?
 Cumq; minùs firmum nil sit quam uentus, ¶ unda,
 In uentis, ¶ aqua spes mea semper erit?
 Aestus adhuc tamè est: quid cū mihi læserit æquor
 Pleias, ¶ Arctophylax, Oleniumq; pecus?
 Aut ego non noui, quam sim temerarius, aut me
 In freta non cautus tunc quoq; mittet amor.
 Ne' ue putes id me, quod abest, promittere tempus:
 Pignora polliciti non tibi tarda dabo.
 Sit tumidum paucis etiam nunc noctibus æquor,
 Ire per inuitas experiemur aquas.
 Aut mihi continget felix audacia saluo,
 Aut mors solliciti finis amoris erit.
 Optabo tamen, ut partes expellar in illas,
 Et teneant portus naufraga membra tuos.
 Flebis enim, tactuq; meum dignabere corpus:
 Et mortis, dices, huic ego, causa fui.

Sci.

Scilicet interitus offenderis omine nostri,
Litteraq; inuisa est hac mea parte tibi.
Desine parte queri: sed ut & mare finiat iram,
Accedant quaeso fac tua uota meis.
Pace breui nobis opus est, dum transferor isthuc:
Cum tua contigero littora, perstet hyems.
Illic est aprum nostrae nauale carinae,
Et melius nulla stat mea puppis aqua.
Illic me claudat Boreas, ubi dulce morari est,
Tunc piger ad nandum, tunc ego cautus ero.
Nec faciam surdus conuicia fluctibus ulla,
Triste nataturo nec querar esse fretum.
Me pariter uenti teneant, teneriq; lacerti,
Per causas isthic impediatarq; duas.
Cum patietur hyems, remis ego corporis utar:
Lumen in aspectu tu modo semper babe.
Interea pro me pernoctet epistola tecum,
Quam precor ut minima persequar ipse mora.

ARGUMENTVM.

Non satis constat, cuius sit haec epistola, cum praecedente, duabusq; sequentibus. Nam nec quae legitur Leandri ad Hero, nec quae Heros ad Leandrum, nec quae Acontij ad Cydippen, nec quae Cydippes ad Acontium, ab Ouidio unquam scriptas fuisse, aut à Sabino, ipsemet comprobat in secundo Elegiarum, sic scribens ad Marcum:

Et quod Penelopes uerbis reddatur Ulyssi
Scribimus, & lacrymas Phylli relicta tuas.
Quod Paris, & Macareus, & quod male gratus Iason,
Hippolytiq; parens, Hippolytus q; legant.
Quodq; tenens strictum Dido miserabilis ensen
Dicat, & Aonia Lesbis amica lyra, & c.

Reli-

Reliqua studiosis illic legenda relinquimus: satis est admonuisse. Hero accepta Leandri epistola respondet, id agens, ut se ardentè redamare significet, & ad mutuos amplexus amatorem aduocet. Desidiam uerò interdum accusat, ut ostendat, quàm sincero & continuo amore semper amet. A. quando in mare inuehitur. Nonnunquam timet, ne ob aliam fuerit destituta. Verùm statim amoris suspensionem in amantium consuetudinem, qui omnia timet, transferendo, coniecturam imminuit. Demum suadet, ut non nisi tranquillo freato se committat.

HERO LEANDRO.

Quam mihi misisti uerbis Leandre salutem,
 Ut possim missam rebus habere, ueni.
 Longa mora est nobis omnis, quæ gaudia differt:
 Da ueniam fassæ, non patienter amo.
 Vrimur igne pari, sed sum tibi uiribus impar:
 Fortius ingenium suspicor esse uiris.
 Ut corpus teneris, sic mens infirma puellis.
 Deficiam, parui temporis adde moram.
 Vos modo uenando, modò rus geniale colendo,
 Ponitis in uaria tempora longa mora.
 Aut fora uos retinent, aut unctæ dona palestræ,
 Flectitis aut freno colla fugacis equi.
 Nunc uolucrem laqueo, nunc piscem ducitis hamo:
 Diluatur posito serior hora meo.
 His mihi submoris, uel si minùs acriter urar,
 Quod faciam, superest, præter amare, nihil.
 Quod superest facio, teq; o mea sola uoluptas,
 Plus quoq; quàm credi quod mihi possit, amo.
 Aut ego cum chara de te nutrice susurro,
 Quæq; tuum miror causa moretur iter.

Aut

*Aut mare prospiciens, odioso concita uento
 Corripio uerbis æquora sæpè tuis.
 Aut ubi scuitiæ paulum grauis unda remisit,
 Posse quidem, sed te nolle uenire, queror.
 Dūq̄; queror, lachrymæ per amātia lumina manāt,
 Pollice quas tremulo conscia siccet anus.
 Sæpè tui spectro si sint in littore passus,
 Impositas tanquam seruet arena notas.
 Utq̄; rogem de te, & scribam tibi, si quis Abydo
 Venerit: aut quero, si quis Abydon eat.
 Quid referam, quoties do uestibus oscula, quas tu
 Hellespontica ponis iturus aqua?
 Sic ubi lux acta, est, & noctis amicior hora
 Exhibuit pulsa sydera clara die:
 Protinus in summa uigilantia lumina turre
 Ponimus assuetæ signa, notamq̄; uia:
 Tortaq̄; uersato ducentes stamina fuso,
 Fœminea tardas fallimus arte moras.
 Quid loquar interea tam longo tempore, quæris?
 Nil nisi Leandri nomen in ore meo est.
 Iam' ne putas exisse domo mea gaudia nutrix?
 An uigilant omnes, & timet ille suos?
 Iam' ne suis humeris illum deponere uestes,
 Tingere iam pingui Pallade membra putas?
 Annuit illa forte, non nostra quòd oscula curet,
 Sed mouet obrepens sommus anile caput.
 Postq̄; moræ minimum: iam certè nauigat, inquam,
 Lentaq̄; dimotis brachia iactat aquis.
 Paucaq̄; cum tacta perfeci stamina terra,
 An medio possis querimus esse freto.
 Et modò prospicimus, timida modò uoce precamur
 Ut tibi det faciles utilis aura uias.*

Auri

Nam memini, cum te secum ueniente, minaxq;
 Non minus, aut multò non minus, æquor erat:
 Cum tibi clamabam, sic tu temerarius esto,
 Ne miseræ uirtus sit tua flenda mihi.
 Vnde nouus timor hic? quoq; illa audacia fugit?
 Magnus ubi est spretis ille natator aquis?
 Sis tamen hoc potius, quam quod prius esse solebas,
 Et facias placidum per mare tutus iter:
 Dum modò sis idem, dum sic, ut scribis, amemur,
 Flammaq; non fiat frigidus illa cinis.
 Non ego tam uentos timeo mea uota morantes,
 Quàm similis uento ne tuus erret amor.
 Et ne sim tanti, superentq; pericula causam,
 Et uidear merces esse labore minor.
 Interdum metuo patria ne lædar, & impar
 Dicar Abydeno Sesta puella toro.
 Ferre tamen possum patientius omnia, quam si
 Ocia, nescio qua pellice captus agas.
 In tua si ueniant alieni colla lacerti,
 Sitq; nouus nostri finis amoris amor.
 Ab potius peream, quam crimine uulnerer isto:
 Fataq; sint culpa nostra priora tua.
 Nec quia uenturi dederis mihi signa doloris,
 Hæc loquor, aut fama sollicitata noua:
 Omnia sed uereor (quis enim securus amauit?)
 Cogit & absentes * multa timere locus.
 Felices illas, sua quas præsentia nosse
 Crimina uera iuuat, falsa timere uetat.
 Nos tam uana mouet, quam facta iniuria fallit,
 Incitat & morsus error uterq; pares.
 O utinam uenias, aut hic uentus' ue, pater' ue:
 Causaq; sit * certè foemina nulla moræ.

* plura

* tantæ

Quòd

Da ueniam, seruaq; duos, natat ille, sed iisdem
 Corpus Leandri, spes mea, pendet aquis.
 Interea lumen (posito nam scribimus illo)
 Stertuit, & nobis prospera signa dedit.
 Ecce merum nutrix faustos instillat in ignes:
 Cras erimus plures, inquit: & ipsa bibit.
 Effice nos plures euicta per æquora uectus,
 O penitus toto corde recepte mihi.
 In tua castra redi socij desertor amoris:
 Ponuntur medio cur mea membra toro?
 Quod timeas non est, auso Venus ipsa fauebit,
 Sternet & æquoreas æquore nata uias.
 Ire libet medias ipsi mihi sæpè per undas,
 Sed solet hoc maribus tutius esse fretum.
 Nam cur * hoc uectis Phryxo, Phryxiq; sorore,
 Sola dedit uastis foemina nomen aquis?
 Forsitan ad reditum metuis, ne robora desint,
 Aut nequeas gemini ferre laboris onus.
 At nos diuersi medium coëamus in æquor,
 Obuiaq; in summis oscula demus aquis.
 Atq; ita quisq; suas iterum redeamus ad urbes?
 Exiguum, sed plus quam nihil, illud erit.
 Vel pudor hic utinam, qui nos * tam cogit amare,
 Vel timidus famæ cedere uellet amor.
 Nunc malè res iunctæ, calor & reuerètia pugnant:
 Quid sequar, in dubio est: hæc decet, ille iuuat
 Vt semel intrauit Colchos Pagasæus Iason,
 Impositam celeri Phasida puppe tulit.
 Vt semel Idæus Lacedæmona uenit adulter,
 Cum præda redijt protinus ille sua.
 Tu quam sæpè petis, quod amas, tã sæpè relinquis:
 Et quoties graue sit puppibus ire, natas.

Sic

* huc

* clam

Sicta men ô iuuenis tumidarum uictor aquarum,

Sic facito spernas, ut uereare, fretum.

Arte laborata * merguntur in æquore puppes:

Tu tua plus remis brachia posse putas? * uincum

Quod cupis, hoc nautæ metuunt Leandre, natate: tur ab

Exitus hic fractis puppibus esse solet.

Me miseram, cupio non persuadere, quod hortor,

Sisq; precor monitis fortior ipse meis:

Dum modò perueniat, excussaq; sæpè per undas

Inijcias humeris brachia lassameis.

Sed mihi cæruleas quoties * obuersor ad undas, * obuersor

Nescio quid pauidum frigore pectus habet.

Nec minùs besternæ confundor imagine noctis,

Quamuis est sacris illa piata meis.

Nanq; sub aurora iam dormit ante lucerna,

Tempore quo cerni somnia uera solent,

Stamina de digitis cecidèrè, sopore remissis:

Colla q; puluino nostra ferenda dedi,

Hac ego uentosas nantem Delphina per undas

Cernere non dubia sum mihi uisa fide.

Quem postquam bibulis * iniecit fluctus arenis, * illis

Vnda simul miserum, uitaq; deseruit.

Quicquid id est, timeo: nec tu mea somnia ride,

Nec nisi tranquillo brachia crede mari.

Si tibi non parcis, dilectæ parce puellæ:

Quæ nunquam, nisi te sospite, sospes erit.

Spes tamen est fractis uicinæ pacis in undis:

Tu placidas toto pectore finde uias.

Interea, quoniam nanti freta peruia non sunt,

Leniat inuisas littera nostra moras.

ARGUMENTVM.

H 3

Pro.

Profectus ad sacra Diana Acontius, quæ in Delo
insula maris Aegei omnium Cycladum clarissima, ex
frequenti uirginum conuento celebrantur, in amo-
rem uisæ Cydippes puellæ nobilis excauit. Sed cum illâ ob
generis imparitatem non auderet in suum amorem sollicita-
re, nouam commentus fraudem, in pulcherrimo pomo scrip-
sit duos hosce uersus:

Iuro tibi sanè per mystica sacra Diana,

Me tibi uenturam comitem sponsamq; futuram.

Atq; illud ad pedes puellæ proiecit, quæ fraudis inscia cū
imprudens legeret, uisæ est se uxore Acontio pacisci. Nā
quæ ante Deos in templo Delia Diana dicerentur, rata es-
se debere, legerat. Cū autē paulo post pater, huiusce rei
inscijs, illâ alij desponderet, subita febris correpta est. Qua-
re hac epistola Acontius conatur persuadere hunc morbum
à Diana immissum esse, eò quòd non impleuerit quæ Dea
præsente promiserit. Ne uerò dubitet iterum decepti, ab ea
exorditur parte, quæ maximè hesitare poterat. Abducit
deinde eum in odium, cui desponsata fuerat, cūm dicat om-
nem agridinem accidere illius causa.

A C O N T I V S C Y-
dippæ.

Pone metum, nihil hic iterum iurabis amanti:
Promissam satis est te semel esse mihi.

Perlege, discedat sic corpore languor ab isto,

* dolēte, Qui meus est, ulla parte * dolore, dolor.

* ore Quid pudor * antè subit? nam, sicut in æde Dianæ,
Suspikor ingenuas erubuisse genas.

Coniugium, pactamq; fidem, non crimina posco:

Debitus ut coniunx, non ut adulter, amo.

Verba licet repetas, quæ demptus ab arbore foetus

Pertulit ad castas me iacente manus:

Inue-

Inuenies illic id te * iurasse, quod opto,
 Ni tibi cum uerbis excidit illa fides.
 Id merui: Diuæ diffusa est ira: decebat
 Te potius uirgo, quam meminisse Deam.
 Nunc puoq; idem timeo, sed idem tamē acrius illud
 Assumpsit uires, auctaq; flamma mora est.
 Quiq; fuit nunquam paruus uel tempore longo
 Ex spe, quam dederas tu mihi, crescit amor.
 Spē mihi tu dederas, meus hic tibi credidit ardor:
 Non potes hoc factum teste negare Dea.
 Adfuit, & præsens ut erat, tua uerba notauit:
 Et uisa est mota dicta tulisse coma.
 Deceptam dicas nostra te fraude licebit,
 Dum fraudis nostræ causa feratur amor.
 Fraus mea quid petijt, nisi quod tibi iungerer uni?
 Id me, quod quereris, conciliare potest.
 Non ego natura, nec sum tam callidus nsu:
 Solertem tu me, crede, puella facis.
 Te mihi compositis, si quid tamen egimus arte,
 Astrinxit uerbis ingeniosus amor.
 Dictatis ab eo feci sponsalia uerbis,
 Consultoq; fui iuris amore uasfer.
 Sit fraus huic factō nomen dicarq; dolosus,
 Si tamen est, quod ames, uelle tenere, dolus.
 En iterum scribo mittoq; rogantia uerba:
 Altera fraus hæc est, quodq; queraris, habes.
 Si noceo, quod amo, fateor sine fine nocebo.
 Teq; petam: caueas tu licet, ipse petam,
 Per gladios alij placitas rapuere puellas:
 Scripta mihi cautè littera crimen erit?
 Dij faciant, possum plures imponere nodos,
 Vt tua sit nulla libera parte fides.

Mille modi restant, cliuo sudamus in uno:
 Ardor in expertum nil sinit esse meus.
 Sit dubium possis' ne capi, captabere certè:
 Exitus in Dijs est, sed capièrè tamen.
 Vt partem effugias, non omnia retia falles,
 Quæ tibi, quàm credis, plura tetendit amor.
 Si non proficient artes, ueniemus ad arma:
 Inq; mei cupido rapta ferèrè sinu.
 Non sum qui soleam Paridis reprehendere factum,
 Nec quenquam, qui uir, posset ut esse, fuit.
 Nos quoq; sed taceo, mors huius pœna rapinæ
 Vt sit: erit, quàm te non habuisse, minor.
 Aut esses formosa minùs, peterèrè modestè:
 Audaces facie cogimur esse tua.
 Tu facis hoc, oculiq; tui, quibus ignea cedunt
 Sydera, qui flammæ causa fuèrè meæ.
 Hoc faciunt flauï crines, & eburnea ceruix,
 Quæq; precor ueniant in mea colla manus:
 Et decor, & uultus sine rusticitate pudentes,
 Et Thetidis quales uix reor esse pedes.
 Cætera si possem laudare, beatior essem:
 Nec dubito, totum quin tua pars sit opus.
 Hac ego compulsus, non est mirabile, forma,
 Si pignus uolui uocis habere tuæ.
 Deniq; dum captam tu te cogare fateri,
 Insidijs esto capta puella meis.
 Inuidiam patiar, passo sua præmia dentur:
 Cur suus à tanto crimine fructus abest?
 Hesionem Telamon, Briseïda cepit Achilles,
 Vtraq; uictorem nempe secuta suum.
 Quamlibet accuses, & sis irata licebit,
 Irata liceat dum mihi posse frui.

Iidem

Videm qui facimus, factam tenuabimus iram:
 Sit modo placandæ copia parua tui.
 Ante tuos flentem liceat consistere uultus,
 Et liceat lachrymis addere uerba meis.
 Utq; solent famuli, cum uerbera seua uerentur,
 Tendere submissas sub tua crura manus.
 Ignoras tua iura: uoca, cur arguor absens?
 Iamdudum dominæ more uenire iube.
 Ipsa meos scindas licet imperiosa capillos,
 Oraq; sint digitis liuida * facta tuis. * nostra
 Omnia perpetiar: tantum fortasse timebo,
 Corpore laedatur ne manus ista meo.
 Sed neq; compedibus, nec me compeſce catbenis,
 Seruabor primo uinctus amore tui.
 Cum bene se, quantumq; uolet, satiauerit ira,
 Ipsa tibi dices, quam patienter amat.
 Ipsa tibi dices, cum uideris omnia ferre,
 Tam bene qui seruit, seruiat iste mihi.
 Cur reus infelix absens agor? & mea cum sit
 Optima, non ullo causa tuente perit,
 Hoc quod amor iussit, scriptum est, iniuria nostra:
 Quod de me solum nempe queraris habes.
 Non meruit falli mecum quoq; Delia: si non
 Vis mihi promissum reddere, redde Deæ
 Affuit, & uidit, cum tu decepta rubebas,
 Et uocem memori condidit aure tuam,
 Omnia re careant, nihil est uiolentius illa,
 Cum sua, quæ nolit, numina læsa uidet.
 Testis erit Calydonis aper, nam scimus in illo
 Sit magis innatum seua reperta parens:
 Testis & Acteon, * quoniam fera creditus illis, * quondã
 Ipse dedit letho cum quibus ante feras.

H 5 Quæq;

Quaeq; superba parens saxo per corpus oborto,
 Nunc quoq; Mygdonia flebilis astat humo.
 Hei mihi Cydippe, timeo tibi dicere uerum,
 Ne uidear causa falsa monere mea.
 Dicendū tamen est, hoc est (mibi crede) quod agra
 Ipso nubendi tempore saepe iaces.
 Consultit ipsa tibi neuis peritura laborat,
 Et saluam salua te cupit esse fide.
 Inde fit, ut quoties resistere perfida tentas,
 Peccatum toties corrigat illa tuum.
 Parce mouere feros animosae uirginis arcus,
 Mittis adhuc fieri si patiare potes.
 Parce precor teneros corumpere febris artus,
 Seruetur facies ista fruenda mihi.
 Seruentur uultus ad nostra incendia nati,
 Quiq; subest niueo lenis in ore rubor.
 Hostibus, et si quis ne fias nostra repugnat,
 Sic sit, ut inualida te solet esse mihi.
 Torqueor ex aequo uel te nubente, uel agra:
 Dicere non possum, quod minus esse uelim.
 Interdum maceror, quod sim tibi causa doloris,
 Teq; mea laedi calliditate puto.
 Inq; caput nostrum dominæ periuria quaeso
 Eueniant: poena tuta sit illa mea.
 Ne tamen ignorem, quid agas, ad limina tendo,
 Anxius huc illuc dissimulanter eo.
 Subsequor ancillam furtim, famulumq;, requirens,
 Profuerint somni quid tibi, quid ue cibi.
 Me miserum, quod non medicorum iussa ministro,
 Astringoq; manus, insideoq; toro.
 Et rursus miserum, quod me procul inde remoui:
 Quem minimè uellem, forsitan alter adest.

Ille

Ille manus istas astringit, & astringet agræ,
Inuisus superis, cum superisq; mihi.

Dumq; suo tentat salientem pollice uenam,
Candida per causam brachia sæpè tenet.

Contrectatq; sinus, & forsitan oscula iungit:
Officio merces plenior ista suo est.

Quis tibi permisit nostras præcerpere messes?
Ad spes alterius quis tibi fecit iter?

Ille sinus meus est, mea turpiter oscula sumis?
A mihi promisso corpore tolle manus.

Improbe tolle manus: quam tangis, nostra futura est:
Post modò, si facies istud, adulter eris.

Elige de uacuis, quam non sibi uendicet alter:
Si nescis, dominum res habet ista suum.

Nec mihi credideris, recitetur formula pacti,
Neu falsum dicas esse, face ipsa legat.

Alterius thalamo tibi nos, tibi dicimus, exi: * facis
Quid * facis? hinc exi, non uacat iste torus.   hic?

Nam quod habes & tu humani uerba altera pacti,
Non erit idcirco par tua causa mea.

Hæc mihi se pepigit, pater hæc tibi primus ab illa
Sed prior certè quàm pater, ipsa sibi est.

Promisit pater hanc, hæc adiurauit amanti.
Ille homines hæc est testificata Deam.

Hic metuit mendax, sed & hæc periura uocari,
Num dubitas, hic sit maior, an ille metus?

Deniq; ut amborum conferre pericula possis,
Respice ad euentus, hæc cubat, ille ualet,

Nos quoq; dissimili certamina mente subimus,
Nec spes par nobis, nec timor æquus adest.

Tu petis ex tuto, grauior mihi morte repulsa est
Idq; ego iam, quod tu forsitan amabis, amo.

Si

Si tibi iustitia, si recti cura fuisset,
 Cedere debueras ignibus ipse meis.
 Nunc quoniam ferus hic pro causa pugnat iniqua
 Ad quid Cydippe littera nostra redit?
 Hic facit, ut taceas, & sis suspecta Dianæ,
 Hunc tu, si sapias, limen adire uetes,
 Hoc faciente subis tam seua pericula uitæ,
 Atque utinam pro te, qui * mouet, ille cadat.
 Quem si reppuleris, nec quem Dea damnat, amaris,
 Et tu continuo certè ego saluus & ero.
 Siste metum uirgo, stabili potiùs salute,
 Fac modò polliciti conscia templa colas.
Non boue mactato coelestia numina gaudent,
Sed, quæ præstanda est, & sine teste, fide.
 Ut ualeant alia, ferrum patiuntur, & ignes,
 Fert alijs tristem succus amarus opem.
 Nil opus est istis, tantùm periuria uitæ,
 Teq; simul serua, me' que dat amque fidem.
 Præterita ueniam dabit ignorantia culpæ,
 Exciderant animo fœdera * lecta tuo.
 Admonita es modò uoce mea, * cùm casibus istis
 Quos quoties tentas fallere, ferre soles.
 His quoq; uiratis in partu nempe rogabis,
 Ut tibi luciferas afferat illa manus.
 Audiet hæc; repetens quæ sunt audita requiret
 Ipsa, tibi de quo coniuge partus eat.
 Promittens uotum scit te promittere falso:
 Iurabis, scit te fallere posse Deos.
 Non agitur de me, cura maiore laboro,
 Auxia sunt uitæ pectora nostra tue.
 Cur modò te dubij pavidam fleuere parentes,
 Ignaros culpæ quos facis esse tuæ?

* monet
illa

* nostra
* modò

Et cur ignorant? matri licet omnia narres,
 Nil tua Cydippe facta ruboris habent.
 Ordine fac referas, ut his mihi cognita primùm, *fis mihi*
 Sacra pharetrata dum facis ipsa Deæ:
 Ut te conspecta, subitò, si fortè notasti,
 Restitimus fixis in tua membra genis.
 Et te dum nimium miror, nota certa furoris,
 Deciderint humero pallia lapsa meo:
 Postmodo nescia quâ uenisse uolubile malum
 Verba ferens doctis insidiosa notis.
 Quod quia sit lectum sancta præsentè Diana,
 Esse tuam uinctam numine teste fidem.
 Ne tamen ignoret scripti, sententia quæ sit,
 Lecta tibi quondam nunc quoq; uerba refer.
 Nube precor dicet, cui te bona numina iungunt:
 Quem fore iurasti, si gener ille mihi.
 Quisquis is est, placeat, quoniã placet antè Dianæ:
 Talis erit mater: si modò mater erit.
 Si tamen & quærat, quis sim, qualisq; uideto,
 Inueniet nobis consuluisse Deam.
 Insula Corycijs quondam celeberrima Nymphis
 Cingitur Aegeo nomine Cœa mari:
 Illa mihi patria est, nec si generosa probaris,
 Nomina, despectis arguor ortus auis.
 Sunt & opes nobis, sunt & sine crimine mores,
 Amplius utq; nihil, me tibi iungit amor.
 Appeteres talem uel non iurata maritum:
 Iurata, uel non, talis habendus erat.
 Hæc tibi me in somnis iaculatrix scribere Phœbe,
 Hæc tibi me uigilans scribere iussit amor,
 Equibus alterius mihi iam nocuere sagittæ,
 Alterius noceant ne tibi tela, caue.

Iuncta salus nostra est, miserere meiq; tuiq;
 Quid dubitas unam ferre duobus opem?
 Quod si contigerit, cum iam data signa sonabunt,
 Tinctaq; uotiuo sanguine Delos erit,
 Aurea ponetur mali felicis imago,
 Causaq; uersiculis scripta duobus erit:
 Effigie pomi testatur Acontius huius,
 Quae fuerint in eo scripta, fuisse rata.
 Longior infirmum ne lasset epistola corpus,
 Clausaq; consueto sit tibi fine, uale.

ARGUMENTVM.

Cum excepisset Cydippe hanc sibi febrē Diana indi-
 gnatione contigisse, in Acontij uota cōtra pater-
 nam uoluntatē condescendere maluit, quā diuti-
 us torqueri. Imprimis respondet se non ausam fuisse episto-
 lam suam clara uoce exprimere, ne ut in pomo iterum iura-
 ret. Deinde narrando qualiter insidiosum illud pomum ac-
 ceperit, in ipsum Acontium inuehitur. Verū illud non du-
 xi silentio pratercundum in hac epistola addidisse aliquem
 quicquid sequitur post illum uersiculum: Quos uereor pau-
 cos ne uelit esse mihi. Quod non solum uidetur adulterinum,
 imō tota epistola. Cum nusquam constet, ut iam diximus,
 Ouidium neq; Sabinū scripsisse epistolas Leandri, Heriis,
 Acontij, Cydippes. Quas si Ouidius cōposuisset, ne suo la-
 bore priuaretur, certe meminisset, si ut de reliquis. Si de
 Sabino contendas, uideas quāso si bene cum Sabini stylo
 conueniat.

CYDIPPE ACONTIO.

Pertinui, scriptumq; tuum sine murmure legi,
 Iuraret ne quos inscia lingua Deos,
 Et puto captasses iterum, nisi ut ipse fateris:
 Promissam scires me satis esse semel.
 Nec lectura fui, sed si tibi dura fuisset,
 Aucta foret seua forsitan ira Dea.

Omnia

Omnia cūm faciam, cūm demp̄ia tura Dianæ,
 Illa tamen iusta plus tibi parte fauet.
 Vtq̄ cupis credi, memori te uindicat ira:
 Talis in Hippolyto uix fuit illa suo.
 At melius uirgo fauisset uirginis annis,
 Quos uereor paucos ne uelit esse mibi.
 Languor enim causis non apparentibus hæret,
 Adiutor & nulla fessa medentis ope,
 Quam tibi nunc gracile uix hæc rescribere quãq̄
 Pallida uix cubito membra leuare putas?
 Nunc timor accedit, ne quis sibi conscia nuxrix,
 Colloquij nobis sentiat esse uices,
 Ante fores sedet hæc: quid agãq̄ rogãtibz inter,
 Ut possim tuto scribere, dormit, ait.
 Mox ubi secreti longè causa optima somnus
 Credibilis tarda desinit esse mora:
 Iamq̄ uenire uidet, quos non admittere durum est.
 Excreat, & ficta dat mibi signa nota.
 Sicut eram, properans uerba imperfecta relinquo,
 Et tegitur trepido littera cauta sinu.
 Inde meos digitos iterum repetita fatigat,
 Quantus sit nobis aspicias ipse labor.
 Quæ peream, si dignus eras, ut uero loquamur:
 Sed melior iusto, quamq̄ mereris, ero.
 Ergo te propter toties incerta salutis
 Commentis pœnas doq̄, dediq̄ tuis.
 Hæc nobis formæ te laudatore superbæ
 Continget merces, & placuisse nocet?
 Sed tibi deformis, quod mallet, uisa fuisset,
 Culpatum nulla corpus egeret ope:
 Nunc laudata gemo, nunc me certamine uestro
 Proditis, & proprio uulneror ipsa bono.

Dum

Dum neq; tu cedis, nec se putat ille secundum,
Tu uotis obstat illius, ille tuis.

Ipsa uelut nauis iactor, quam certus in altum
Propellit Boreas, a stus, & unda refert.

Cumq; dies charis optata parentibus instat,
Immodicus pariter corporis ardor inest:

Et mihi coniugij tempus crudelis ad ipsum
Persephone nostras pulsat acerba fores:

Iam pudet, & timeo, quamuis mihi conscia non sim,
Offensos uidear ne meruisse Deos.

Accedere hoc aliquis casu contendit, & alter
Acceptum superis hunc negat esse uirum.

Ne' ue mihi credas, in te quoq; dicere famam,
Facta ueneficij pars putat ista meis.

Causa latet, mala nostra patent, uos pace mouetis
Aspera summot a praelia, plector ego.

Dicam nunc, solitoq; tibi ne despice more:

Quid facies odio, sic ubi amore noces?

Si laedis quod amas, hostem sapienter amabis:

Me precor ut serues, perdere uelle uelis.

Aut tibi iam nulla est sperata cura puellae,

Quam ferus indigna labe perire sinas,

Aut Dea si frustra pro me tibi saeva rogatur,

Quid mihi te iactas? gratia nulla tua est,

Elige quid fingas, non uis placare Dianam,

Immemor es nostri, non potes, illa tui est.

Vel nunquam mallem, uel non mihi tempore in illo,

Esset in Aegaeis cognita Delos aquis.

Tunc mea difficili deducta est a quore nauis,

Et fuit ad ceptas hora sinistra uias.

Quo pede processi? quo me pede limine moui?

Picta meae tetigi quo pede texta ratis?

HIS

*His tamen aduerso redierunt carbasa vento:
 Mentior ab demens, ille secundus erat.
 Ille secundus erat, qui me referebat euntem,
 Quiq; parum felix impediabat iter.
 Atq; ut inam constans contra mea uela fuisset:
 Sed stultum est uenti de leuitate queri:
 Mota loci fama properabam uisere Delos,
 Et facere ignaua puppe uidebar iter.
 Quam saepe, ut tardis, feci conuicia remis,
 Quæstaq; sum uento lintea parca dare.
 Et iam transierã Myconen, iam Tenon, & Andrõ,
 Inq; meis oculis candida Delos erat.
 Quam procul ut uidi, quid me fugis insula dixi?
 Laberis in magno nunquid, ut antè, mari?
 Institeram terra, cum iam propè luce peracta
 Demere purpureis Soli iuga uellet equis.
 Quos idem, solitos postquam reuocauit ad ortus,
 Comuntur nostra matre iubente comæ.
 Ipse dedit gemmas digitis & crinibus aurum,
 Et uestes humeris induit ipsa meis.
 Protinus egressa superis, quibus insula sacra est,
 Flaua salutatis iura, merumq; dæmus.
 Dumq; parens aras uotiuo sanguine tingit,
 Festaq; fumosis ingerit exta focis,
 Sedula me nutrix alias quoq; ducit in ædes,
 Erramusq; uago per loca sacra pede.
 Et modo porticibus spatior, modo munera regum
 Miror, & in cunctis stantia signa locis.
 Miror & innumeris structam de cornibus aram,
 Et de qua pariens arbore nixa Dea est,
 Et quæ præterea (neq; enim meminisse, libbet' ue.
 Quicquid ibi uidi, dicere) Delos habet.

I Forsitan

Forsitan hæc spectans, à te spectabar Aconti,
 Visaq; simplicitas est mea posse capi.
 In templum redeo gradibus sublime Dianæ,
 Tutior hoc ecquis debuit esse locus?
 Mittitur ante pedes malum cum carmine tali:
 Heu mihi iuravi nunc quoq; penè tibi.
 Sustulit hoc nutrix, mirataq; per lege dixit:
 Insidias, legi magne poëta tuas.
 Nomine coniugij dicto, confusa pudore,
 Sensi me totis erubuisse genis.
 Luminaq; in gremio ueluti defixa tenebam,
 Lumina propositi facta ministra tui.
 Improbe qd gaudes? aut quæ tibi gloria parta est?
 Quid ue uir elusa uirgine laudis habes?
 Non ego constiteram sumpta peltata secure,
 Qualis in Iliaco Penthesilea solo.
 Nullus Amazonio cælatus balteus auro,
 Sicut ab Hippolyto, præda relata tibi est.
 Verba quid exultas tua si mihi uerba dederunt?
 Sumq; perum prudens capta puella dolis?
 Cydippen pomum, pomum Schoeneïda cepit:
 Tu nunc Hippomenes scilicet alter eris.
 At fuerat melius si te puer iste tenebat,
 Quem tu nescio quas dicis habere faces:
 More bonis solito spem non corrumpere fraude,
 Exoranda tibi, non capienda fui.
 Cur me cum peteres, ea non profitenda putabas,
 Propter quæ nobis ipsa petendus eras?
 Cogere cur potius, quam persuadere uolebas?
 Si poteram audita conditione capi.
 Quid tibi nunc prodest iurandi formula iuris?
 Linguaq; præsentem testificata Deam?

Quæ

A C O N T I O.

31

Quae iurat, meus est: nil coniurauimus illa;
 Illa fidem dictis addere sola potest.
Consilium, prudensq; animi sententia iurat,
Et nisi iudicij uincula nulla ualent.
 Si tibi coniugium uolui promittere nostrum,
 Exige polliciti debita iura tori.
 Sed si nil dedimus, praeter sine pectore uocem,
 Verba suis frustra uiribus orba tenes.
 Non ego iuravi, legi iurantia uerba,
 Vir mihi non isto more legendus eras.
 Decipe sic alios, succedat epistola pomo,
 Si ualet hoc, magnas diuitis aufer opes.
 Fac iurent reges sua se tibi regna daturus,
 Sitq; tuum toto quicquid in orbe placet.
 Maior es hac ipsa multo (mihi crede) Diana,
 Si tua tam praesens littera numen habet.
 Cum tamen haec dixi, cum me tibi firma negavi,
 Cum bene promissi causa peracta mei est.
 Confiteor, timeo seuae Latoidos iram,
 Et corpus laedi suspicor inde meum.
 Nam quare quoties socialia sacra parantur,
 Nupturae toties languida membra cadunt?
 Ter mihi iam ueniens positas Hymeneus ad aures
 Fugit, & e thalami limine terga dedit.
 Vixq; manu pigra toties infusa resurgunt;
 Lumina, uix toto corripit igne faces.
 Saepe coronatis stillant unguenta capillis,
 Et trahitur multo splendida palla croco.
 Cum tetigit limen, lachrymas, mortisq; timorem
 Cernit & a cultu multa remota suo:
 Projicit ipse suas deducta fronte coronas,
 Spissaq; de nitidis tergit amoma comis.

I

2

Et

Et pudet in tristi letum consurgere turba,
 Quisq; erat in palla, transit in ora rubor.
 At mihi, uæ misera, torrentur febribus artus,
 Et grauius iusto pallia pondus habent.
 Nostraq; plorantes uideo super ora parentes,
 Et face pro thalami, fax mihi mortis adest.
 Parce laboranti picta Dea leta pharetra,
 Daq; salutiferam iam mihi fratris opem.
 Turpe tibi est illum causas depellere lethi,
 Te contra titulum mortis habere meæ.
 Nunquid in umbroso cum uelles fonte lauari,
 Imprudens uultus ad tua labra tuli?
 Præterij' ne tuas de tot cœlestibus aras?
 Atq; tua est nostra spreta parente parens?
 Nil ego peccaui, nisi quod periuria legi,
 Inq; parum fausto carmine docta fui.
 Tu quoq; pro nobis, si non uentiris amorem,
 Tibi uis feras: profint, quæ nocuere manus.
 Cur, quæ succenset, quod adhuc tibi pacta puella
 Non tua sit? fieri ne tua possit, agit?
 Omnia de uiua tibi sunt speranda, quid aufert
 Seua mihi uitam, spem tibi diua mei?
 Nec tu credideris, illum cui destinor uxor,
 Aegra superposita membra fouere manu.
 Assidet ille quidem, quantum permittitur ipsi,
 Sed meminit nostrum uirginis esse torum
 Et quoq; nescio quid de me sensisse uidetur,
 Nam lachrymæ causa sæpè latente cadunt.
 Et minus audacter blanditur, & oscula rara
 Accipit, & timido me uocat ore suam.
 Nec miror sensisse, notis cum prodar apertis:
 In dextrum uersor, cum uenit ille latus.

Nec

Nec loquor, & tecto simulatur lumine somnus,
 Captantem tactus eijcioq; manum.

Ingemit, & tecto suspirat pectore, meq;
 Offensam, quamuis non mereatur, habet.

Si mihi quod gaudes, & te iuuat ista uoluptas,

Si mihi quod sensus sum tibi fassa meos:

Si mihi lingua foret, tu nostra iustus ira,

Qui mihi tendebas retia, dignus eras.

Scribis ut inualidum liceat tibi uisere corpus?

Es procul a nobis, & tamen inde noces.

Mirabar quare tibi nomen Acontius esset:

Quod faciat longè uulnus, acumen habes.

Certè ego conualui nondum de uulnere tali,

Vt iaculo, scriptis eminus icta tuis.

Quid tamen huc uenias? sanè miserabile corpus,

Ingenij uideas bina trophaea tui.

Concidimus macie, color est sine sanguine, qualem

In pomo refero mente fuisse tuo.

Caudida nec misto sublucent ora rubore:

Forma noui talis marmoris esse solet.

Argenti color est inter conuiuia talis,

Quod tactum gelidæ frigore pallet aquæ

Si me nunc uideas, uisam prius esse negabis,

Arte nec est dices ista petenda mea.

Promissi q; fidem ne sim tibi uicta remittes,

Et cupies illud non meminisse Deam.

Forsitan & facies iurem ut contraria rursus,

Quæq; legam mittes altera uerba mihi.

Sed tamen aspiceres uellem, prout ipse rogabas,

Et discas sponsæ languida membra tuæ.

Durius & ferro cum sit tibi pectus Aconti,

Tu ueniam nostris uocibus ipse petas.

Ne tamen ignores, ope qua reualefcere poffim,
 Queritur à Delphis fata canente Deo.
 Et quoq; nescio quantum nunc uaga fama fufurret,
 Neglectam queritur testis habere fidem.
 Hoc Deus, & uates, hoc & mea carmina dicunt:
 At defunt uoto carmina nulla tuo.
 Unde tibi fauor hic? nisi q; noua fortè reperta eſt,
 Quæ capiat magnos littora lecta Deos.
 Teq; tenente Deos nomen fequor ipſa Deorum.
 Doq; libens uictas in tua uota manus.
 Paſſaq; ſum matri deceptæ foedera lingua,
 Lumina fixa tenet plena pudoris humo.
 Cætera cum tua eſt, plus hoc quoq; uirgine factum,
 Non timuit tecum quòd mea carta loqui.
 Iam ſatis inualidos calamo laſſauimus artus,
 Et manus officium longius ægræ negat.
 Quid niſi quòd cupio me iam coniungere tecum,
 Reſtat ut aſcribat littera noſtra, uale.

ARGUMENTVM.

Tradunt Suidas & Aelianus, Græci ſcriptores, duas hoc nomine Sappho extiſſe, quarũ altera Erexia, poëtria percelebris, quæ Alcei et Pittaci atq; Tarquinij Priſci tempore claruit, quæ etiam plectrũ prima adinuenit. Huic nonnulli carmen Lyricum tribuunt. Altera Mytilenea lögè iunior, quæ pſaltria, & meretrix fuit. Scripſit multa, & præclara apud Græcos poëmata, adeo ut decima muſa dicta ſit. Quare autem in Phaontis amore incidere, Plinius herbae tribuit libro 23. Sed Baptiſta Egnatius, uir noſtræ tẽpeſtatis lingua Græcæ atq; Latine ſtudioſiſſimus, hanc fabulam ab eodem è Græco in Latinum nuper traductam recitat. Aelianus omnimoda hiſtoria

Storia libro duodecimo describit pulcherrimum mortaliura
 omnium Phoenem à Venere olim lactucis occultatum: esse
 uerò & a.ios aliter qui scripserint, fuisse Phoenem ex eorū
 hominum genere, qui trañciendis ultro citroq; uiatoribus
 nauigiolis impensioſam dantes operam, uictum sibi diurnū
 quarerent: accessisse tandem, & Venerem, qua, se ut in
 alteram transportaret ripam, nulla interim promissa stipe,
 rogaret. Quod cum ille libentiùs effecisset, nesciis quam
 tranſiheret Deam esse: tum uerò à Venere longè precio-
 sius accepisse munus, quam si uel ampl.issimum manu pre-
 cium exegisset. Alabastrum nanque cum accepisset ungui-
 ne quodam plenum, quo semel perunctus, formosissimus re-
 pentè mortalium cunctorū apparuit: mulieres omnes Les-
 bias in eius exarsisse cupidinem: præ cateris uerò impati-
 entissimè atque ardentissimè à Sappho adamatum: hæc il-
 le. Cum uerò Phoen in Siciliam fortè disc.isset, Sappho
 amoris ignibus incensa, & planè ardens, se ab alio sperni-
 timens, statuit etiam capitis periculo furorem lenire, de-
 misso in mare corpore ex Leucate Epiri promontorio. Sed
 antequam illuc accedat, per inconstantiam muliebrem ten-
 tans quod desperauerat, hæc epistola cum aduocare studet:
 faciens absenti inuidiam suæ conditionis, & calamitatis,
 quam omnibus incommodis miserabilem ostendit. Denique
 omnes misericordie angulos excurrit, nec aliquid quod mo-
 ueat, prætermittit. Nulla autem in epistola miuiores ac las-
 ciuiores amoris affectus, quam in ista expressit Ouidius, eò
 quòd supra muliebrem conditionem in amoris arserit Sap-
 pho: cum non modo uirum perditè amauerit, sed aliarum
 quoq; mulierum tribas fuerit, id est, insultando illas fri-
 cuerit. Unde ab Horatio mascula Sappho uocata est. Mul-
 ti tamen putant hanc esse Sappho, quam diuinus Plato sa-
 pientem uocat. De ea autem sic cecinit Antipater Si-
 donius.

Dulcia Mnemosine demirans carmine Sapphus,

Quasiuit decima Pieris unde foret.

Ausonius:

Lesbia Pierijs Sappho soror addita musis, & c.

Papinius:

Scesichorusq; ferox, saltusq; ingressa uiriles
Non formidata temeraria Leucate Sappho.

Horatius:

Viuuntq; commisi calores
Aeolida fidibus puellae.

S A P P H O P H A O N I.

(dextra)

N Unquid, * ubi aspecta est studiosae litterae
Protinus est oculis cognita nostra tuis?
An, nisi legisses auctoris nomina Sapphus,
Hoc breue nescires unde mouetur opus?
Forsitan & quare mea sint alterna requiris
Carmina, cum lyricis sim magis apta modis.
* elegia Flendus amor meus est, * elegi quoq; flebile carmen,
* fleb. Non facit ad lacrymas barbitos ulla meas.
Vror, ut indomitis ignem exercentibus Euris,
Fertilis accensis messibus ardet ager.
* coquit. Arua Phaon celebrat diuersa Tiphoidos Aetnae,
Me calor Aetnae, non minor igne * tenet.
Nec mihi dispositis iungam quae carmina neruis,
Proueniunt: uacuae carmina mentis opus.
Nec me Pyrrhides, Met'hymniades' ue puellae,
Nec me Lesbiadum caetera turba iuuant.
Vilis Amynthone, uilis mihi candida Cydno,
Non oculis grata est Ati his, ut ante, meis:
Atq; alicentum, quas non sine crimine amavi.
Improbè, multarum quod fuit, unus babes.
Est in te facies sunt apti lusibus anni:
Ofacies oculis insidiosa meis.

Sume

Sume fidem, & pbaretam, fies manifestus Apollo:
Accedant capiti cornua, Bacchus eris.

Et Phoebus Daphnen, et Gnosida Bacchus amavit:
Nec norat lyricos illa, uel illa modos.

At mihi Pegasides blandissima carmina dicant:
Iam canitur toto nomen in orbe meum.

Nec plus Alceus consors patriæq; lyræq;
Laudis habet, quamuis grandius ille sonet.

Si mihi difficilis formam natura negauit,
Ingenio formæ damna rependo meæ.

* Nec me despicias, si sum tibi corpore parua,
Mensuramq; breuis nominis ipsa fero.

Candida si non sum, placuit Cepheia Perseo
Andromede, patriæ fusca colore sua.

Et uarijs albæ iunguntur sæpè columbæ,
Et niger à uiridi turtur amatur aue.

Si, nisi quæ facie poterit te digna uideri,
Nulla futura tua est, nulla futura tua est.

At meæ cùm legeres, etiam formosa uidebar:
Vnam iurabas usq; decere loqui.

Cantabam, meminî (meminerunt omnia amantes)
Oscula cantanti tu mihi rapta dabas:

Hæc quoq; laudabas, omniq; à parte placebam:
Sed tunc præcipuè, cùm fit amoris opus.

Tunc te plus solito lasciuia nostra iuuabat,
Crebraq; mobilitas, aptaq; uerba ioco.

* Atq; ubi iam amborum fuerat confusa uoluptas,
Plurimus in lasso corpore languor erat.

Nunc tibi Sicelides ueniunt, noua præda, puellæ:
Quid mihi cum Lesbos? Sicelis esse uolo.

Nec uos erronem tellure * admittite nostrum
Nisiades matres, * Sicelidesq; nurus.

Nec

I S

Nec

Sum bre-
uis, at no-
mē, quod
terras im-
pleat oēs
Est mihi
mēsura
nominis
ipsa fero.

Et quod
ubi

* remit-

tite

* Nisi-

desq;

Nec uos decipiant blanda mendacia linguae:
 Quae dicit uobis, dixerat antè mibi.
 Tu quoq;, quae immites celebras Erycina Sicanos,
 Nam tua sum, uati consule Diua tuae.
 An grauis inceptum peragit fortuna tenorem?
 Et manet in cursu semper acerba suo?
 Sex mihi natales ierant, cum lecta parentis
 Ante diem lachrymas ossa bibère meas.
 Arsit inops frater uictus meretricis amore,
 Mistaq; cum turpi damna pudore tulit.
 Factus inops, agili peragit freta caerulea remo,
 Quasq; malè amisit, nunc malè quærit opes.
 Me quoq;, quod monui benè multa fideliter, odit:
Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit.
 Et tanquam desint, quae me sine fine fatigent,
 Accumulant curas filia parua meas.
 Vitima tu nostris accedis causa querelis:
 Non agitur uento nostra carina suo.
 Ecce iacent collo positi sine lege capilli,
 Nec premit articulos lucida gemma meos.
Arabum *noster do* *na cap.* *Non + Arabo noster* rore capillus olet.
 Cui color infelix? aut cui placuisse laborem?
 Ille mei cultus unicus autor abest.
 Molle meum leuibus cor est uiolabile telis,
 Et semper causa est, cur ego semper amem.
 Siue ita nascenti legem dixere sorores,
 Et data sunt uitæ fila seuera meae:
 Siue abeunt studia in mores, artesq; magistras,
 Ingenium nobis molle Thaleia dedit.
 Quid mirum, si me primæ lanuginis ætas
 Abstulit, atq; anni, quos uir amare potest?
 Hunc

Hunc ne pro Oephalo nuperes Aurora timebam,
 Et faceres: sed te prima rapina tenet.
 Hunc si conspiciat, quæ conspicit omnia, Phoebe,
 Iussus erit somnos continuare Phaon.
 Hunc Venus in coelum curru uexisset eburno,
 Sed uidet & Marti posse placere suo.
 O nec adhuc iuuenis, nec iam puer, utilis ætas,
 O decus, atq; æui gloria magna tui,
 Huc ades, inq; sinus formose relabere nostros:
 Non ut ames oro, * sed quod amare sinas. uerum ut
 Scribimus & lachrymis oculi rorantur abortis. *
 Aspice, * sit quantum hoc multa litura loco. * quam
 Sitam certus eras hinc ire, modestius isse, sit in hoc
 Si modò dixisses, Lesbii puella uale.
 Non tecum lachrymas, non oscula * summa tulisti: * nostra
 Deniq; non timui, quod dolitura fui.
 Nil de te mecum est, nisi tantum iniuria: nec te
 Admonuit, quod tu * pignus amantis babes. * minus
 Non mandata dedi: neq; enim mandata dedissem
 Vlla, nisi ut nolles inmemor esse mei.
 Per tibi, qui nunquam longè discedit, amorem,
 Perq; nouem iuro, numina nostra, Deas,
 Cum mihi nescio quis, fugiunt tua gaudia, dixit,
 Nec me flere diu, nec potuisse loqui.
 Et lachrymæ deerant oculis, & * lingua palato: * uerba
 Astrictum gelido frigore pectus erat.
 Postquam se dolor imminuit, mea pectora planxi,
 Nec puduit ruptis exululare comis:
 Non aliter, quam si nati pia mater adempti
 Portet ad extructos corpus inane rogos.
 Gaudet, & è nostro crescit mœrore Charaxus
 Frater, & ante oculos itq; reditq; meos. Vtq;

Utq; pudenda mei uideatur causa doloris,
 Quid dolet hæc? certè filia uiuit, ait.
 Non ueniūt in idē pudor, atq; amor: omne uidebat
 Vulgus: eram lacero pectus aperta sinu.
 Tu mihi cura Phaon, te somnia nostra reducunt,
 Somnia, formoso candidiora die.
 Illic te inuenio, quanquam regionibus absis:
 Sed non longa satis gaudia somnus habet.
 Sæpè tuos nostra ceruice onerare lacertos,
 Sæpè tuæ uideor supposuisse meos.
 Oscula cognosco, quæ tu committere linguæ,
 Atq; consuêras accipere, apta dare.
 Blandior interdum, uerisq; simillima uerba
 Eloquor, & uigilant sensibus ora meis.
 * Vtteriùs pudet hic narrare, sed omnia fiunt,
 Et iuuat, & sine te non licet esse mihi.
 At cum se Titan ostendit, & omnia secum,
 Tam citò me somnos destituisse queror.
 Antra, nemusq; peto, tanq; nemus, antraq; profint:
 Conscia delitijs illa fuere meis.
 Illuc mentis inops, ut quam furialis Erichtho
 Impulit, in collo crine iacente feror.
 Antra uident oculi scabro pendentia topbo,
 Quæ mihi Mygdonij marmoris instar erant.
 Inuenio syluam, quæ sæpè cubilia nobis
 Præbuit, & multa pressit opaca coma.
 Sed non inuenio syluæ dominumq; meumq;
 Vile solum locus est, dos erat ille loci.
 Cognoui pressas noti mihi cespitis herbas:
 De nostro curuum pondere gramen erat.
 Incubui, tetigiq; locum, qua parte fuisti:
 Grata prius lacrymas combibit uerba meas.

* Vtteriùs
 pudet
 nar.

Quin

Quin etiam rami positis lugere uidentur
 Frondibus, & nulla dulcè queruntur aues.
 Sola uirum non ultra & prius mœstissima mater,
 Concinit Ismarium Dauias ales Ityn. * Pie
 Ales Ityn, Sappho miseros decantat amores
 Hactenus, & media cœtera nocte silent.
 Est nitidus, uitroq; magis perlucidus annis,
 Fons sacer, hunc multi numen habere putant.
 Quem supra ramos extendit aquatica Lotos
 Unda nemus: tenero cespice terra uiret.
 Hic ego cum fessos posuissem flebilis artus,
 Formosus puer est uisus adesse mihi.
 Constitit, & dixit: quæ nunc non ignibus æquis
 Vreris, Ambracia est terra petenda tibi.
 Phœbus ab excelso, quantum patet, aspicit æquor,
 Actæcum populi, Leucadiumq; uocant.
 Hinc se Deucalion Pyrrhæ succensus amore
 Misit, & illeso corpore pressit aquas.
 Nec mora, & iussus amas tetigit lætissima Pyrrhæ
 Pectora, Deucalion igne leuatus erat. * uersus
 Hanc legem locus ille tenet: pete protinus altam amor fu-
 Leucada, nec saxo desiluisse time. git lætis-
 Ut monuit, cum uoce abiit: ego territa surgo, sima me
 Nec grauidæ lachrymas continuere genæ. si.
 Ibimus ô Nymphæ, monstratq; saxa petemus;
 Sit procul insano uictus amore timor.
 Quicquid erit, melior quam nunc erit, aura subito:
 Et mea non magnum corpora pondus habent.
 Tu quoq; mollis amor pennas suppone cadenti,
 Ne sim Leucadiæ mortua crimen aquæ.
 Inde Chelyn Phœbo communia munera ponam,
 Et sub ea uersus unus & alter erit:

Grata

Grata lyram posuit tibi Phœbe poetica Sappho
Conuenit illa mihi, conuenit illa tibi.

* inde

Cur nunc Actiacas miseram me mittis ad oras,
Cum profugum possis * ipse referre pedem?

Tu mihi Leucadia potes esse salubrior unda,
Et forma meritis tu mihi Phœbus eris.

An potes ô scopulis, undaq; ferocior illa,
Si moriar, titulum mortis habere meæ?

O quantum melius iungi mea pectora tecum,
Quam poterant saxis præcipitanda dari.

Hæc sunt illa Phaon, quæ tu laudare solebas,
Visaq; sunt toties ingeniosa tibi.

Nunc uellem facunda forem, dolor artibus obstat,
Ingeniumq; meis substitit omne malis.

Non mihi respondent ueteres in carmine uires:
Plectra dolore tacent, muta dolore lyra est.

* nupta-

raq;

* amata,

Lesbides æquorea * nuptura, nuptaq; proles,
Lesbides Aeolia nomina dicta lyra,

Lesbides, infamem quæ me fecistis * amare,
Desinite ad citharas turba uenire meas.

Abstulit omne Phaon, quod uobis antè placebat:
Me miseram, dixi, quam modò penè meus.

Efficit, ut redeat, uates quoq; uestra redibit:
Ingenio uires ille dat, ille rapit.

(cur?)

Hæc quid ego? an precibus pectus ne agreste moue
An riget, & Zephyri uerba caduca ferunt?

Qui mea uerba ferunt, uellem tua uela referrent:
Hoc te, si saperes, lente decebat opus.

Siue redis, puppiq; tuæ uotiuæ parantur

Munera: quid laceras pectora nostra mora?

Solue ratem: Venus orta mari mare præstat eunti:

Aura dabit cursum, tu modò solue ratem.

1pfe

Ipse gubernabit residens in puppe Cupido,
 Ipse dabit tenera uela, legetq; manu.
 Siue iuuat longè fugisse Pelasgida Sapphon,
 Non tamen inuenies, cur ego digna fuga.
 O saltem miserae crudelis epistola dicat,
 Vt mihi Leucadiae fata petantur aquae.

SAPPHVS EPISTOLAE
 FINIS.

DE SAPPHVS PATRIA
 & moribus, ex Suida.

Sappho patre Simone nata
 est, ut alij Eunomio, ut alij,
 Erigyo, ut alij Ecryto, ut
 alij Semo, ut alij Camone: &
 Archio alij, nonnulli Scaman
 dronimo: quibus adstipula-
 tur Hierodotus: matre autē

Oleide Lesbica ex Ereso lyrica, quadragesima se-
 cunda Olympiade, quo tempore & Alcaeus, & Sto-
 sichorus, & Pittacus floruit. Tres fratres habuit
 Larychum, Charaxum, Eurigium. Cercorae uiro
 Andrio ditissimo nupsit, cui filiam peperit Oleida
 nomine. Amicas treis, Atthidē, Thelesippam, Me-
 garā habuit, quibus ad libidinem usa dicitur. Dis-
 cipulas Anagoram Milesiam, Congylam Colopho-
 niam, Eunicam Salaminiam. Scripsit libros lyri-
 cos nouem. Prima Plectrum reperit. Scripsit Epā-
 grammata, Elegias, Iambos, & Nēnias.

Sapp-

Sappho Lesbica ex Mitylene psaltria, hæc amore Phæonis Mitylenæi ex Leucade sese demersit in pelagus: quidam uerò & Lyricū carmen huius esse conscripserunt.

ANTIPATER SIDONIUS.

Dulcia Mnemosyne demirans carmine Sapphūs,
Quæ fuit decima Piëris unde foret.

AVSONIUS.

Lesbia Piërijs Sappho soror addita Musis.
Εἰμ' αὐτὴ Λυγικῶν ἀνοιδῶν Δεκάτης.

PAPINIUS.

Stesichorusq; ferox, saltusq; ingressa uiriles
Non formidata temeraria Leucade Sappho.

HORATIUS.

Viuentq; commisi calores
Æolia fidibus puellæ

SABINUS Poëta, Ouidij temporibus scripsit epistolas, quibus Ulysses Penelopæ, Hippolytus Phedræ, Aeneas Didoni, Demophoon Phyllidi, Iason Hypsipylæ, Phæon Sapphoni respondent. Sed nō extant. Nam tres hæ quæ habentur, mihi non modò non uidentur Sabini, sed ne excellentis quidem cuiusquã poëtæ. Imò centum, & quatuor uersus insertos in epistola Paridis ad Helenã, ab eo uersu: Nã tamen est mirum, usq; ad illum: Credis & hoc nobis, censeo non esse Ouidij. Sunt enim duri, nec digni diuino Nasonis ingenio. Tum si Ouidij illi essent, non idem in eadem epistola repetisset his uersibus:
Cum Venus, & Iuno, Pallasq; in uallibus Idæ
Corpora iudicio supposuere meo.

Erat

Erant præterea & alij duo statim post illũ uersum:
 Sed Nymphis etiam curaq; amorq; sui: quos ego sub-
 traxi, tum quia nullum omninò habent sensum, tum
 etiam quia sine illis cohaeret materia. Hi uerò sunt:
 Quas super Oenonen, faciem mutarer in orbem,
 Nec Priamo est ad te dignior ulla nurus.

Ouidius ipse de Sabino hæc in libro se-
 cundo Elegiarum:

Quàm citò de toto redijt celer orbe Sabinus,
 Scriptaq; diuersis rettulit illa locis.
 Candida Penelope signum cognouit Vlyssis,
 Legit ab Hippolyto scripta nouerca suo.
 Tam pius Aeneas miseræ rescripsit Elisæ,
 Quodq; legat Phyllis, si modò uiuit, habet.
 Tristis ad Hyspilylen ab Iasone littera uenit:
 Dat notam Phœbo Lesbis amica lyram.

Idem de Ponto lib. 3. in inuidos:

Et qui Penelopæ rescribere iussit Vlysses
 Errantem seuo per duo lustra mari:
 Quiq; suam Trœzena, imperfectumq; dierum
 Deseruit celeri morte Sabinus opus.

ARGUMENTVM.

Avlus Sabinus imperante Octauiò, atq; Ouidij tem-
 poribus claruit. Ad Trœzenam amicam Elegia-
 rum librum dedit, Pastorũ inchoatos reliquit. Scri-
 psit etiam epistolas, quibus Vlysses Penelopæ, Hippolytus
 Phadræ, Aeneas Didoni, Demophoon Phyllidi, Iason
 Hyspilyla, Phaon Sapphoni respondet. Quæ omnes præter
 has tres, quas nunc præ manibus habemus, seculorum igna-
 uis

uia perierunt. Vlysses lecta Penelopes epistola respondet, occurrens ad omnia, quæ illa obiectauerat. Narrat insuper varios labores, quos omnes mira fortitudine tolerauerat. Demum à Tiresia uate & Pallade de futuris certificatus, in Ithacam patriam sub mendici habitu se breui uenturum prædicat. Quod cum fecisset, in propria domo incognitus à prociis amatoribus Penelopes ignominiosa quædam perpressus est. Verùm à Telemacho filio & duobus subulcis adiutus, graui pugna eos omnes interemit. Tandem à Telegono filio, quem ex Circe genuerat, immisso in eum lethifero telo, occisus est.

RESCRIPTIO VLYSSIS
ad Penelopen.

Pertulit ad miserum tandē tua casus Vlyssēm
Penelope chartis uerba nouata pijs.
Agnoui charamq; manum, gemmasq; fideles:
Solamen longis illa fuere malis.
Arguis ut lentum: mallem quoq; forsitan esse,
Quam tibi quæq; tuli dicere, quæq; feram.
Non hoc obiecit mihi Græcia, cum mea fictus
Detinuit patrio littore uela furor.
Sed thalamis nec uelle tuis, nec posse carere,
Causaq; fingende tu mihi mentis eras.
Nil tibi rescribam curas, properemq; uenire:
Dum propero, aduersi uela tulere Noti.
Non me Troia tenet Graijs odiosa puellis:
Iam cinis, & tantum flebile Troia solum.
Deiphobusq; iacet, iacet Asius, & iacet Hector,
Et quicumq; tui causa timoris erant.
Euasi, & Thracum caeso duce prælia Rheso,
In mea captiuis castra reuectus equis.

Tutus

Tutus est media Phrygiae Tritonidos arce
 Fatalis palmae pignora capta tuli.
 Nec timui commissus equo, male sedula quamuis
 Clamabat uates: urite Troës equum:
 Vrite, mendaci celantur robore Achiui,
 Et Phrygas in miseros ultima bella ferunt.
 Perdiderat tumuli supremum munus Achilles,
 Sed Thetidi est bumeris redditus ille meis,
 Nec laudem Danaï tanto renuere labori:
 Erepti precium corporis arma tuli.
 Quid refert? pelago sunt obruta: non mihi classes,
 Non socij superant, omnia pontus habet.
 Solus adhuc mecum, qui me tot casibus unus
 Durauit, patiens ad mala perstat Amor.
 Illum non audis canibus Nereia uirgo
 Fregit, non tumidis torta Charybdis aquis.
 Non ferus Antiphates, nec in uno corpore discors
 Partbenope blandis insidiosa modis.
 Non quod Colchiacas artes tentauerit herbis,
 Non quod solennes altera diua toros:
 Vtraque se nobis mortalia demere fila
 Spondebat, Stygias utraque posse uias:
 Te tamen hac etiam spreta mercede petiui,
 Passurus terra tot mala, totque mari.
 Sed tu foemineo nunc forsannomine tacta
 Non secura leges caetera uerba mea.
 Quaeque mihi Circe, quae sit mihi causa Calypso,
 Iam dudum ignoto sollicitere metu.
 Certè ego cum Antinoum, Polybumque Medontaque
 Heu toto sanguis corpore nullus erat. (legi,
 Tot iuuenes inter tot uina liquentia semper,
 Hei mihi quid credam? pignore casta manes.

Cur' ue placent ulli, si sunt in fletibus ora?
 Deperit & lachrymis non decor iste tibi?
 Pacta quoq; es thalamo, nisi mendax tela moretur:
 Et ceptum reuocas pallida semper opus.
 Ars pia: sed quoties oculos frustrabere lana,
 Successum toties ars dabit ista tibi.
 Ab melius Polypheme tuo superatus in antro
 Finissem ingratos ad mala tanta dies.
 Threicio melius cecidissim milite uictus,
 Ismaron errantes cum tenuere rates.
 Crudelē' ue illo satiassim tempore Ditem,
 Quo redij Stygijs fata moratus aquis.
 * celat, Vidi ubi nequicquam quod me tua literra * cessat,
 Sospes digresso qua mihi mater erat.
 Rettulit illa domus eadem mala, meq; querentem
 Fugit, ab amplexu ter resoluta meo.
 Phylaciden uidi, contemptis sordibus ille
 Primus in Hectoreas intulit arma domos.
 Felix laudata cum coniuge: laeta per umbras
 Illa suum fortē sit comitata uirum.
 Necdum illi Lachesis dictos numerauerat annos,
 Sed iuuat ante suum sic cecidisse diem.
 Vidi, nec lachrymas oculi tenuere cadentes,
 Deformem Atriden (bei mihi) caede noua.
 Illum Troia uirum non laeserat, ille furentem
 Nauplion, Euboicos transieratq; sinus.
 Quid refert? animam per uulnera mille profudit,
 Iam reduci soluens debita uota Ioui.
 Tyndaris has illi laetas pro foedere poenas
 Struxerat, externos ipsa secuta uiros.
 Ab mihi quid prodest, captiuas Teucridas inter
 Cum staret coniunx Hectoris, atq; soror.

Defe-

Defectis Hecubam potui legisse sub annis,
Ne tibi suspectus pellicis esset amor.
Prima meis omen metuendum puppibus illa
Fecit, non membris illa reperta suis.
Latratu miseras finiuit mœsta querelas,
Et stetit in rabidam protinus acta canem.
Prodigio tali placidum Thetis abstulit æquor,
Aeolus infusis incubuitq; Notis.
Peruagus hinc toto non felix differor orbe,
Et quocunq; uocat fluctus, & aura, feror.
Sed si Tiresias tam læti prouidus augur,
Quam uerax uates in mala nostra fuit,
Et terra, & pelago quicquid mihi triste canebat
Emensus, fato iam meliore uagor.
Iam mihi nescio, quo comitem se in littore iungit
Pallas, & hospitiibus per loca tuta trahit.
Nunc primum Pallas uersa post funera Troiæ
Visa mihi: medium temporis ira tulit.
Quicquid Oënides commiserat, omnibus unus
Peccauit: Danais omnibus ira nocens.
Nec te Tytide, cuius modò nouerat arma,
Eximit: errato tu quoq; ab orbe uenis.
Non Telamone satum capta de coniuge Teucrum,
Non ipsum, pro quo mille fuere rates.
Felix Plistenides, quacunq; in sorte fuisti,
Coniuge cum chara, non grauis illa fuit.
Seu uenti fecere moras, siue æquora uobis,
Ad nulla est uester damna retentus amor.
Oscula nec uenti certè tenuere, nec unda,
Promptaq; in amplexus brachia semper erant.
Sic utinam errarem, faceres tu mollia coniunx
Æquora: te socia nil mihi triste foret.

Nunc quoque Telemacho tecum mihi sospite tecto,
 Omnia sunt animo iam leuiora mala.
 Quem tamen infestas rursus queror ire per undas,
 Herculeam Sparten, Nestoreamque Pylon.
 Ingrata est pietas, cui tanta pericula subsunt.
 Nam male commissus fluctibus ipse fuit.
 Sed labor in fine est, occursum in littore uates
 Dixit, in amplexus charae ferere tuos.
 Noscendus soli ueniam tibi, tu preme solers
 Latitiam, & tacito gaudia conde sinu.
 Non ui certandum, nec aperta in bella ruendum:
 Sic cecinit laurus ille monere suas.
 Forsitan ante dapes, interque uacantia uina
 Ultoris pharetris utile tempus erit.
 Et modo despectum subito mirentur Ulysses.
 Heu, precor ut properet ille uenire dies:
 Antiqui renouet qui latus foedera lecti,
 Et tandem incipias coniuge chara frui.

ARGUMENTVM.

HAc epistola Demophoon suam perfidiam purgare
 nititur, & reditum, quem longe ultra promissum
 retardauerat, excusare, uarias causas afferendo.
 Interdum enim dicit se à suis arceri, & ob moram, quam in
 Thracia cum Phyllide fecerat, redargui. Nonnunquam à
 nauigandi importunitate se defendit. Se autem breui, etiam
 contra omnem maris potestatem ad Phyllidam nauigaturum
 promittit. Quod quidem adimpleuit: sed tamen Phyllis amo-
 ris impatientia laqueo uitam finierat, & Deorum misera-
 tione in amygdalum sine folijs conuersa: quae Demophoon-
 tis amplexu, ueluti sponsi, sentiret aduentum, folia emisit.
 Quod ideo fingitur, quia amygdalus Graecè Phyllida uoca-
 tur, in qua uorientis Phyllidis nomen remansit. Qui flante
 Zephy-

Zephyro, qui occidentalis est uentus, & in Thracas uadens, per Atticam regionem transitum facit, floret: cum Zephyrus dicatur quasi ζωήφορος, id est, uitam serens: quoniam habet plantis & graminibus fauere, ut germinent & pullulent, & hinc fabulae datus est locus, Phyllida scilicet latari & florere redeunte ab Athenis amasio.

PHYLLIDI DEMOPHOON.

PHyllidi Demophoon patria dimittit ab urbe:
 Et patriam meminit muneris esse tui.
 Nec face Demophoon, alia nec coniuge captus,
 Sed tam non felix, quam tibi notus erat.
 Thesea, quo socero nequicquam Phylli timebas,
 Impuleritque ignes forsitan ille tuos:
 Turpe pati nobis, regno ferus expulit hospes,
 Nunc illi finem longa senectus dedit.
 Qui modo peltiferas fudit Meotidas armis,
 Alcidae magni non minor esse comes.
 Qui socerum Minoa graui sibi fecit ab hoste
 Mirantem monstri cornua uicta sui.
 Arguor exilij, quem credis, causa fuisse:
 Nec tacitum frater, nec sinit esse reum.
 Dum thalamos (inquit) dilectae Phyllidos urges,
 Et tuus externo cessat in igne furor,
 Fluxere interea pede tempora lapsa fugaci,
 Praeuenitque tuas flebilis hora moras.
 Forsitan aut nondum factis occurrere rebus,
 At poteras factis ut ilis esse tamen.
 Cum potiora tibi Rhodopeia regna fuere,
 Quaeque magis regnis chara puella fuit.

Intonat his Athamas, eadem mox obijcit Aethrae,
 Infelix functae iam propè sortis anus.
 Et quod non condant nati sua lumina palmae,
 Fecisse hic nostras arguit usq; moras.
 Non equidem infiteor, multumq; clamauit uterq;
 Staret Threicijs cùm mihi puppis aquis.
 Poscunt Demophoon, quid cessas? carbas a uenti:
 Demophoon patrios respice iure Deos.
 Respice & exemplum, qua gaudes, Phyllida sume:
 Sic amat, ut terra nolit abire sua.
 Utq; redire uelis, non ut comitetur euntem
 Te rogat, & praefert barbara regna tuis.
 Me tamen haec inter tacitum conuicia saepè
 Aduersis memini uota tulisse Notis.
 Saepè abitura tuo ponentem brachia collo
 Gausum in fluctus & quora mota truces.
 Nec metuum hoc ipso coram genitore fateri.
 Libertas meritis est mihi facta tuis.
 Dices, non duro dilectam Phyllida liqui
 Pectore, nec praecipua uela ferenda dedi.
 Et fleui, & flentem solando saepè, remansi,
 Cùm staret cursus iam mihi certa dies.
 Deniq; Threicia ueni rate, non dare Phyllis
 Quam potuit, iussit tardius ire ratem.
 Ignosce & falso, memor es Minoidos ipse:
 Antiquus necdum pectore cessit amor.
 Et quoties oculis circumdat sydera, dixit:
 Quae fulget coelo, nostra puella fuit.
 Illum dilectum Bacchus sibi cedere iussit
 Coniuge, desertae crimen at ille subit:
 Exemploq; patris periurus dicor & ipse,
 Nec quaeris causas Sitboni dura morae:

Nec

Nec satis ampla putas redituri pignora, si me
Non amor alterius, non amor ullus habet.
Nullane fama tibi turbatos Phylli penates
Theseos, & misera rettulit acta domus?
Non laqueos audis chari me flere parentis?
Flebilior lachrymis heu mihi causa subest,
Non fratrem Hyppolitum, cecidit miserabilis ille
Præcep̄s attonitis per freta raptus equis.
Non tamen excuso reditus, licet undiq̄ fata
Accumulent causas, tempora parua peto.
Thesea, quod superest, patrem tumulabimus ante,
Succedat tumulo non sine honore decens.
Da spacium, ueniamq̄ peto: non perfidus absum:
Nec mihi iam terra tutior ulla tua est.
Quicquid mite fuit post diruta Pergama quicquid
Aut bella, aut pelagi detinuere mora,
Sola fuit Thrace: patria quoq̄ iactor in illa,
Auxilium superest casibus una meis.
Si modo mens eadem, nec quod sit iam mihi diues
Regia Cecropia non minor arce, mouet:
Nec patris offendunt casus, nec crimina matris,
Nec iam non felix omine Demophoon.
Quid si Phœbeam peterent te coniuge Troiam?
Perq̄ annos sequerer bella gerenda decem?
Penelopen audis, toto laudatur in orbe,
Exemplum fidi non leue facta tori.
Illa pia (sic rumor ait) mendacia telæ
Struxit, & instantes distulit arte toros.
Cum properata palam reuocaret stamina noctis,
Atq̄ iterum in lanas omne rediret opus.
At tua ne fugiant spreti connubia Thraces
Phylli times, ulli nubere dura potes?

Estq; tibi pectus cuiusquam accedere tedes?
 Obstat perfidia nec metus iste tuae?
 O tibi quantus erit facti rubor, ab tibi quantus
 Tum dolor, aspicias cum mea uela procul.
 Damnabisq; tuo sero temeraria questus:
 Demophoon, dices, bei mihi fidus erat.
 * redijt. Demophoon * reddit, & sauos forsitan Euros
 buc, Passus, & hyernas dum quoq; currit aquas.
 Ab cur nescio quam properauimus bei mihi culpa:
 Rupi, quam ruptam sum mihi quæsta fidem.
 Si tamen ab potius sic perstes, quam mihi de te
 Vltior tangat pectora Phylli dolor.
 Quos mihi (me miserum) laqueos? quæ fata minaris?
 Et nimis audaces gens habet ista Deos.
 Parce precor flammassq; domus mihi crimẽ habentis
 Perfidia, gemina ne preme dura nota.
 Excuset patrem fatis in parte relicta
 Gnosis: non merui, cur ferar ipse nocens.
 Nunc uenti mea uerba ferant, qui uela tulerunt,
 Est animus reditus, sed pia causa tenet.

A R G U M E N T V M.

E Pistola hæc responsiua Paridis non multum in rebus
 difficultatis habet, eò quòd argumentũ ex Oenones
 epistola dependet. Paris autẽ, quia coniugij iura uiolauerat, dum uxore dimissa Helenam duxerat, in principio statim iniuriam Oenonæ se fecisse fatetur. Deinde cũ sui excusatione crimen rejicit in Cupidinem, cui non facillẽ resistitur, sed qui sine ulla ratione in ea quæ cuspit amãtẽs trahit: & in fatorũ seriem, quæ sibi Helenam, antequam illam nouisset, destinauerant. Ferunt autem Oenonem tanto Paridis amore flagrasse, ut cum d Philoctete sagittis Herculeis
 con-

confossus ad eam ferretur, ipsa cadauer complexa, fouens
uulnera expirauerit: & in Cebrina Troiadis urbe sepultos
fuisse.

PARIS OENONAE.

Quae satis apta tibi tam iuste Nympha querenti
Rescribam, fateor, querere uerba manu.
Quaerit, nec subeunt: sentit sua crimina tantum.
Soluere quae sentit, non sinit alter amor.
Si leuat hic iras, ipso me iudice damnor:
Quid refert? causa tu meliore cares.
Damnatumque tibi non sub sua iura Cupido
Retrahit, alterius sic quoque praeda sumus.
Prima meis tu pacta toris, fassusque iuuentam,
Te primum accepta est coniuge noster amor,
Nondum tantus eram, quo me genitore superbum
Arguis, hoc dominus tunc retinendus eram.
Non ego Deiphobum sperabam, aut Hectora fratrem
Cum pastos agerem te comitante greges.
Reginamque Hecuben nisi matris nomine noram.
Et fueras illi digna manere nurus.
Sed non est rationis amor: te consule Nympha,
Lasa es, & laesam scribis amare tamen.
Cumque petant Satyri connubia, cum tua Panes,
Deiectae memor es tu tamen usque facis.
Adde quod hic fatis amor est adiutus, & illum
Praescia uenturi uiderat ante soror,
Nondum Tyndaridos nomen mihi federat aure,
Nec cecinit Graios illa uocare uiros.
Omnia uera uides, superant mea uulnera tantum
Utque tuam supplex poscere cogor opem.
Te penes arbitrium nostrae uitaeque, necisque,
Victuri iam nunc pectora sume tibi,

Plenisti

Fleuisti: memini, tamen hac in uoce canentis,
 Et mala dixisti sint precor ista procul.
 Nec si fata ferant, tulerint sic cætera quamuis,
 Vt possim Oenone perdere læsa Parim.
 Tot superare metus qui me, nec credere cogit
 (Ignoscas) idem te quoque fallit amor.
 Imperat ille Deus: cum uult in cornua tauri,
 Cum uult in pennas destruit ille Iouem.
 Non foret in terris tanto miranda decore,
 Tyndaris, heu flammis nata puella meis.
 Si sua non cygno mutasset Iuppiter ora,
 Fluxerat in Danaëis aureus antè sinus.
 Piniferamq; Iden falsus lustrauerat ales,
 Inter Agenoreas constiteratq; boues,
 Victorem Alciden dominae quis pensa tenere
 Crederet? at lanas nere coëgit amor.
 Dicitur & Coë sedisse in ueste puellæ,
 Illa Cleonæo tectæ leone fuit.
 Te memini Phœbum Oenone (mea crimina dico)
 Fugisse, & nostros præposuisse toros.
 Non ego præstabam Phœbo, sed tela Cupido
 His in te uoluit legibus ire sua.
 Consulere tamen digna tua pellice damna:
 Quam tibi prætulimus nata puella Ioue est.
 Sed quòd nata Ioue est, minimum me tangit in illa:
 Quòd non est facies pulchrior ulla, nocet.
 Atq; utinam formæ iudex incallidus essem
 Creditus Idæis Pegasi Nympha iugis:
 Non mihi Iunonis, nec obesset Pallados ira,
 Laudata est oculis quòd Cytherea meis.
 Diuidit hæc alijs flammæ celeresq; paresq;
 Vt libitum est nati, temperat ipsa faces.

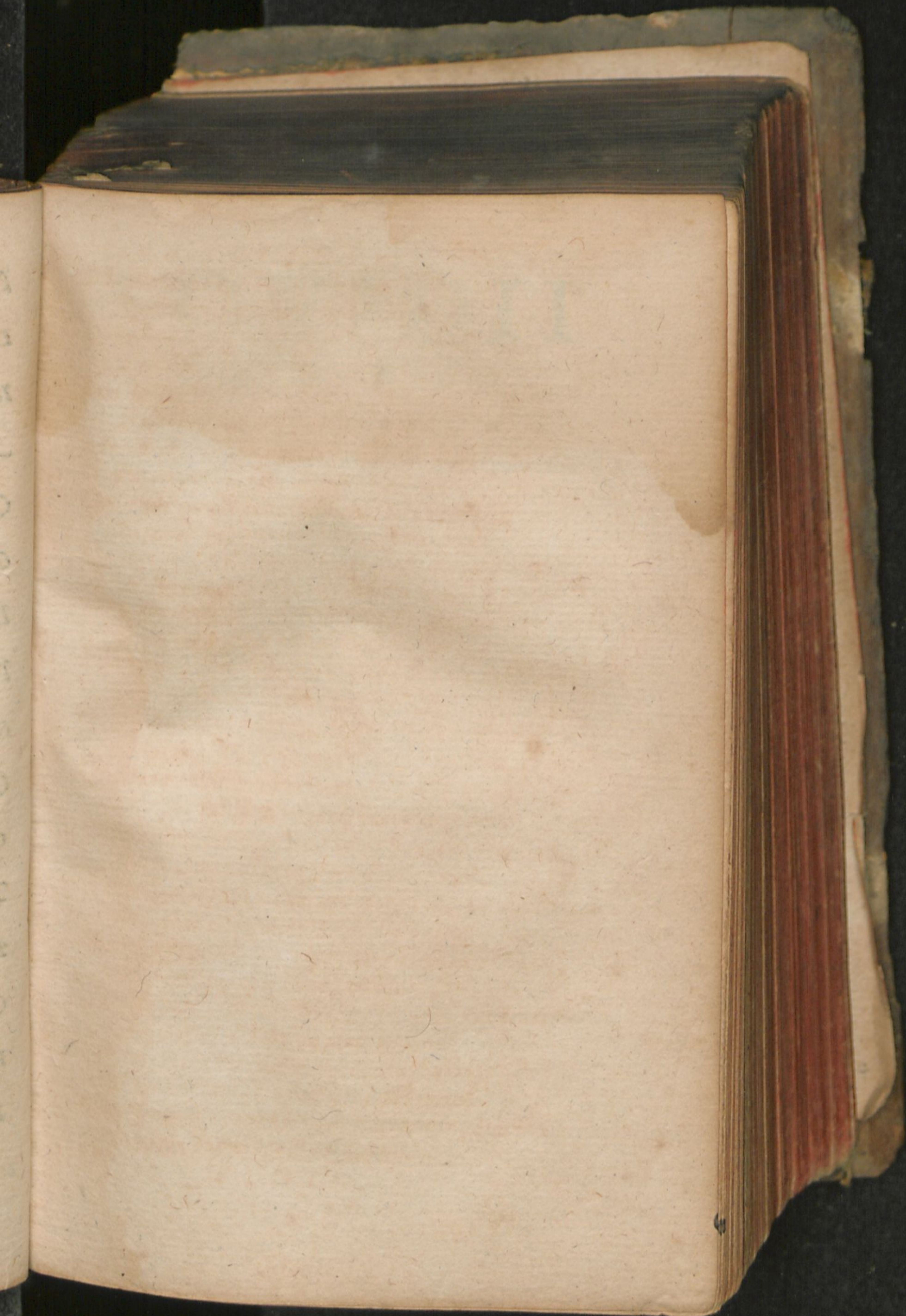
Non

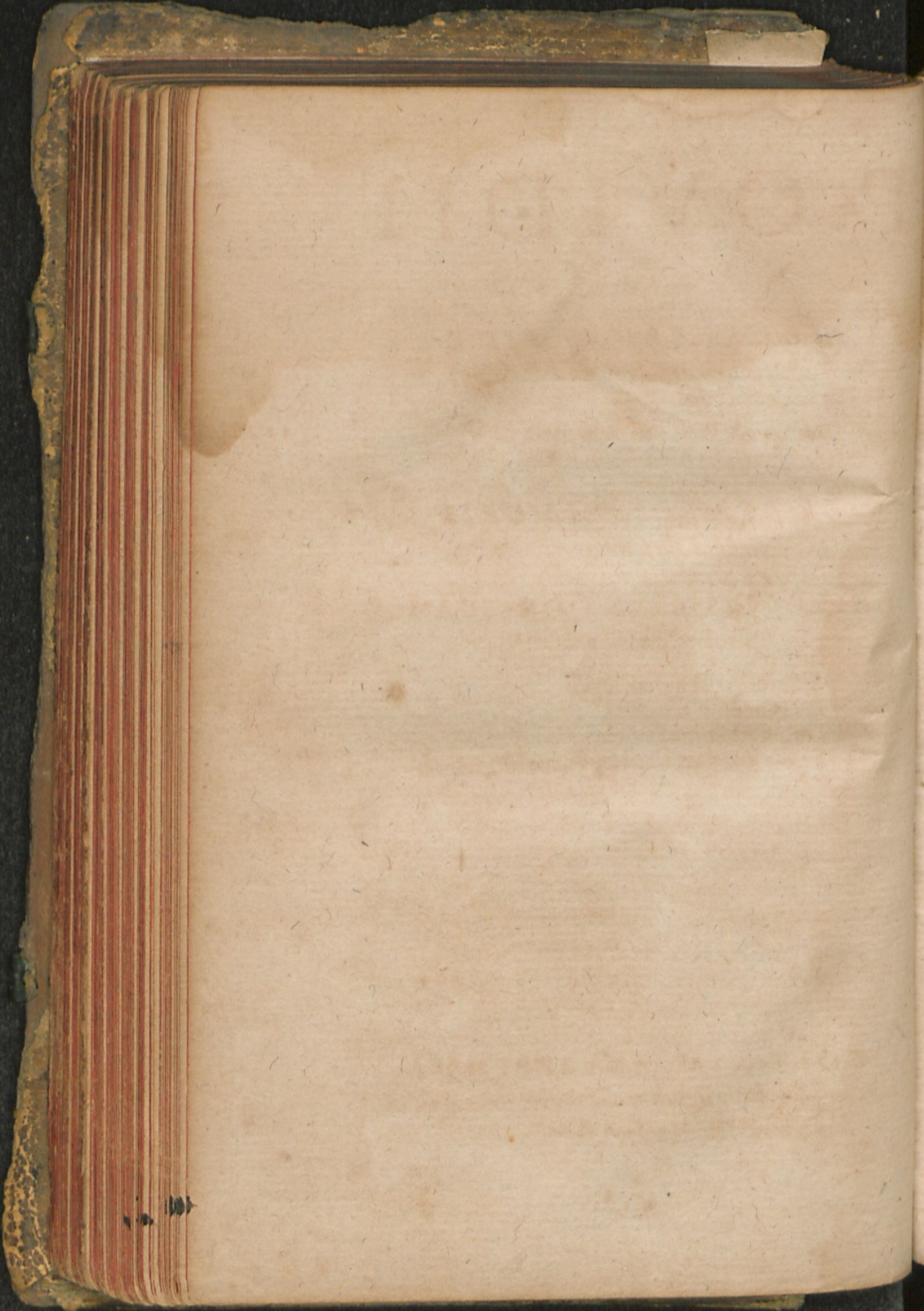

Non tamen eualuit uitare domestica tela,
 Quos alijs arcus & sibi dura tulit.
 Deprensam coniunx illa in Mauorte dolebat,
 Testibus hic diuis cum Ioue questus erat.
 Iam dolet, & Mauors terras, ultroq; reliquit:
 Prætulit Anchisen hinc abitura suum.
 Anchisen propter uoluit formosa uideri,
 Visaq; post latam iacuit ultra Deam.
 Quid mirum est potuisse pari succurrere amori,
 Immunis sub quo non fuit ipse Paris?
 Quam læsus Menelaus amat, non læsus amaui,
 Adhæce non læso quod comes ipsa fuit.
 Et magnos uideo cogi mihi rapt a tumultus,
 Armataq; petunt Pergama mille rates.
 Non uereor belli ne non sit causa probanda,
 Est illi facies digna mouere duces.
 Si mihi nulla fides, armatos respice Atridas:
 Quam mihi sic repetunt, sic metuenda mihi est.
 Quod si uertendæ spem mentis concipis huius,
 Cur cessant herbae? carmina curue tua?
 Cum te nec Phœbi solertior artibus ulla est,
 Phœbeaq; Hecates somnia uera uides.
 Tecum syderibus tecum deducere Lunam,
 Nubibus & memini surripuisse diem.
 Pascebam tauros interq; armenta leones
 Obstupui placidos uocibus ire tuis.
 Quid retro Xanthum? retro Simoënta uocatum
 Adiciam cursus non tenuisse suos?
 Ipse pater seu rem natæ malè tutus haberet,
 Cantatas quoties restitit inter aquas.
 Nunc locus Oenone est nunc illas tende, parauit
 Siue tuos ignes pellere, siue meos.

FINIS.

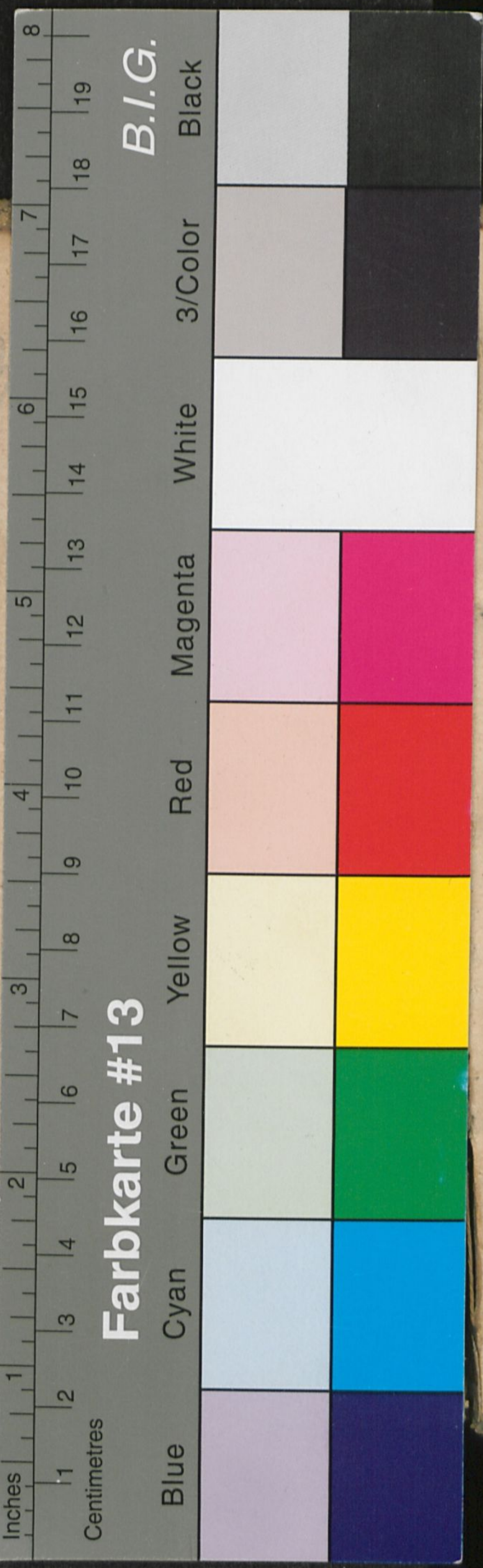

AB:49842

(X1977398)

P. OVIDII
NASONIS
SULMONENSIS
HEROIDVM EPI
STOLARVM
liber.

*Adiectis ad singulas Heroidum Epi
stolas Guidonis Morilloniana
argumentis.*

*Alia eiusdem poetæ opuscula quæ Amatorijs co
tinentur, uersa indicabit pagella.*

*Johannes Ernestus
ab Heugens*

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
Excudebatur Gualthero Fabricio IV. L.
Anno M. D. LXXV.